

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU
AKTUALIZACJI PROGRAMU PN.
STRATEGIA ROZWOJU ROLNICTWA I OBSZARÓW WIEJSKICH
WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO
W LATACH 2002-2015**

Autorzy:

dr inż. Anna Kiepas-Kokot

Dr inż. Andrzej Łysko

SPIS TREŚCI

PODSTAWY FORMALNO-PRAWNE	7
I. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	8
PODNIESIENIE JAKOŚCI I POZIOMU ŻYCIA NA OBSZARACH WIEJSKICH	8
1.1. Modernizacja infrastruktury społecznej i technicznej na obszarach wiejskich.....	8
1.2. Różnicowanie działalności na obszarach wiejskich	8
1.3. Poprawa usług publicznych na terenach wiejskich	9
1.4. Tworzenie infrastruktury informatycznej.....	9
NOWOCZESNE, ZRÓWNOWAŻONE, KONKURENCYJNE ROLNICTWO I PRZETWÓRSTWO ROLNO – SPOŻYWCZE	9
2.1. Poprawa jakości i efektywności produkcji rolnej i przetwórstwa	9
2.2. Wzrost poziomu kwalifikacji i transfer wiedzy	10
2.3. Kształtowanie właściwej struktury agrarnej.....	10
2.4. Wspieranie działań integrujących producentów.....	10
2.5. Wspieranie przedsięwzięć zmierzających do dywersyfikacji produkcji rolniczej	10
AKTYWIZACJA LUDNOŚCI WIEJSKIEJ.....	11
3.1. Poprawa warunków edukacji i rozwoju zawodowego	11
3.2. Wspieranie działalności LGD	11
3.3. Aktywizowanie poprzez szkolenia i doradztwo.....	11
3.4. Różnicowanie działalności rolniczej	12
3.5. Identyfikacja i promocja produktów rolnictwa i rybołówstwa o charakterze tradycyjnym	12
II. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	13
III. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	15
IV. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	19
V. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	20
VI. ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA I POTENCJALNYCH ZMIAN	21
ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	21
Istniejący stan środowiska.....	21
a) Stan zanieczyszczenia powietrza	21

b) Ocena stanu wód.....	22
c) Odpady	24
d) Stan klimatu akustycznego.....	24
e) Promieniowanie elektromagnetyczne (PEM).....	25
f) Gospodarka ściekowa i odpady komunalne	25
2. ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W WARUNKACH NIE REALIZOWANIA STRATEGII.....	30
STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	30
3. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 r. O OCHRONIE PRZYRODY.....	34
3.1. Identyfikacja problemów ochrony powietrza	34
3.2. Identyfikacja problemów ochrony wód	34
3.3. Identyfikacja problemów gospodarki odpadami.....	34
3.4. Identyfikacja problemów z zakresu ochrony przyrody.....	35
4. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU	35
5. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE ŚRODOWISKO, A W SZCZEGÓLNOŚCI NA RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ, LUDZI, ZWIERZĘTA, ROŚLINY, WODĘ, POWIETRZE, POWIERZCHNIĘ ZIEMI, KRAJOBRAZ, KLIMAT, ZASOBY NATURALNE, ZABYTKI, DOBRA MATERIALNE, Z UWZGLĘDNINIEM ZALEŻNOŚCI MIĘDZY TYMI ELEMENTAMI ŚRODOWISKA I MIĘDZY ODDZIAŁYWANIAM NA TE ELEMENTY.....	42
PODNIESIENIE JAKOŚCI I POZIOMU ŻYCIA NA OBSZARACH WIEJSKICH.....	46
1.1. MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ I TECHNICZNEJ NA OBSZARACH WIEJSKICH.....	46
1.2. RÓŻNICOWANIE DZIAŁALNOŚCI NA OBSZARACH WIEJSKICH	51
1.3. POPRAWA USŁUG PUBLICZNYCH NA TERENACH WIEJSKICH	55
1.4. TWORZENIE INFRASTRUKTURY INFORMATYCZNEJ	59
2.1. POPRAWA JAKOŚCI I EFEKTYWNOŚCI PRODUKCJI ROLNEJ I PRZETWÓRSTWA	63
2.2. WZROST POZIOMU KWALIFIKACJI I TRANSFER WIEDZY	67
2.3. KSZTAŁTOWANIE WŁAŚCIWEJ STRUKTURY AGRARNEJ.....	71
2.4. WSPIERANIE DZIAŁAŃ INTEGRUJĄCYCH PRODUCENTÓW I PRZETWÓRCÓW.....	75

2.5. WSPIERANIE PRZEDSIĘWZIĘĆ ZMIERZAJĄCYCH DO DYWERSYFIKACJI GOSPODARSTW	79
3.1. POPRAWA WARUNKÓW EDUKACJI I ROZWOJU ZAWODOWEGO	83
3.2. WSPIERANIE DZIAŁALNOŚCI LGD.....	87
3.3. AKTYWIZOWANIE POPRZEC SZKOLENIA I DORADZTWO	91
3.4. RÓŻNICOWANIE DZIAŁALNOŚCI ROLNICZEJ	95
3.5. IDENTYFIKACJA I PROMOCJA PRODUKTÓW ROLNICTWA I RYBOŁÓWSTWA O CHARAKTERZE TRADYCYJNYM.....	99
PRZEDSTAWIENIE	103
1. ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU.....	103
2. BIORĄC POD UWAGĘ CELE I GEOGRAFICZNY ZASIĘG DOKUMENTU ORAZ CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU – ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY	104
WAŻNIEJSZE WYKORZYSTANE ŹRÓDŁA	105

SPIS RYCIN I TABEL

Tabela 1. Mierniki realizacji poszczególnych celów operacyjnych.....	15
Ryc. 1. Ilość osób korzystających z oczyszczalni ścieków na tle ludności ogółem w województwach (GUS – 2009 r.)	26
Ryc. 2. Ilość osób korzystających z oczyszczalni ścieków na tle ludności ogółem w powiatach (GUS – 2009 r.)	27
Ryc. 3. Procent ludności nie korzystającej z oczyszczalni ścieków w stosunku do ludności ogółem (na podstawie GUS – 2009 r.).....	28
Tabela 2. Odpady zebrane w poszczególnych powiatach oraz procent odpadów zebranych i zdeponowanych (GUS – 2008 r.)	29
Ryc. 4. Ważniejsze obszarowe formy ochrony przyrody w województwie zachodniopomorskim	32
Ryc. 5. Procentowy udział obszarów NATURA 2000 w powierzchni powiatu ogółem.....	32
Ryc. 6. Powierzchnia obszarów prawnie chronionych, z pominięciem NATURA 2000 w poszczególnych powiatach (GUS - 2008).....	33
Tabela 3. Cele ochrony środowiska wyrażone w Polityce Ekologicznej Państwa skonfrontowane z celami operacyjnymi Strategii	35
Ryc. 7. Suma nasilenia działań dla poszczególnych stref funkcjonalnych na tle obszarów NATURA 2000	45
Ryc. 8. Nasilenie działań w poszczególnych strefach funkcjonalnych, działanie.....	50
- 1.1. modernizacja infrastruktury społecznej i technicznej na obszarach wiejskich	50
Ryc. 9. Nasilenie działań w poszczególnych strefach funkcjonalnych, działanie - 1.2. Różnicowanie działalności na obszarach wiejskich	54
Ryc. 10. Nasilenie działań w poszczególnych strefach funkcjonalnych, działanie - 1.3. Poprawa usług publicznych na terenach wiejskich.....	58
Ryc. 11. Nasilenie działań w poszczególnych strefach funkcjonalnych, działanie - 1.4. Tworzenie infrastruktury informatycznej	62
Ryc. 12. Nasilenie działań w poszczególnych strefach funkcjonalnych, działanie - 2.1. Poprawa jakości i efektywności produkcji rolnej i przetwórstwa	66
Ryc. 13. Nasilenie działań w poszczególnych strefach funkcjonalnych, działanie - 2.2. Wzrost poziomu kwalifikacji i transfer wiedzy	70
Ryc. 14. Nasilenie działań w poszczególnych strefach funkcjonalnych, działanie - 2.3. Kształtowanie właściwej struktury agrarnej	74
Ryc. 15. Nasilenie działań w poszczególnych strefach funkcjonalnych, działanie - 2.4. Wspieranie działań integrujących producentów i przetwórców.....	78
Ryc. 16. Nasilenie działań w poszczególnych strefach funkcjonalnych, działanie	82
- 2.5. Wspieranie przedsięwzięć zmierzających do dywersyfikacji gospodarstw.....	82

Ryc. 17. Nasilenie działań w poszczególnych strefach funkcjonalnych, działanie - 3.1. Poprawa warunków edukacji i rozwoju zawodowego	86
Ryc. 18. Nasilenie działań w poszczególnych strefach funkcjonalnych, działanie - 3.2. Wspieranie działalności LPG	90
Ryc. 19. Nasilenie działań w poszczególnych strefach funkcjonalnych, działanie - 3.3. Aktywizowanie poprzez szkolenia i doradztwo	94
Ryc. 20. Nasilenie działań w poszczególnych strefach funkcjonalnych, działanie - 3.4. Różnicowanie działalności rolniczej.....	98
Ryc. 21. Nasilenie działań w poszczególnych strefach funkcjonalnych, działanie	102
- 3.5. Identyfikacja i promocja produktów rolnictwa i rybołówstwa o charakterze tradycyjnym	102

PODSTAWY FORMALNO-PRAWNE

Niniejsza Prognoza oddziaływania na środowisko projektu aktualizacji „Strategii rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich województwa zachodniopomorskiego” (zwanego dalej Strategią) jest elementem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, skutków realizacji zaplanowanych działań. Obowiązek opracowania Prognozy wynika z przepisów Ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. W art. 46, Ust. 2 Ustawy wskazano obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko projektu strategii w dziedzinie rolnictwa, opracowywanego lub przyjmowanego przez organy administracji publicznej, wyznaczającego ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Dodatkowo obowiązek przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wynika z faktu, że działania przewidziane w Strategii, mogą spowodować znaczące oddziaływanie na obszary Natura 2000 a działania te nie są bezpośrednio związane z ochroną obszarów Natura 2000 i nie wynikają z tej ochrony (Art. 46 Ust. 3).

Projektowana Strategia ma charakter zmiany przyjętego i obowiązującego dokumentu, w formie jego aktualizacji, co nie stanowi podstawy do odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (Art. 50). Dokumentem kształtującym dotychczasową politykę w sferze rolnictwa i obszarów wiejskich Województwa Zachodniopomorskiego jest Uchwała Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego Nr IX/98/03 z dnia 3 listopada 2003r. w sprawie przyjęcia programu wojewódzkiego pn. „Strategia Rolnictwa i Obszarów Wiejskich Województwa Zachodniopomorskiego w latach 2002-2015”

Zakres opracowanej Prognozy jest zgodny z wymogami określonymi w Art. 51, Ust. 2 Ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Na podstawie ustaleń z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie postanowiono o szczególnym uwzględnieniu wpływu strategii na:

1. Obiekty i obszary objęte ochroną na podstawie art. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody, w kontekście wpływu zaplanowanych w strategii działań na cel i przedmiot ochrony obszarów podlegających ochronie;
2. Walory przyrodniczo –krajobrazowe oraz różnorodność biologiczną na obszarach objętych działaniami zaplanowanymi w strategii;
3. Stan środowiska gruntowo-wodnego oraz atmosferycznego na obszarach objętych działaniami zaplanowanymi w strategii;

I. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Opracowany „Projekt aktualizacji strategii rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich województwa zachodniopomorskiego na lata 2002-2015” jest wyrazem polityki regionalnej wobec obszarów wiejskich i rolnictwa przy założeniu wielofunkcyjności tych obszarów. Strategia uwzględnia zasady zrównoważonego rozwoju i wskazuje kierunki działań zmierzających do różnicowania działalności na obszarach wiejskich dającej szansę na zwiększenie aktywności mieszkańców wsi i pozyskanie alternatywnych, poza rolniczych, źródeł dochodów. Przy zmniejszającym się zatrudnieniu w rolnictwie, potrzebę znalezienia alternatywnych źródeł dochodu gwarantujących odpowiedni standard życia mieszkańców, można osiągnąć przez wsparcie takich dziedzin jak: edukacja, ochrona zdrowia, kultura, dostęp do Internetu, rozwój przedsiębiorczości, inwestycje infrastrukturalne, krzewienie dziedzictwa kulturowego, przyrodniczego i krajobrazowego.

Diagnoza stanu obszarów wiejskich, rolnictwa i rybactwa oraz ich analiza przeprowadzona w ramach opracowanej Strategii pozwoliła autorom opracowania na sformułowanie trzech głównych celów strategicznych, którym przyporządkowano 14 celów operacyjnych, w których wskazano kierunki działań pozwalające osiągnąć zakładane cele.

CEL STRATEGICZNY NR 1

PODNIESIENIE JAKOŚCI I POZIOMU ŻYCIA NA OBSZARACH WIEJSKICH

Cel operacyjny

1.1. Modernizacja infrastruktury społecznej i technicznej na obszarach wiejskich.

Kierunki działań:

1. Budowa nowych obiektów infrastruktury społecznej i technicznej.
2. Modernizacja istniejących obiektów infrastruktury.
3. Rozbudowa infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej.
4. Zakup obiektów o znaczeniu kulturowym, historycznym i architektonicznym.
5. Poprawa wahadłowej mobilności przestrzennej

Cel operacyjny

1.2. Różnicowanie działalności na obszarach wiejskich

Kierunki działań:

1. Wspieranie inicjatyw w tworzeniu nowych przedsiębiorstw (MŚP).
2. Wspieranie inicjatyw w rozwoju działających przedsiębiorstw (MŚP).
3. Wspieranie działalności na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania.
4. Wsparcie inicjatyw nowych usług.
5. Promocja terenów wiejskich do celów inwestycyjnych.
6. Szkolenia z zakresu przedsiębiorczości.

Cel operacyjny

1.3. Poprawa usług publicznych na terenach wiejskich

Kierunki działań:

1. Wspieranie inicjatyw w zakresie modernizacji i zwiększenia dostępności do usług medycznych i ratownictwa.
2. Wsparcie działań na rzecz podniesienia jakości usług związanych z bezrobociem, alkoholizmem, ubóstwem i wykluczeniem.
3. Wsparcie inicjatyw związanych z rozwojem kultury, sportu i rekreacji na terenach wiejskich.
4. Szkolenia administracji publicznej na obszarach wiejskich z zakresu standardu obsługi mieszkańców.
5. Intensyfikacja kształcenia.

Cel operacyjny

1.4. Tworzenie infrastruktury informatycznej

Kierunki działań:

1. Wspieranie działań związanych z realizacją programów społeczeństwa informacyjnego.
2. Wspieranie działań związanych z budową i unowocześnianiem infrastruktury informatycznej
3. Tworzenie lokalnych e-centrów do szkolenia i edukacji.
4. Szkolenia z zakresu wykorzystania Internetu i narzędzi informatycznych.
5. Wsparcie z zakresu korzystania z pracy i kształcenia na odległość.

CEL STRATEGICZNY NR 2

NOWOCZESNE, ZRÓWNOWAŻONE, KONKURENCYJNE ROLNICTWO I PRZETWÓRSTWO ROLNO – SPOŻYWCZE

Cel operacyjny

2.1. Poprawa jakości i efektywności produkcji rolnej i przetwórstwa

Kierunki działań:

1. Wspieranie przedsięwzięć modernizacyjnych w gospodarstwach rolnych.
2. Wsparcie dla przedsięwzięć modernizacyjnych w przetwórstwie rolnym.
3. Wsparcie dla działań związanych z transferem ziemi do jednostek efektywnych.
4. Wspieranie produkcji na cele energetyczne.
5. Wspieranie działań inicjujących produkcję zwierzęcą w gospodarstwach.
6. Wspieranie działań z zakresu gospodarki zrównoważonej.
7. Zwiększenie potencjału produkcji leśnej.

Cel operacyjny

2.2. Wzrost poziomu kwalifikacji i transfer wiedzy

Kierunki działań:

1. Programy kształcenia zawodowego.
2. Wsparcie dla przedsięwzięć związanych z transferem wiedzy pomiędzy jednostkami naukowymi a jednostkami z sektora rolno-spożywczego.
3. Upowszechnianie wiedzy związanej z prowadzeniem gospodarki zrównoważonej.
4. Zwiększenie dostępności, jakości i wykorzystania usług doradczych i szkoleniowych.

Cel operacyjny

2.3. Kształtowanie właściwej struktury agrarnej

Kierunki działań:

1. Przekształcenie struktury agrarnej.
2. Program scalania gruntów.
3. Wsparcie w pozyskiwaniu gruntów należących do Zasobu Własności Skarbu Państwa.
4. Promocja towarowych gospodarstw rodzinnych.
5. Przeciwdziałanie dekoncentracji upraw i chowu zwierząt.
6. Program konsolidacji gospodarstw niskotowarowych.
7. Wykształcenie nowej koncepcji wsi.

Cel operacyjny

2.4. Wspieranie działań integrujących producentów

Kierunki działań:

1. Wspieranie integracji poziomej producentów i przetwórców.
2. Wspieranie integracji pionowej producentów i przetwórców.
3. Wspieranie konsolidacji przetwórstwa i dystrybucji produktów rolnych.
4. Wspieranie inicjatyw tworzenia i funkcjonowania grup producenckich, marketingowych i spółdzielczości.
5. Tworzenie warunków ułatwiających powstawanie i funkcjonowanie rynków hurtowych, lokalnych i giełd.

Cel operacyjny

2.5. Wspieranie przedsięwzięć zmierzających do dywersyfikacji produkcji rolniczej

Kierunki działań:

1. Wspieranie przedsiębiorczości na obszarach wiejskich.
2. Wspieranie produkcji o charakterze tradycyjnym i regionalnym.
3. Wsparcie inicjatyw zmierzających do uzyskania alternatywnych źródeł dochodu w oparciu o zasoby gospodarstwa.
4. Wspieranie przedsięwzięć dywersyfikujących produkcję rolniczą.
5. Uruchomienie programów szkoleniowych i doradczych z zakresu dywersyfikacji produkcji.

CEL STRATEGICZNY NR 3

AKTYWIZACJA LUDNOŚCI WIEJSKIEJ

Cel operacyjny

3.1. Poprawa warunków edukacji i rozwoju zawodowego

Kierunki działań:

1. Wspieranie szkół zlokalizowanych na obszarach wiejskich, w pozyskiwaniu środków na realizację działań związanych z wyrównywaniem szans edukacyjnych.
2. Tworzenie systemu stypendialnego dla najzdolniejszej młodzieży z obszarów wiejskich.
3. Wspieranie działań związanych z budową i modernizacją infrastruktury edukacyjnej na obszarach wiejskich
4. Tworzenie lokalny centrów szkolenia i edukacji o charakterze ustawicznym.
5. Stworzenie funduszu małych grantów dostępnego dla placówek edukacyjnych z obszarów wiejskich.
6. Podniesienie poziomu życia ludności wiejskiej.

Cel operacyjny

3.2. Wspieranie działalności LGD

Kierunki działań:

1. Pomoc w zawiązywaniu i funkcjonowaniu LGD
2. Szkolenia dla liderów lokalnych z zakresu aplikowania, wykorzystania i rozliczania projektów finansowanych z funduszy zewnętrznych.
3. Promocja idei subsydiarności wśród społeczności zamieszkującej obszary wiejskie.
4. Wspieranie integracji społeczności lokalnych.

Cel operacyjny

3.3. Aktywizowanie poprzez szkolenia i doradztwo

Kierunki działań:

1. Stworzenie programu szkoleń dla ludności obszarów wiejskich obejmujących zagadnienia dobrej praktyki rolniczej.
2. Szkolenia dla mieszkańców wsi dające nowe kwalifikacje poszukiwane na rynku pracy.
3. Rozwinięcie doradztwa zawodowego dla dzieci i młodzieży z obszarów wiejskich.
4. Wsparcie doradztwa rolniczego.
5. Wspieranie działań związanych z budową i modernizacją infrastruktury edukacyjnej na obszarach wiejskich.
6. Tworzenie lokalny centrów szkolenia i edukacji o charakterze ustawicznym

Cel operacyjny

3.4. Różnicowanie działalności rolniczej

Kierunki działań:

1. Wspieranie aktywności zawodowej mieszkańców wsi.
2. Wspieranie działań sprzyjających powstawaniu alternatywnych źródeł dochodów.
3. Wspieranie rozwoju mikroprzedsiębiorstw.
4. Tworzenie sieci powiązań rolnictwa z turystyką, rybactwem, leśnictwem, gastronomią z wykorzystaniem unikalnych zasobów naturalnych.
5. Rozwój sektora usług rolniczych i pozarolniczych na terenach wiejskich.

Cel operacyjny

3.5. Identyfikacja i promocja produktów rolnictwa i rybołówstwa o charakterze tradycyjnym

Kierunki działań:

1. Wspieranie wytwórczości i usług o charakterze lokalnym.
2. Identyfikacja produktów regionalnych i stworzenie listy zachodniopomorskich produktów regionalnych.
3. Stworzenie systemu certyfikacji produktów i usług regionalnych.
4. Wsparcie działań związanych z tradycją i dziedzictwem kulturowym.
5. Wykorzystanie unikalnych zasobów przyrodniczych i kulturowych w promocji obszarów wiejskich województwa zachodniopomorskiego.

II. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

- a) Zbadano wpływ (spójność zewnętrzną) realizacji celów i kierunków Strategii na realizację celów i zadań określonych w innych dokumentach programowych m.in. Polityce Ekologicznej Państwa (PEP). Analizę tą przeprowadzono w celu określenia czy realizacja planowanych w Strategii działań nie wpłynie niekorzystnie na osiągnięcie celów ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju przyjęte w strategicznych dokumentach krajowych. Metoda analizy zgodności celów horyzontalnych obejmowała porównanie celów badanego dokumentu i celów Polityki Ekologicznej Państwa. Stopień spójności Strategii z PEP uznano za kryterium oddziaływania na środowisko. Przy braku zgodności celów i kierunków działań potencjalne oddziaływanie na środowisko uznano za niekorzystne. Zidentyfikowano potencjalne pola zgodności i konfliktowości analizowanych celów Strategii i PEP. W ocenie zgodności wykorzystano dokument: Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009- 2012 z perspektywą do roku 2016 (Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2008).

Uwzględniono w analizie odpowiedzi na pytania środowiskowe uwzględniające wpływ strategii na:

1. poprawę jakości powietrza atmosferycznego;
 2. przeciwdziałanie zmianom klimatycznym;
 3. ochronę wód i racjonalną gospodarkę wodną;
 4. ochronę dziedzictwa przyrodniczego i racjonalnego korzystania z zasobów przyrodniczych;
 5. ochronę walorów krajobrazowych i dziedzictwa kulturowego regionu;
 6. zintegrowaną gospodarkę odpadami;
 7. poprawę jakości życia, w tym zdrowia i bezpieczeństwa;
 8. poprawę klimatu akustycznego;
 9. zrównoważone wykorzystanie energii i surowców;
 10. kształtowanie proekologicznych postaw społeczeństwa;
 11. zrównoważone gospodarowanie przestrzenią i zachowanie ładu przestrzennego;
- b) Brak listy konkretnych działań (projektów) przypisanych do przestrzeni nie pozwala na sprecyzowanie konfliktów środowiskowych wynikających z lokalizacji planowanych przedsięwzięć w kontekście do ustanowionych obszarów Natura 2000. Ocenie poddano, więc charakter działań zaplanowanych w realizacji celów strategicznych i operacyjnych z uwzględnieniem ich natężenia w strefach funkcjonalnych (duże, średnie, małe).
- c) W ocenie oddziaływania poszczególnych działań w grupie celów operacyjnych uwzględniono macierze oddziaływań ze wskazaniem typu i trwałości oddziaływania na poszczególne

elementy środowiska. Macierze oddziaływań opracowano odrębnie dla każdego celu operacyjnego.

- d) Przyjęto poziom szczegółowości prognozy zgodny z poziomem szczegółowości Strategii. Uwzględniono zasadę ostrożności, która odpowiada brakom możliwości oceny skali oddziaływania na środowisko przez brak listy poszczególnych przedsięwzięć, ich rodzaju i skali oraz lokalizacji z uwzględnieniem poziomu wrażliwości środowiska objętym bezpośrednim oddziaływaniem. Nie jest możliwe bez danych lokalizacyjnych uwzględnienie wskaźników koncentracji przedsięwzięć realizowanych zgodnie z celami strategii, co eliminuje możliwość ilościowej oceny presji na środowisko.

III. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Monitoring realizacyjny skutków środowiskowych wdrażania Strategii, powinien opierać się na analizie wskaźników (mierników realizacji) przypisanych poszczególnym celom operacyjnym w Strategii. Zespół opracowujący Strategię wskazał dla każdego celu operacyjnego kilka mierników jego realizacji, które pozwalają na okresową ocenę efektów wdrażania Strategii w ujęciu ilościowym. Ponieważ oczekiwane rezultaty z realizacji poszczególnych działań mają charakter jakościowy, ocena efektów wdrażania strategii powinna opierać się o analizę wzrostu wymienionych wskaźników w okresach objętych monitoringiem.

Tabela 1. Mierniki realizacji poszczególnych celów operacyjnych

Lp.	Cel operacyjny	Mierniki realizacji
1.1.	MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ I TECHNICZNEJ NA OBSZARACH WIEJSKICH	Liczba nowych obiektów Liczba zmodernizowanych obiektów Liczba zakupionych obiektów Wielkość bazy turystycznej i rekreacyjnej Liczba turystów
1.2.	RÓŻNICOWANIE DZIAŁALNOŚCI NA OBSZARACH WIEJSKICH	Liczba nowych MŚP Wskaźnik bezrobocia Liczba szkoleń z zakresu przedsiębiorczości Liczba uruchomionych nowych usług Wielkość wsparcia przeznaczona na promocję do celów inwestycyjnych
1.3.	POPRAWA USŁUG PUBLICZNYCH NA TERENACH WIEJSKICH	Wskaźniki dostępności do usług medycznych i ratowniczych Jakość obsługi administracyjnej Liczba finansowanych imprez o charakterze kulturalnym, sportowym i rekreacyjnym Liczba osób korzystająca z usług edukacyjnych i szkoleniowych Liczba absolwentów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z obszarów wiejskich kontynuujących naukę na uczelniach wyższych Wielkość wsparcia przeznaczona na poprawę usług publicznych

Lp.	Cel operacyjny	Mierniki realizacji
1.4.	TWORZENIE INFRASTRUKTURY INFORMATYCZNEJ	<p>Liczba gospodarstw domowych mających dostęp do Internetu</p> <p>Liczba osób pracujących i kształcących się na odległość</p> <p>Wielkość wykorzystywanych środków na działania z zakresu społeczeństwa informacyjnego</p> <p>Liczba przeszkolonych osób z zakresu IT</p> <p>Wielkość wsparcia przeznaczona na budowę i wykorzystanie infrastruktury informatycznej</p> <p>Wielkość wsparcia przeznaczona tworzenie e-centrów</p> <p>Liczba funkcjonujących e-centrów</p>
2.1.	POPRAWA JAKOŚCI I EFEKTYWNOŚCI PRODUKCJI ROLNEJ I PRZETWÓRSTWA	<p>Wskaźnik dochodowości gospodarstw</p> <p>Wartość produkcji towarowej na 1 ha UR</p> <p>Wolumen i wartość przetworzonych produktów rolnych na terenie województwa</p> <p>Liczba wdrożonych nowoczesnych technologii</p> <p>Plony roślin i wydajność zwierząt</p> <p>Ilość i areal gospodarstw prowadzących gospodarkę zrównoważoną</p> <p>Udział plantacji na cele energetyczne w areale</p>
2.2.	WZROST POZIOMU KWALIFIKACJI I TRANSFER WIEDZY	<p>Liczba wdrożonych programów kształcenia zawodowego na obszarach wiejskich</p> <p>Liczba i wartość przedsięwzięć z jednostkami naukowymi</p> <p>Wielkość wsparcia przeznaczona na B+R w obszarze sektora rolno-spożywczego</p> <p>Liczba gospodarstw prowadzących gospodarkę opartą na wiedzy i nowych technologiach</p> <p>Liczba osób biorących udział w szkoleniach i kursach</p> <p>Liczba zrealizowanych usług doradczych i szkoleniowych</p>
2.3.	KSZTAŁTOWANIE WŁAŚCIWEJ STRUKTURY AGRARNEJ	<p>Liczba gospodarstw wielkoobszarowych (pow. 100 ha)</p> <p>Dochodowość na 1 ha UR</p> <p>Ilość scalonych UR</p> <p>Ilość pozyskanej przez rolników ziemi z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa</p>

Lp.	Cel operacyjny	Mierniki realizacji
		Ilość skonsolidowanych gospodarstw
2.4.	WSPIERANIE DZIAŁAŃ INTEGRUJĄCYCH PRODUCENTÓW I PRZETWÓRCÓW	Liczba podpisanych porozumień o współpracy Dochodowość na 1 ha UR. Wskaźnik rentowności produkcji przetwórczej Liczba podmiotów w łańcuchu dystrybucji Liczba utworzonych sieci współpracy producentów i przetwórców Ilość rynków pierwszej sprzedaży, hurtowych, lokalnych i giełd
2.5.	WSPIERANIE PRZEDSIĘWZIĘĆ ZMIERZAJĄCYCH DO DYWERSYFIKACJI GOSPODARSTW	Liczba nowych firm na obszarach wiejskich. Dochodowość na 1 ha UR Liczba szkoleń. Liczba nowych miejsc pracy Liczba producentów towarów tradycyjnych i regionalnych
3.1.	POPRAWA WARUNKÓW EDUKACJI I ROZWOJU ZAWODOWEGO	Liczba zrealizowanych projektów edukacyjnych Liczba przeprowadzonych szkoleń Liczba udzielonych stypendiów Liczba szkół realizujących projekty bądź uczestniczących w projektach dofinansowanych z UE Liczba funkcjonujących funduszy małych grantów dla placówek edukacyjnych z obszarów wiejskich Liczba funkcjonujących lokalnych centrów szkolenia i edukacji o charakterze ustawicznym
3.2.	WSPIERANIE DZIAŁALNOŚCI LGD	Ilość zarejestrowanych LGD Ilość przeprowadzonych szkoleń Wskaźnik bezrobocia Ilość i wartość projektów zrealizowanych przez LGD
3.3.	AKTYWIZOWANIE POPRZEZ SZKOLENIA I DORADZTWO	Ilość zrealizowanych projektów edukacyjnych Ilość przeprowadzonych szkoleń Ilość nowych miejsc pracy Ilość firm na obszarach wiejskich
3.4.	RÓŻNICOWANIE DZIAŁALNOŚCI ROLNICZEJ	Poziom dochodów gospodarstw domowych Poziom bezrobocia Wskaźnik aktywności zawodowej na obszarach wiejskich Liczba firm na obszarach wiejskich

Lp.	Cel operacyjny	Mierniki realizacji
		Liczba gospodarstw agroturystycznych Liczba nowopowstałych miejsc związanych z dziedzictwem kulturowym
3.5.	IDENTYFIKACJA I PROMOCJA PRODUKTÓW ROLNICTWA I RYBOŁÓWSTWA O CHARAKTERZE TRADYCYJNYM	PKB na mieszkańca Poziom bezrobocia Liczba pozycji na liście zachodniopomorskich produktów tradycyjnych System certyfikacji produktów i usług Liczba produktów turystycznych opartych na zasobach przyrodniczych i kulturowych na obszarach wiejskich.

Na podstawie okresowej (rocznej lub prowadzonej raz na dwa lata) analizy efektów wdrażania Strategii w oparciu o miary przypisane poszczególnym wskaźnikom realizacji, należy ocenić kierunek i natężenie oddziaływania na środowisko realizacji poszczególnych działań. Jeżeli będzie to możliwe należy uwzględnić natężenie poszczególnych działań, przede wszystkim tych, które zostały ocenione jako znacząco negatywnie oddziałujące na środowisko, w ujęciu przestrzennym. Przestrzenną analizę wpływu wdrażania Strategii na środowisko należy przeprowadzić na poziomie stref funkcjonalnych wyodrębnionych na obszarze województwa, z pominięciem stref V i VI, związanych z obszarami miejskimi. Uzyskane wyniki należy skonfrontować z planowanym natężeniem działań w strefach wskazanych w Strategii i przypisanych poszczególnym celom operacyjnym.

IV. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Strategia rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich przy uwzględnieniu intensyfikacji rolnictwa może transgranicznie oddziaływać na środowisko, przy czym oddziaływanie to nie musi być znaczące. Intensyfikacja rolnictwa dotyczy przede wszystkim tworzenia wielkoobszarowych gospodarstw rolnych o wysokiej efektywności produkcji rolnej oraz koncentracji produkcji zwierzęcej.

Elementami środowiska decydującymi o transgranicznym przepływie oddziaływań, związanych z intensyfikacją rolnictwa i rozwojem infrastrukturalnym obszarów wiejskich są przede wszystkim wody powierzchniowe i atmosfera. Wśród przewidywanych transgranicznych oddziaływań związanych z wdrażaniem Strategii należy uwzględnić następujące prawidłowości:

1. Zwiększenie zużycia nawozów w rolnictwie może przyczynić się do zwiększonych strat niewykorzystanych składników, które mogą dotrzeć do wód płynących a za ich pośrednictwem do Morza Bałtyckiego. Wśród dziedzin produkcji rolnej szczególnych zagrożeń intensyfikacyjnych należy spodziewać się w obszarze sadownictwa i ogrodnictwa. Na terenie województwa zachodniopomorskiego te sektory produkcji rolnej mają charakter marginalny i oddziaływanie to nie musi być znaczące.
2. Zwiększenie produkcji zwierzęcej spowoduje wzrost emisji gazów cieplarnianych (podtlenek azotu, metan), przyczyniających się do zmian klimatycznych. Szczególnej intensyfikacji należy spodziewać się w obszarze produkcji trzody chlewnej i drobiu. Województwo zachodniopomorskie stwarza dogodne warunki rozwoju produkcji mięsnej, zwłaszcza obserwuje się intensyfikację produkcji drobiu. Koncentracja produkcji zwierzęcej może stworzyć warunki wzmożonej emisji gazów cieplarnianych, które będą oddziaływały na klimat w ujęciu transgranicznym.
3. Przy zwiększaniu lesistości województwa należy uwzględnić dwubiegunowe skutki tych działań w zakresie poprawy klimatu i ograniczenia siedlisk i populacji zamieszkujących siedliska polne i łąkowe. Zmiany w tym zakresie mogą spowodować korzystny wpływ na klimat przez zwiększoną absorpcję dwutlenku węgla ale jednocześnie należy liczyć się z efektem ograniczenia bioróżnorodności flory i fauny, które to zmiany mają skutki globalne.
4. W oddziaływaniu transgranicznym należy uwzględnić ugorowanie i odłogowanie gruntów ornych w małych nieefektywnych gospodarstwach. Procesy te mogą korzystnie wpływać na zwiększenie bioróżnorodności flory i fauny.

5. Skala oddziaływania wdrażania Strategii na środowisko, także transgranicznego, jest silnie uzależniona od skuteczności i powszechności przestrzegania kodeksu dobrej praktyki rolniczej. W Strategii uwzględniono upowszechnianie zasad kodeksu dobrej praktyki rolniczej, co wskazuje na możliwość osiągnięcia korzystnego wpływu na środowisko we wdrażaniu Strategii a przynajmniej ograniczenie złych praktyk rolniczych rzutujących na stan środowiska.

V. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Niniejsza Prognoza oddziaływania na środowisko projektu aktualizacji „Strategii rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich województwa zachodniopomorskiego” (zwanego dalej Strategią) jest elementem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, skutków realizacji zaplanowanych działań. Obowiązek opracowania Prognozy wynika z przepisów Ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Opracowany „Projekt aktualizacji strategii rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich województwa zachodniopomorskiego na lata 2002-2015” jest wyrazem polityki regionalnej wobec obszarów wiejskich i rolnictwa przy założeniu wielofunkcyjności tych obszarów.

Strategia uwzględnia zasady zrównoważonego rozwoju i wskazuje kierunki działań zmierzających do różnicowania działalności na obszarach wiejskich dającej szansę na zwiększenie aktywności mieszkańców wsi i pozyskanie alternatywnych, poza rolniczych, źródeł dochodów. Przy zmniejszającym się zatrudnieniu w rolnictwie, potrzebę znalezienia alternatywnych źródeł dochodu gwarantujących odpowiedni standard życia mieszkańców, można osiągnąć przez wsparcie takich dziedzin jak: edukacja, ochrona zdrowia, kultura, dostęp do Internetu, rozwój przedsiębiorczości, inwestycje infrastrukturalne, krzewienie dziedzictwa kulturowego, przyrodniczego i krajobrazowego.

Diagnoza stanu obszarów wiejskich, rolnictwa i rybactwa oraz ich analiza przeprowadzona w ramach opracowanej Strategii pozwoliła autorom opracowania na sformułowanie trzech głównych celów strategicznych, którym przyporządkowano 14 celów operacyjnych., w których wskazano działania pozwalające osiągnąć zakładane cele.

Główne cele strategiczne to:

- Poprawa warunków edukacji i rozwoju zawodowego,
- Wspieranie działalności Lokalnych Grup Działań (LGD),
- Aktywizowanie poprzez szkolenia i doradztwo,
- Różnicowanie działalności rolniczej,
- Identyfikacja i promocja produktów rolnictwa i rybołówstwa o charakterze tradycyjnym.

VI. ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA I POTENCJALNYCH ZMIAN

W analizie i ocenie stanu środowiska oraz problemów ochrony środowiska uwzględniono głównie obszary wiejskie, istotne z punktu widzenia projektowanej Strategii Rozwoju Rolnictwa

ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Istniejący stan środowiska

W ocenie stanu środowiska uwzględniono informacje prezentowane w opracowaniu WIOŚ pt. „Stan środowiska w województwie zachodniopomorskim w 2008 r., (Szczecin, październik 2009).

Łącznie na terenie województwa znajduje się 98 rezerwatów, 7 parków krajobrazowych, 25 obszarów chronionego krajobrazu, 1077 stanowiska dokumentacyjne, 3 użytki ekologiczne, 41 zespołów przyrodniczo-krajobrazowych. Liczba pomników przyrody, przy stałym ich wzroście wynosi 2596 sztuk, z czego ponad połowa została ustanowiona uchwałami rad gmin. Wśród pomników przyrody dominują pojedyncze drzewa (2150), poza tym są to grupy drzew, aleje i głązy narzutowe¹.

Bez uwzględnienia obszarowej formy ochrony, jaką są obszary Natura 2000, obszary chronione na terenie województwa zajmują 492 tys. ha, co stanowi 21,5% obszaru administracyjnego województwa. Wskaźnik powierzchni obszarów chronionych przypadających na jednego mieszkańca wynosi 2904 m² i jest nieznacznie wyższy od wskaźnika krajowego wynoszącego 2649 m². Wśród rezerwatów zajmujących powierzchnie około 12 tys. ha, największy udział stanowią rezerваты torfowiskowe, krajobrazowe, leśne i faunistyczne.

Największą obszarowo formą ochrony przyrody w województwie jest sieć obszarów NATURA 2000. Obejmują one w sumie 18 893 km² (2), z czego obszary specjalnej ochrony ptaków (OSOP – 19 obszarów) – 11517 km², a specjalne obszary ochrony siedlisk (SOOS - 60) – 7356 km². Województwo graniczy również z dwoma obszarami morskimi.

W granicach administracyjnych województwa znajduje się 6899 km² (OSOP) i 4211 km² (SOOS)³.

a) Stan zanieczyszczenia powietrza

Ocena stanu zanieczyszczenia atmosfery w województwie objęła 16 stref (12 powiatów i 4 strefy połączone). Wśród źródeł zanieczyszczeń powietrza wskazano: emisję zanieczyszczeń przemysłowych, emisję z sektora bytowego i środków transportu. Badania wskazują na spadek emisji

¹ Na podstawie GUS dział leśnictwo

² łącznie z obszarami morskimi i terenami poza granicami województwa

³ Obszar lądowy

zanieczyszczeń ze źródeł przemysłowych, przy notowanym wzroście emisji z sektora komunalno-bytowego i transportu samochodowego.

Wśród zanieczyszczeń powietrza na obszarze Aglomeracji Szczecińskiej rejestrowane są wysokie stężenia dwutlenku azotu, pochodzącego ze źródeł mobilnych i sektora komunalno-bytowego. W sezonie letnim dodatkowym obciążeniem o charakterze zanieczyszczenia wtórnego są wysokie stężenia ozonu troposferycznego (przyziemnego). Wśród wszystkich zanieczyszczeń objętych obowiązkową oceną zasadniczym problemem są drobne cząstki pyłu zawieszonego PM10 oraz zawarty w tym pyłe benzo(a)piren.

Stężenia dwutlenku siarki, stwierdzone w 2008 r., można uznać za niskie. Obszary gdzie stwierdzano wyższe stężenia tego gazu (ale w granicy stężeń dopuszczalnych) są miejscem niskiej emisji z lokalnych domowych kotłowni. W analizie zmian stężeń dwutlenku siarki zauważa się niewielką tendencję spadkową.

Stężenia dwutlenku azotu, rejestrowane na obszarach zurbanizowanych, gdzie podstawnym czynnikiem emisji tego gazu jest transport samochodowy, można uznać za wysokie. Stężenia tego gazu w atmosferze pozostają w tendencji wzrostowej a najwyższe rejestrowane poziomy osiągnęły granice poziomu dopuszczalnego.

Pył PM10 nie wykazywał stężeń przekraczających standardy jakości powietrza. Charakterystyczną cechą tego obciążenia środowiska jest sezonowa zmiana stężeń pyłu zawieszonego z dwukrotnie wyższymi stężeniami w okresie zimowym, co związane jest z ogrzewaniem mieszkań. Zawartość metali ciężkich w pyłe zawieszonym jest niska. Obciążeniem pyłu jest jednak trwały i niebezpieczny benzo(a)piren.

Stężenia benzenu w powietrzu są niskie i mieszczą się w zakresie stężeń dopuszczalnych. Podobnie należy ocenić stężenia tlenku węgla, które z wyjątkiem Szczecina należy uznać za niskie.

W wyniku reakcji między tlenkami azotu i lotnymi zanieczyszczeniami organicznymi emitowanymi ze źródeł transportu powstaje ozon troposferyczny, stanowiący wtórne zanieczyszczenia powietrza. Problem wysokich stężeń ozonu, szkodliwych dla ludzi i roślin pojawia się w sezonie letnim. W okresach i miejscach najwyższych rejestrowanych stężeń ozonu nie został przekroczony poziom alarmowy.

b) Ocena stanu wód

W roku 2008 ocenę stanu wód powierzchniowych przeprowadzono po raz pierwszy według nowych kryteriów, z uwzględnieniem ich stanu ekologicznego, elementów fizykochemicznych, stanu chemicznego i stanu jakości wód.

Wody rzek województwa zachodniopomorskiego cechuje dobry stan chemiczny, ale ostatecznie ocena końcowa stanu wód rzecznych jest zła. Podobna ocena objęła wody badanych jezior,

co oznacza potrzebę wdrożenia programów naprawczych, które w perspektywie roku 2015 pozwolą na osiągnięcie stanu przynajmniej dobrego.

Stan wód przejściowych i przybrzeżnych zaklasyfikowano jako zły, głównie ze względu na ocenę stanu elementów biologicznych i fizykochemicznych rzadziej ze względu na zawartość substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego.

Przedmiotem oceny w 2008 r. były też wody użytkowe - rzeczne, stanowiące środowisko bytowania ryb w warunkach naturalnych. Na żadnym z badanych stanowisk pomiarowych nie były dotrzymane normy. Przekraczane były wartości graniczne fosforu ogólnego i azotu azotanowego, sporadycznie także biologicznego zapotrzebowania na tlen. Ocena wód rzecznych, które są lub mogą być wykorzystane na cele wodociągowe również wypadła niekorzystnie. W badanych wodach występowały przekroczenia takich wskaźników jak chemiczne zapotrzebowanie na tlen i ogólny węgiel organiczny. Stan sanitarny tych wód wymagał stosowania typowych procesów uzdatniania fizycznego i chemicznego.

W ocenie zawartości azotanów, których źródłem są zanieczyszczenia, wody rzeczne należy uznać za nisko obciążone tymi składnikami, z wyjątkiem obszaru szczególnie narażonego azotanami, jakim jest zlewnia Jeziora Miedwie. W wodach badanych rzek stwierdzono natomiast przekroczenia granicznych wartości wskaźników wskazujących na eutrofizację wód.

W ocenie zmian jakości wód rzecznych w wieloleciu, zaobserwowano tendencję spadkową stężeń zanieczyszczeń warunkujących ich jakość. Poprawa ta ma jednak charakter powolny i nie skutkuje na razie znaczącymi zmianami w klasyfikacji wód. Za podstawową przyczynę tej sytuacji uznaje się wciąż nieuporządkowaną gospodarkę wodno-ściekową i dopływ zanieczyszczeń obszarowych ze źródeł rolniczych.

W badaniach wód jeziornych pod kątem możliwości bytowania w nich ryb w warunkach naturalnych, ocena jest zróżnicowana. Z badań jeziora Miedwie, jako zaopatrującego znaczną populację ludzi w wodę używaną do celów wodociągowych wynika, że jego wody w badaniach wieloletnich były okresowo skażone bakteriologicznie, a także nadmiernie obciążone związkami organicznymi z podwyższoną zawartością ogólnego węgla organicznego. W roku badań 2008 nie stwierdzono takich obciążeń.

Wśród wód jeziornych poddanych badaniom zawartości azotanów ze źródeł rolniczych i stopnia eutrofizacji jezior, stwierdzono brak przekroczeń dopuszczalnych stężeń azotanów a eutrofię stwierdzono w 6 z 10 badanych jezior.

Wody przejściowe i przybrzeżne badane pod kątem zawartości azotanów nie wykazywały przekroczeń zawartości dopuszczalnych tych związków. Badany trofizm tych wód wykazał przekroczenia wartości granicznej dla przejrzystości wód. Badania wód Zalewu Szczecińskiego pod kątem eutrofizacji wskazywały na tendencję malejącą zawartości ortofosforanów i fosforu ogólnego a związki azotu wykazywały wyraźną zmienność sezonową. Od 2003 r. obserwuje się korzystny trend

świadczą o powolnej poprawie jakości wód Zalewu Szczecińskiego pod względem przezroczystości.

Wody podziemne objęte badaniami wskazują na dominację wód o stanie dobrym. W związku z wysokim poziomem eksploatacji wód podziemnych stwierdza się wzrost ich zasolenia, który wynika z naturalnych warunków neogenicznych a eksploatacja potęguje wzrost zasolenia tych wód. Podobnie naturalny charakter ma występowanie w wodach podziemnych związków żelaza i manganu, które w około 90% prób przekraczały w 2008 r. zawartości dopuszczalne. W wodach podziemnych nie stwierdzono zagrożenia azotanami. Tylko w dwóch punktach pomiarowych położonych w obszarze szczególnego narażenia azotanami pochodzenia rolniczego, zawartość azotanów klasyfikowała je w II klasie.

c) Odpady

W strumieniu odpadów pochodzących z sektora gospodarczego, dominują tereny uprzemysłowione województwa (powiat policki, gryfiński, stargardzki i Miasto Szczecin). W 2008 r. wytworzono na terenie województwa 6,6 mln Mg odpadów przemysłowych, z czego 60% stanowiły odpady wytworzone przez Z.Ch. „Police” S.A., głównie fosfogipsy i szlasy z regeneracji wymienników jonitowych. W strumieniu odpadów z sektora gospodarczego około 2% stanowiły odpady niebezpieczne, głównie kwas siarkowy i siarkawy oraz oleje odpadowe. Składowanie odpadów z sektora gospodarczego odbywa się na coraz mniejszej liczbie składowisk, w roku 2008 – prowadzone było na terenie 7 obiektów. Odzyskowi poddano blisko 80% odpadów z tej grupy wytworzonych w roku 2008, unieszkodliwieniu, z wyłączeniem składowania poddano 20%, a 1% zdeponowano na składowiskach odpadów niebezpiecznych.

Na terenie województwa zachodniopomorskiego wciąż znajdują się jeszcze mogilniki (27 obiektów), które powinny zostać zlikwidowane do końca 2010r.

W grupie odpadów komunalnych obserwuje się w ostatnich 10 latach zmniejszającą się ilość zbieranych odpadów tej grupy, czego nie należy rozumieć jednoznacznie ze spadkiem ilości wytwarzanych odpadów komunalnych. Łącznie w 2008 roku zebrano około 0,5 mln Mg odpadów komunalnych na terenie województwa. Udział odpadów zebranych selektywnie w grupie odpadów komunalnych to około 5%. Gospodarka odpadami komunalnymi bazuje wciąż na ich składowaniu. Zmniejsza się znacząco ilość eksploatowanych składowisk odpadów komunalnych (45 obiektów), poprzez zamykanie obiektów niespełniających wymagań ochrony środowiska. Dwa obiekty na terenie województwa odbierają odpady azbestowe.

d) Stan klimatu akustycznego

Stan klimatu akustycznego w województwie zachodniopomorskim na tle innych województw oceniany jest jako zadowalający. Źródłem rosnącego problemu akustycznego jest dynamiczny wzrost liczby pojazdów na drogach. Wskaźnik presji motoryzacji, uwzględniający liczbę pojazdów

przypadającą na jednostkę powierzchni, jest niski. W rankingu województw w tym zakresie województwo zachodniopomorskie znajduje się na 3 miejscu w kraju. Badania hałasu drogowego pozwoliły na identyfikację miejsc, w których występuje ponadnormatywne natężenie hałasu. Badania prowadzono także uwzględniając jako źródło hałas kolejowy a także przemysłowy. Zaobserwowano rosnącą wrażliwość społeczną na uciążliwość akustyczną wyrażającą się coraz większą liczbą skarg i interwencji do WIOŚ. W obiektach przemysłowych w niemal połowie objętych badaniami, stwierdzono przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku.

e) Promieniowanie elektromagnetyczne (PEM)

W roku 2008 nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych. Na terenach objętych badaniami rzeczywiste natężenia były znacznie niższe od dopuszczalnych. Problemem jest zwiększająca się ilość linii energetycznych i lokalizowanie w ich sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej.

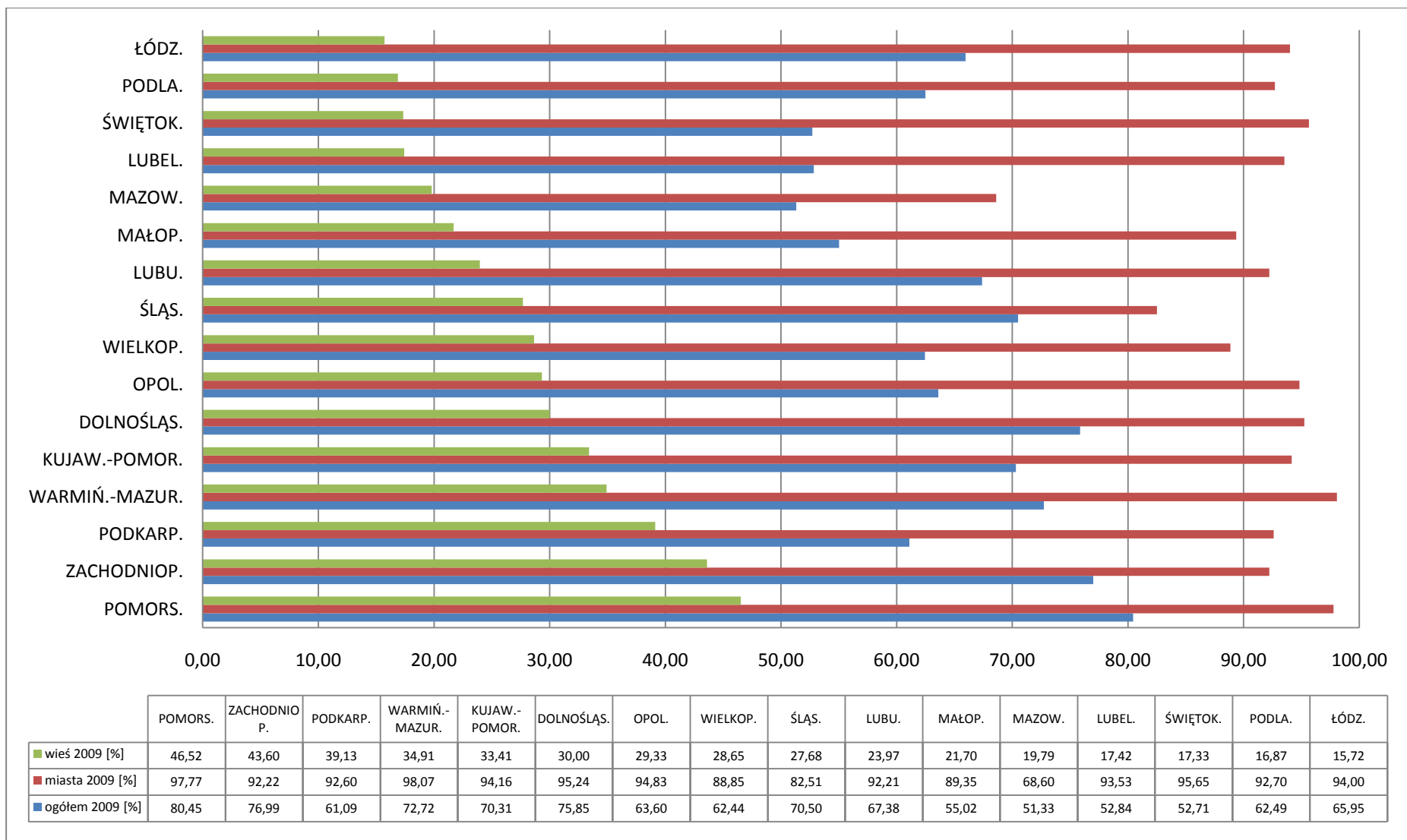
f) Gospodarka ściekowa i odpady komunalne

W województwie zachodniopomorskim prawie 77% mieszkańców korzysta z oczyszczalni ścieków – ryc. 1. Wskaźnik ten stawia region na drugim miejscu w kraju zaraz po województwie pomorskim (80,5%). Średni procent ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków na terenach miejskich wynosi 91,4%. Diametralnie różni się to od terenów wiejskich, gdzie średnio jedynie 27,9% ludności korzysta z tej infrastruktury. Jednak podobnie jak poprzednio województwo zachodniopomorskie znajduje się na drugim miejscu w Polsce (wskaźnik 43,6%), po woj. Pomorskim (46,5%).

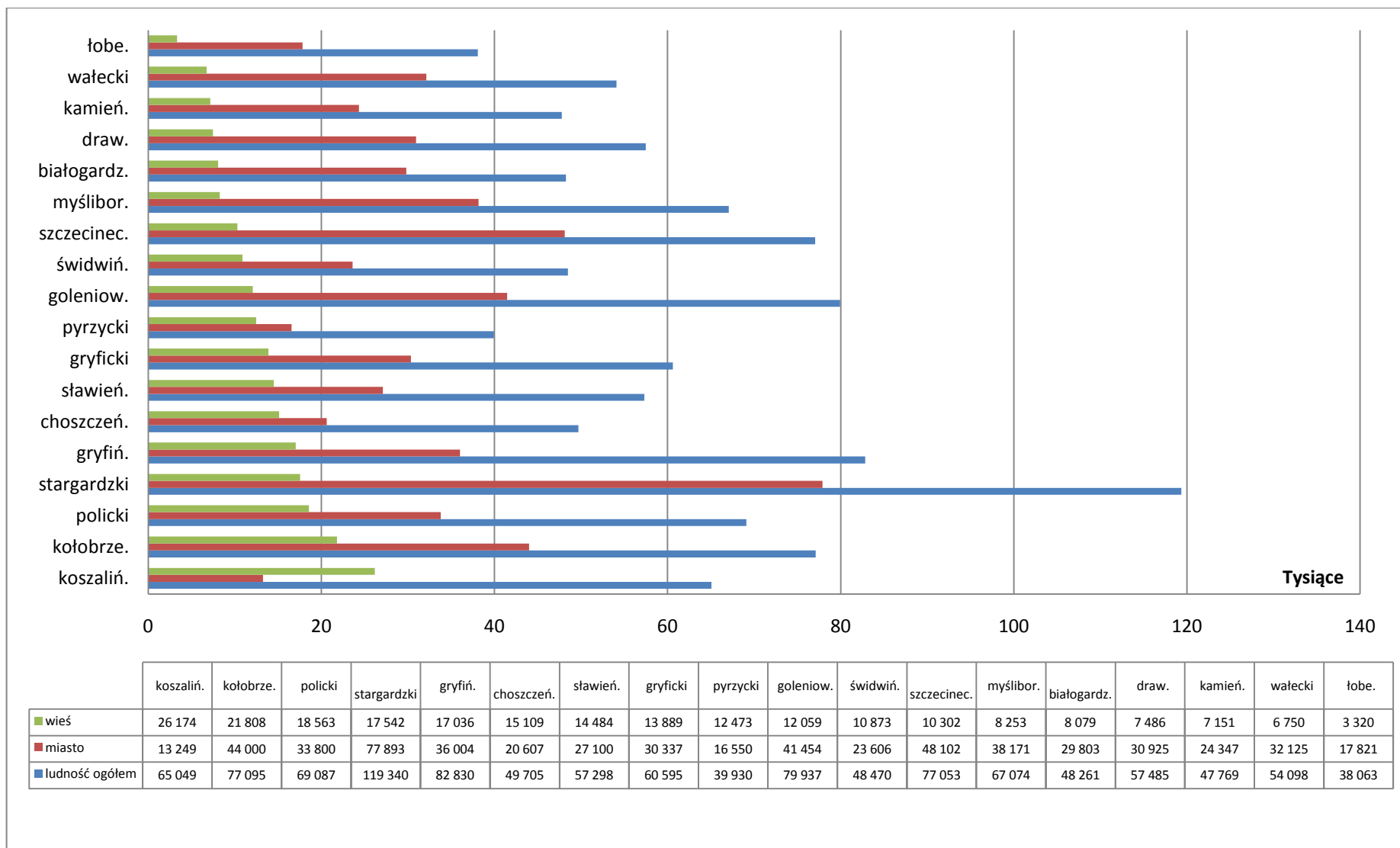
Największą liczbę osób korzystających z oczyszczalni ścieków posiada powiat stargardzki (95,4 tys. osób – ryc. 2)⁴. Również tutaj jest najwięcej osób korzystających z tych instalacji na terenach miejskich. Na terenach wiejskich najwięcej osób korzysta w powiecie koszalińskim (26,2 tys.) a najmniej w łobeskim (3,3tys.), gdzie również są największe braki w tym zakresie, gdyż prawie 44,5% ludności nie korzysta z oczyszczalni. Najmniejsze braki posiada powiat kołobrzeski 14,6% - ryc. 3.

Najwięcej odpadów w województwie wytwarzanych jest w powiecie miasto szczecin (146,9 tys ton). Spośród powiatów niemiejskich najwięcej wytwarza powiat stargardzki (34,3 tys, ton), a najmniej pyrzycki (6,5 tys ton) – tab. 2. Niekorzystny jest wskaźnik deponowania odpadów na składowiskach. W roku 2008 w większości powiatów w 100% składowano odpady zebrane, co sugeruje brak ich segregacji.

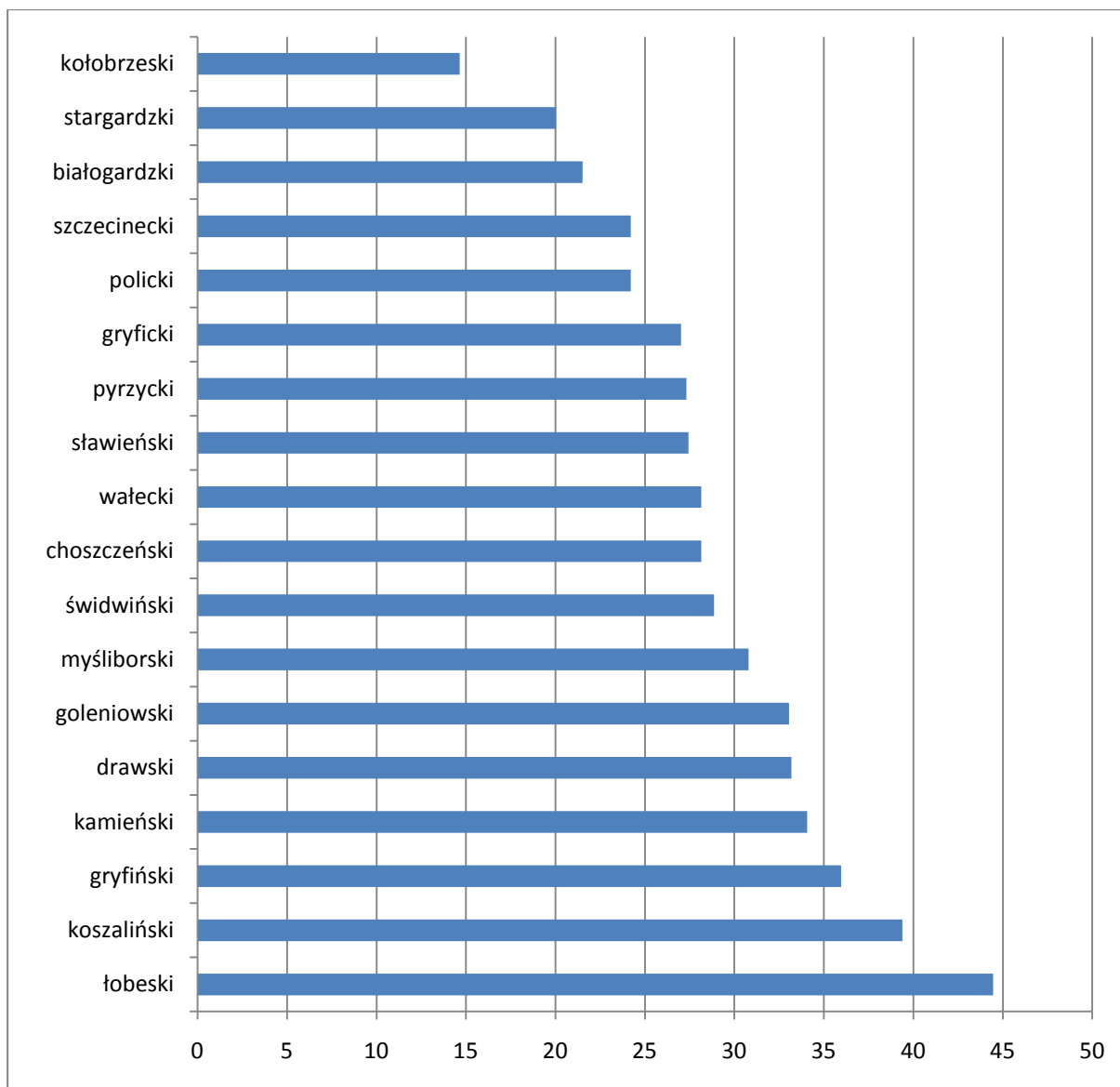
⁴ Pod uwagę nie brano miast na prawach powiatu

Ryc. 1. Ilość osób korzystających z oczyszczalni ścieków na tle ludności ogółem w województwach (GUS – 2009 r.)

Ryc. 2. Ilość osób korzystających z oczyszczalni ścieków na tle ludności ogółem w powiatach (GUS – 2009 r)

Ryc. 3. Procent ludności nie korzystającej z oczyszczalni ścieków w stosunku do ludności ogółem (na podstawie GUS – 2009 r.)

Tabela 2. Odpady zebrane w poszczególnych powiatach oraz procent odpadów zebranych i zdeponowanych (GUS – 2008 r.)

Powiat	Zmieszane odpady zebrane w ciągu roku [t]	z gospodarstw domowych [t]	odpady zdeponowane na składowiskach w % zebranych [%]
m.Szczecin	146,942.31	101,471.86	100.0
m.Koszalin	44,636.64	29,024.79	84.2
stargardzki	34,337.01	23,776.49	100.0
kołobrzeski	28,208.93	14,310.25	64.6
goleniowski	23,016.30	17,262.46	100.0
policki	22,140.65	16,647.78	100.0
walecki	21,105.01	14,880.78	100.0
myśliborski	20,785.55	15,043.02	100.0
gryfiński	19,276.01	13,387.13	98.3
gryficki	18,189.46	10,237.60	99.9
szczecinecki	18,006.22	12,721.40	99.7
m.Świnoujście	15,415.32	10,500.50	100.0
koszaliński	12,984.12	7,946.21	100.0
drawski	11,870.28	8,647.67	100.0
świdwiński	11,612.60	9,288.60	100.0
kamieński	10,932.84	6,458.70	100.0
slawieński	10,164.33	5,809.54	100.0
białogardzki	9,948.90	1,530.50	100.0
łobeski	6,995.59	5,967.72	100.0
choszczeński	6,697.01	4,245.83	98.7
pyrzycki	6,476.42	4,961.78	100.0

2. ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W WARUNKACH NIE REALIZOWANIA STRATEGII

Brak realizacji założeń Strategii nie pozostanie bez wpływu na stan środowiska na obszarach wiejskich województwa zachodniopomorskiego. Zmiany te mogą mieć charakter pozytywny lub negatywny, trwałe lub okresowe. Wśród zmian w stanie środowiska, których można się spodziewać przy braku realizacji Strategii można wymienić:

1. Zmiany o charakterze samoczynnym związane ze zmianami w systemie gospodarowania np. poprzez zaniechanie działalności rolniczej na obszarach o niskiej opłacalności lub zmiany struktury i specjalizacji gospodarstw a w przypadku poprawy koniunktury w rolnictwie wzrost zużycia nawozów i środków ochrony roślin używanych w produkcji rolnej.
2. Zmiany powodowane realizacją innych planów i programów oraz przedsięwzięć realizowanych na obszarach wiejskich.
3. Zmiany o charakterze dekapitalizacji i pogorszenia stanu infrastruktury technicznej na obszarach wiejskich, przez wstrzymanie nakładów na budowę nowej i modernizację istniejącej sieci infrastrukturalnej.
4. Zmiany demograficzne na obszarach wiejskich wynikające z dodatniego salda migracji z terenów miast, powodujące zwłaszcza w strefie podmiejskiej zmiany sposobu użytkowania gruntów poprzez ich wyłączenie z produkcji.
5. W zakresie stanu jakości wód powierzchniowych, poprzez jego pogorszenie i wzrost zagrożenia eutrofizacją, na skutek dopływu składników biogennych ze źródeł rolniczych i zrzutu ścieków nieczyszczonych z obszarów nieskanalizowanych.
6. Wzrost zagrożeń dla zdrowia ludzi poprzez emisję niezorganizowaną pyłów azbestowych z korodujących pokryć dachowych i ściennych, na skutek powolnego tempa ich usuwania.

STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Strategia, dla której opracowano niniejszą Prognozę nie uwzględnia lokalizacji poszczególnych przedsięwzięć i działań, na poziomie, który mógłby wskazać obszary objęte znaczącym oddziaływaniem. Przyjęto założenie, że stan środowiska na obszarze realizacji Strategii jest porównywalny. Istotne różnice charakteryzują stan środowiska na obszarach miejskich, które nie są przedmiotem niniejszej Strategii a tym samym Prognozy.

W ocenie stanu środowiska, na obszarze gdzie będą realizowane działania przewidziane w Strategii, uwzględniono poziom wrażliwości obszarów wojewódzka, za miarę, których przyjęto warunki przyrodnicze, przede wszystkim udział powierzchni objętej ochroną z tytułu ochrony przyrody. Stopień wysycenia powiatów obszarami objętymi ochroną przyjęto za miarę ich wrażliwości na działania objęte Strategią i wskaźnik konfliktowości działań zwłaszcza przedsięwzięć o charakterze infrastrukturalnym. Na zidentyfikowany wskaźnik wrażliwości nałożono informacje o przestrzennym

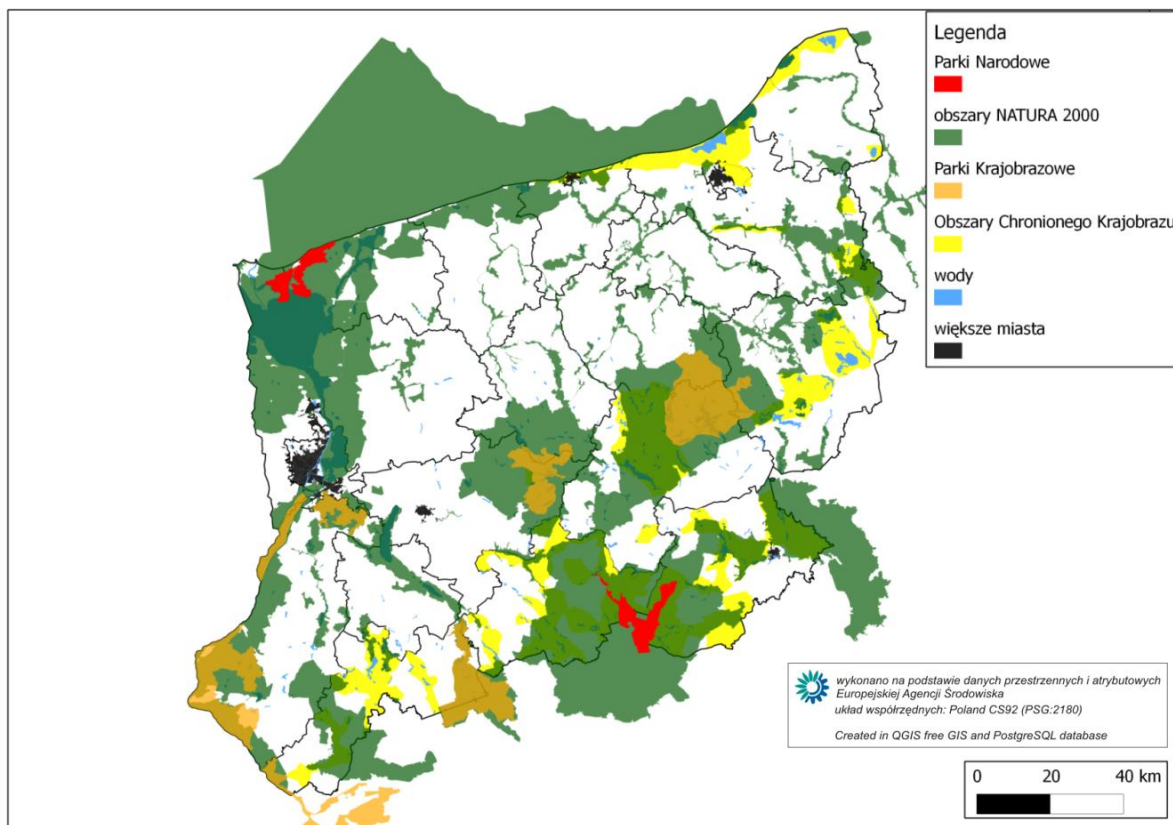
zróznicowaniu działań z oddziaływaniem na strefy funkcjonalne dla działań, w których zidentyfikowano możliwość wystąpienia znaczącego niekorzystnego wpływu na środowisko.

Najlepszym wskaźnikiem występowania szczególnych walorów przyrodniczych jest rozmieszczenie obszarów będących w różnych formach ochrony przyrody. Szczególnie ważne wydaje się tu rozmieszczenie obszarów NATURA 2000, gdyż w większości przypadków pokrywają się one z rezerwatami, Parkami Narodowymi i Parkami Krajobrazowymi. Na obszarach tych realizowana jest największa kontrola pod kątem lokalizacji inwestycji mogących pogorszyć stan środowiska. Analizując ten stan można stwierdzić, że najwięcej obszarów wartościowych przyrodniczo znajduje się w Dolinie Rzeki Odry, Zalewu Szczecińskiego, Równiny Drawskiej i Gorzowskiej oraz pojezierzy m.in. Drawskiego, Ińskiego i Wałeckiego. Bardzo cenny jest również pas nadmorski, w szczególności strefa brzegowa morza Bałtyckiego – ryc. 4. W ochronie również znajduje się znaczna ilość mniejszych dolin rzecznych i dorzeczy. Tym samym obszary te należy uznać za najbardziej wrażliwe z punktu widzenia przyrodniczego na wprowadzenie intensywnych działań gospodarczych.

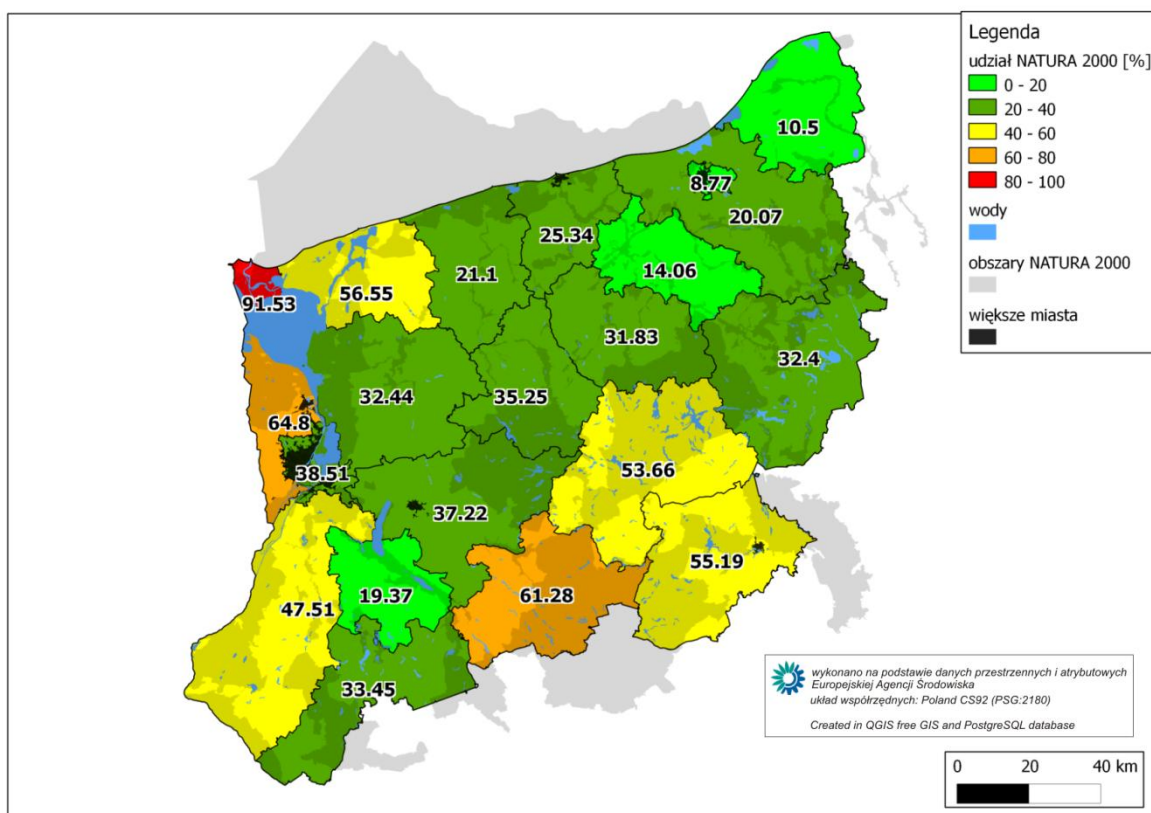
Miarą wrażliwości określającą możliwości wprowadzania poszczególnych działań może być procentowy udział powierzchni obszarów NATURA 2000 do powierzchni powiatu ogółem. Powiaty najbardziej wrażliwe według tego założenia to, miasto Świnoujście (91,5% - udziału powierzchni ochronnych), powiat policki (64,8%) i choszczeński (61,3%) – ryc. 5. Najmniej natomiast powiaty m. Koszalin (jedynie 8,77%), sławieński (10,8%) i białogardzki (14,6%). Średni wskaźnik powierzchni zajmowanej przez obszary NATURA 2000 dla powiatów województwa wynosi 37,7%.

Biorąc pod uwagę wszystkie formy ochrony⁵, największą powierzchnię ochronną posiadają powiaty drawski (76 tys. ha), wałecki (73,4 tys. ha) i choszczeński (72,3 tys. ha), a najmniejszą powiaty pyrzycki (jedynie 48,5 ha) i białogardzki (232 ha) – ryc. 6.

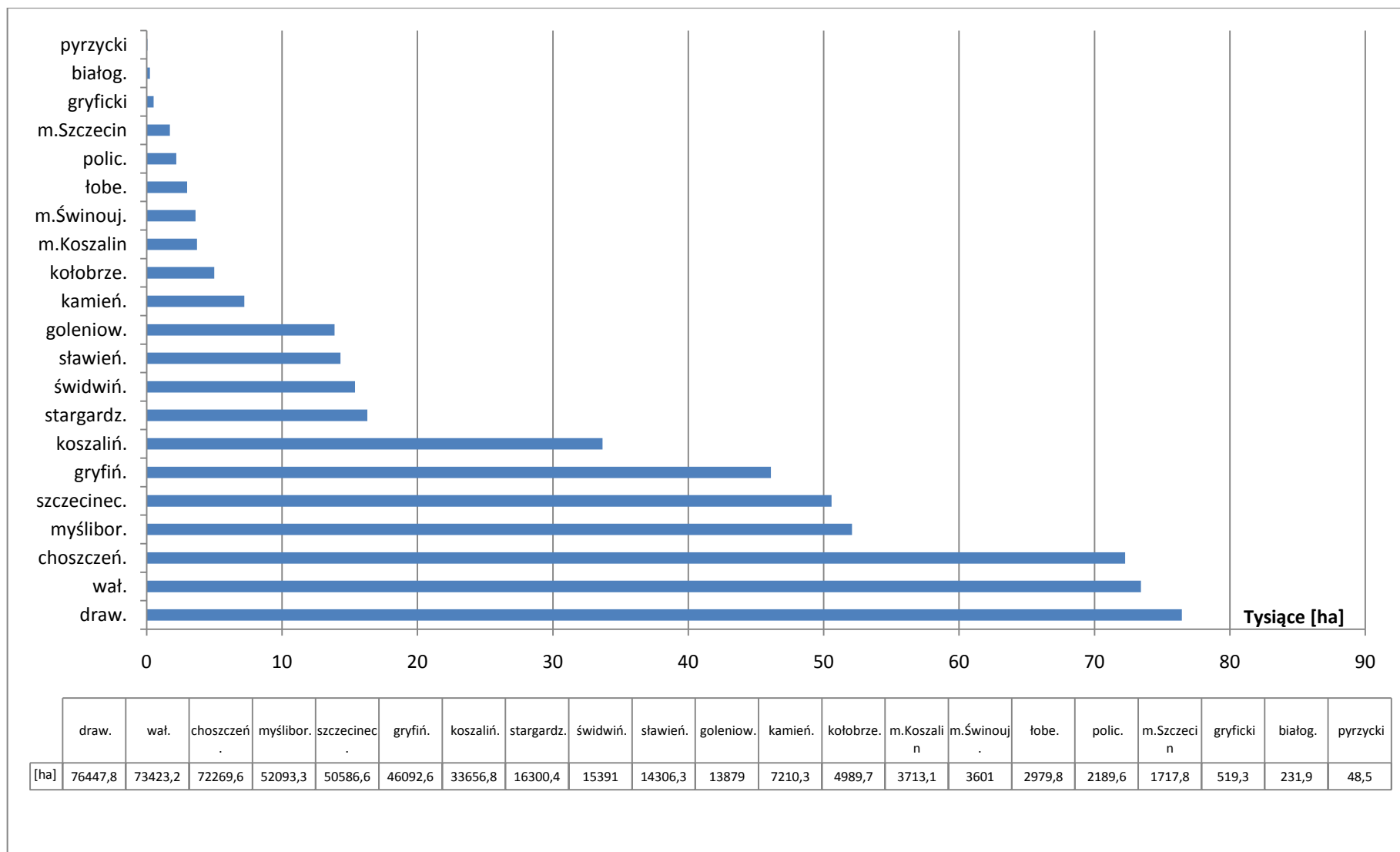
⁵ wg. Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2009 nr 151 poz. 1220), bez uwzględnienia obszarów NATURA 2000

Ryc. 4. Ważniejsze obszarowe formy ochrony przyrody w województwie zachodniopomorskim

Ryc. 5. Procentowy udział obszarów NATURA 2000 w powierzchni powiatu ogółem

Ryc. 6. Powierzchnia obszarów prawnie chronionych, z pominięciem NATURA 2000 w poszczególnych powiatach (GUS - 2008).

3. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 r. O OCHRONIE PRZYRODY

3.1. Identyfikacja problemów ochrony powietrza

Zagrożenia stanu powietrza atmosferycznego na terenie województwa zachodniopomorskiego, ujawnione w dokumencie WIOŚ – *Stan środowiska w województwie zachodniopomorskim w 2008 r.* stanowią:

1. **niskie emisje zanieczyszczeń tzw. powierzchniowe**, powstające w wyniku stosowania głównie w paleniskach domowych, paliwa o niskiej jakości, oraz spalania odpadów typu PET. Lokalne źródła tych emisji w większości nie podlegają opomiarowaniu. Możliwości ograniczenia skali problemu powinny się koncentrować na permanentnej edukacji ekologicznej w zakresie niekorzystnych skutków spalania odpadów w paleniskach domowych oraz stosowaniu zachęt ekonomicznych zwiększających zużycie paliw przyjaznych środowisku (gaz, drewno).
2. **emisje ze źródeł mobilnych**, podczas spalania paliw ciekłych, wynikające z dynamicznego rozwoju transportu samochodowego. Emisje te obejmują przede wszystkim tlenki azotu, ale także sprzyjają powstawaniu warunków do reakcji fotochemicznych tlenków azotu i lotnych związków organicznych wpływając na wzrost stężeń azotu w warstwie troposferycznej (przyziemnej).

3.2. Identyfikacja problemów ochrony wód

1. Zagrożenia związane z nieuporządkowaną gospodarką wodno-ściekową
2. Zagrożenia wynikające z dopływu zanieczyszczeń obszarowych (z działalności rolniczej) skutkujące eutrofizacją wód

3.3. Identyfikacja problemów gospodarki odpadami

1. Niepełne objęcie mieszkańców województwa systemem zorganizowanej zbiórki odpadów komunalnych, skutkujące niewłaściwym postępowaniem z częścią wytwarzanych odpadów i powstawaniem tzw. „dzikich wysypisk”
2. nierozwiązany problem likwidacji mogilników zawierających przeterminowane środki ochrony roślin i opakowania po nich, znajdujących się w stanie technicznym nie zabezpieczającym środowiska gruntowo-wodnego przed zanieczyszczeniem;
3. Zbyt powolna realizacja programów usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z pokryć dachowych i ściennych budynków mieszkalnych i gospodarczych.

4. Rosnąca ilość osadów ściekowych powstających na terenach kanalizowanych podłączanych stopniowo do istniejących oczyszczalni ścieków.
5. Słaby i nieefektywny system selektywnej zbiórki odpadów ograniczający się praktycznie do zbiórki odpadów opakowaniowych.

3.4. Identyfikacja problemów z zakresu ochrony przyrody

1. Ograniczanie bioróżnorodności fauny i flory, na skutek rozwoju wielkoobszarowego rolnictwa, rozwoju sieci infrastrukturalnych, zwiększania powierzchni użytków trwale wyłączonych z produkcji i zabudowanych, rozwój turystyki, działalności przemysłowej i usługowej, urbanizację oraz emisje przemysłowe, motoryzacyjne i komunalne.

4. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016. Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2009

Tabela 3. Cele ochrony środowiska wyrażone w Polityce Ekologicznej Państwa skonfrontowane z celami operacyjnymi Strategii

Cele PEP Kierunki działań	Ocena zgodności celów PEP z celami Strategii	Stopień spójności
Uwzględnienie zasad ochrony środowiska w strategiach sektorowych;	Uwzględniono kryteria zrównoważonego rozwoju; Dokument poddano strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko;	DUŻY
Aktywizacja rynku na rzecz ochrony środowiska;	Uwzględniono promocję i rozwój drobnego przetwórstwa produktów regionalnych, kreującego właściwe postawy konsumenckie i niezagrażający środowisku proces wytwarzania produktów;	ŚREDNI
Zarządzanie środowiskowe;	Nie uwzględniono działań nasilających udział przedsiębiorstw i instytucji w systemach zarządzania środowiskowego	BRAK ISTOTNEGO ZWIĄZKU
Udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska	W działaniach szkoleniowych, edukacyjnych i doradczych uwzględniono tematykę zrównoważonego rozwoju i zasad kodeksu	DUŻY

Cele PEP Kierunki działań	Ocena zgodności celów PEP z celami Strategii	Stopień spójności
	dobrej praktyki rolniczej; W wielu działaniach położono nacisk na wzrost aktywności mieszkańców wsi w różnych sferach działań także w obszarze zrównoważonego rozwoju, m.in. przez udział w lokalnych stowarzyszeniach;	
Rozwój badań i postęp techniczny	Uwzględniono transfer nowoczesnych technologii i inne formy współpracy sektora gospodarczego z placówkami naukowo-badawczymi na rzecz wzrostu efektywności metod gospodarowania przyjaznych środowisku;	DUŻY
Odpowiedzialność za szkody w środowisku	Brak bezpośredniego związku Strategii z celem PEP;	BRAK ISTOTNEGO ZWIĄZKU
Aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym	Brak bezpośredniego związku Strategii z celem PEP;	BRAK ISTOTNEGO ZWIĄZKU
Ochrona przyrody	Założenia wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich uwzględniają ochronę zasobów przyrodniczych i wykorzystanie ich walorów w działalności agroturystycznej;	ŚREDNI
Ochrona i zrównoważony rozwój lasów	Problematykę ochrony i zrównoważonego rozwoju lasów uwzględniono w założeniach wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich;	ŚREDNI
Racjonalne gospodarowanie zasobami wody	W działaniach zaplanowanych w Strategii nie uwzględniono bezpośrednich działań na rzecz racjonalnej gospodarki zasobami wodnymi;	BRAK ISTOTNEGO ZWIĄZKU
Ochrona powierzchni ziemi	W Strategii uwzględniono upowszechnianie zasad kodeksu dobrej praktyki rolniczej uwzględniającego zasady gospodarowania korzystne z punktu widzenia ochrony powierzchni ziemi;	DUŻY
Gospodarowanie zasobami geologicznymi	Brak bezpośredniego związku Strategii z celem PEP;	BRAK ISTOTNEGO ZWIĄZKU
Środowisko a zdrowie	W Strategii uwzględniono problematykę produkcji żywności o wysokiej jakości;	MAŁY
Jakość powietrza	W Strategii uwzględniono problematykę zwiększenia produkcji wytwarzanej biomasy na cele energetyczne, co może korzystnie wpłynąć na zmniejszenie emisji zanieczyszczeń z palenisk domowych opalanych węglem;	ŚREDNI

Cele PEP Kierunki działań	Ocena zgodności celów PEP z celami Strategii	Stopień spójności
Ochrona wód	W działaniach w zakresie modernizacji i budowy infrastruktury sieciowej, uwzględniono rozbudowę sieci kanalizacyjnej i zwiększenie udziału ścieków oczyszczonych. Z promowanego w Strategii kodeksu dobrej praktyki rolniczej wynika możliwość ograniczenia zanieczyszczenia wód na skutek niewłaściwego gospodarowania nawozami naturalnymi i mineralnymi stosowanymi w rolnictwie;	DUŻY
Gospodarka odpadami	W Strategii nie uwzględniono rozwiązania problemów odpadów na obszarach wiejskich (azbestu, zdeponowanych w mogiłnikach środków ochrony roślin, odpadów komunalnych)	MAŁY
Oddziaływanie hałasu i pól elektromagnetycznych	Strategia nie uwzględnia bezpośrednich działań na rzecz ograniczenia hałasu i pól elektromagnetycznych. Wdrażane działania strategiczne mogą spowodować wzrost problemów w tym zakresie w związku z poprawą warunków życia na wsi przede wszystkim dostępnością komunikacyjną oraz dostępem do sieci telefonii komórkowej i Internetu;	MAŁY
Substancje chemiczne w środowisku	W Strategii nie uwzględniono problematyki niebezpiecznych substancji chemicznych znajdujących się na obszarach wiejskich, takich jak azbest na pokryciach dachowych i ściennych oraz środki ochrony roślin zdeponowane w mogiłnikach;	MAŁY

Krajowa strategia ochrony środowiska przed trwałymi zanieczyszczeniami organicznymi.
Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2002

Generalnym celem strategii jest ograniczenie lub, co najmniej utrzymanie emisji trwałych zanieczyszczeń organicznych do środowiska na poziomie wynikającym z porozumień międzynarodowych. 24 czerwca 1998 r. Polska podpisała „protokół w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych do Konwencji w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości (protokół z Aarhus). 23 maja 2001 r. Polska podpisała na konferencji Dyplomatycznej w Sztokholmie konwencję w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych. Postanowienia Protokołu i Konwencji mają na celu wycofanie wymienionych w nim substancji i praktycznie całkowite ich wyeliminowanie ze środowiska, jeśli się w nim znajdują w formie nie zużytych substancji, odpadów, mieszanin itp. Podstawowymi problemami do rozwiązania przez stronę

polską jest wycofanie z eksploatacji i unieszkodliwienie PCB, unieszkodliwienie odpadowych heksachlorocykloheksanów (HCH) powstałych przy produkcji wstrzymanej w połowie lat osiemdziesiątych. Szczegółowe rozwiązania dotyczące likwidacji zapasów PCB oraz pestycydów zawierają plany gospodarki odpadami opracowywane na szczeblu krajowym, wojewódzkim, powiatowym i gminnym. Na obszarach wiejskich strategicznym celem zawartym w Strategii jest likwidacja istniejących zasobów „zakazanych do stosowania” pestycydów, znajdujących się w „mogilnikach”, magazynach wiejskich i u rolników indywidualnych. Substancje te powinny zostać unieszkodliwione lub usunięte.

Polityka Klimatyczna Polski. Strategie redukcji emisji gazów cieplarnianych w Polsce do roku 2020. Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2003.

Dokument stanowi realizację zobowiązania wobec Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, której Polska jest stroną od 1994r. Oznacza to obowiązek podjęcia przez Polskę działań na rzecz stabilizacji zawartości gazów cieplarnianych w atmosferze na poziomie zabezpieczającym przed trwałymi zmianami klimatu globalnego. W odniesieniu do rolnictwa Polityka klimatyczna Polski ustanowiła następujące cele: racjonalne użytkowanie ziemi, promocja rolnictwa ekologicznego, upowszechnianie doradztwa rolniczego w zakresie stosowania zasad dobrej praktyki rolniczej, stosowania energooszczędnych technologii produkcji rolniczej, stosowania niekonwencjonalnych źródeł energii w rolnictwie i na obszarach wiejskich, oraz zalesianie gruntów rolnych. Uwzględniono we wdrażaniu tych celów przede wszystkim instrumenty edukacyjne oraz finansowe (zalesianie gruntów rolnych) i badawcze (opracowanie nowych technologii uprawy i zbioru biomasy roślinnej, przeznaczonej do wykorzystania jako odnawialne źródło energii i surowiec dla przemysłu). Celami szczegółowymi w obszarze leśnictwa ustanowiono: ochronę lasów (przed pożarami i gradacjami owadów), uwzględnienie w gospodarce leśnej pochłaniania dwutlenku węgla, wzrost wiązania CO₂ wynikającego z przyrostu biomasy oraz ze wzrostu wiązania węgla w glebie ekosystemów leśnych założonych na gruntach porolnych, działania wspierające zalesianie, przeciwdziałanie zmianom sposobu użytkowania ziemi, ochrona gleb leśnych przed zmniejszeniem zawartości węgla, uwzględnienie spraw klimatycznych w zasadach hodowli lasu i instrukcji urządzania lasu, promocja wykorzystania drewna w budownictwie, wykorzystanie mechanizmów wspomagających Protokołu z Kioto. Zaplanowano stosowanie instrumentów finansowych (zalesianie, zmniejszenie wylesień, konserwacja i ochrona lasów), prawnych (ochrona ekosystemów leśnych), edukacyjnych (uzyskiwanie energii z drewna) i badawczych (polepszanie wiedzy na temat pochłaniania węgla). W obszarze rolnictwa zalecono następujące działania związane z adaptacją do zmian klimatu:

1. Podstawowe znaczenie w dostosowywaniu produkcji rolniczej do spodziewanych zmian klimatu będą miały: dobór odpowiednich roślin, zmiany użytkowania gruntów i struktury zasiewów, postępująca rejonizacja produkcji oraz wprowadzenie technologii racjonalnie wykorzystujących zasoby wody i wydłużony okres wegetacyjny.
2. Adaptacja polskiego rolnictwa do przewidywanych zmian klimatu będzie wymagała poprawy: efektywności produkcji, znacznych zmian organizacyjnych w rolnictwie, oraz wzrostu nakładów kapitałowych wspartych finansowaniem rolnictwa z zewnątrz zwłaszcza w zakresie tworzenia infrastruktury wodnej (zbiorniki i źródła poboru wody).
3. Dla określenia prawdopodobnych kierunków zmian w produkcji rolniczej należy wykorzystać scenariusze zmian klimatu z uwzględnieniem oczekiwanych zmian w rejonie Europy Środkowej i Wschodniej.

W obszarze gospodarki wodnej zalecono następujące działania związane z adaptacją do zmian klimatu:

W warunkach oczekiwanych zmian w systemie opadów atmosferycznych i ich konsekwencji dla zasobów wodnych należy położyć szczególny nacisk na ochronę zasobów wodnych poprzez:

1. zapewnienie właściwej jakości wody;
2. zapobieganie przesuszeniu gleby i jej erozji;
3. zmniejszenie strat wody w gospodarce komunalnej i przemyśle;
4. zwiększenie możliwości retencjonowania wody zwłaszcza przez małą retencję.

W obszarze leśnictwa zalecono następujące działania związane z adaptacją do zmian klimatu:

Leśnictwo należy do sektorów gospodarki szczególnie narażonych na konsekwencje zmian klimatu. W celu zwiększenia możliwości adaptacyjnych tego sektora należy:

1. zapewnić różnorodność gatunkową lasów;
2. zwiększać odporność ekosystemów leśnych na zmiany temperatury i opadów;
3. uwzględniać przewidywane zmiany klimatyczne w zasadach hodowli lasu i instrukcji użytkowania lasu;
4. zwiększać nakłady kapitałowe wsparte finansowaniem z zewnątrz.

Realizację polityki klimatycznej zawarto w Piątym Raplocie Rządowym dla Konferencji Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w Sprawie Zmian Klimatu (Warszawa 2010).

Strategia Rozwoju Rybołówstwa i Program Operacyjny „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich na lata 2007-2013”

Wśród zaplanowanych działań, które mogą oddziaływać na środowisko wymieniono:

A) zamierzenia budowlane polegające m.in. na:

1. budowie, rozbudowie i modernizacji infrastruktury portowej (nabrzeża, instalacje wyładunkowe, doki, obiekty gospodarcze i socjalne, infrastruktura ochrony środowiska, drogi dojazdowe i inne systemy transportu);
2. budowie, rozbudowie i/lub modernizacji obiektów przemysłu przetwórstwa rybnego;
3. budowie, rozbudowie i /lub modernizacji stawów i innych obiektów chowu i hodowli ryb, w tym infrastruktury towarzyszącej (budynek socjalne, magazyny, paszarnie itp.);
4. budowie, rozbudowie i /lub modernizacji urządzeń hydrotechnicznych (zastawki, przepławki, sztuczne rafy, sztuczne tarliska, obwałowania itp.);
5. budowie, rozbudowie i /lub modernizacji obiektów i urządzeń stałych służących ochronie zasobów oraz rekultywacji lub utrzymywaniu dobrego stanu środowiska w tym zagospodarowaniu odpadów i unieszkodliwianiu ścieków ze statków;
6. budowie, rozbudowie i /lub modernizacji obiektów infrastruktury technicznej, gospodarczej i społecznej, o niezdefiniowanym aktualnie charakterze, na terenach zależnych od rybołówstwa (obiekty turystyczne, socjalne, handlowe itp.);

B) zamierzenia techniczne polegające m.in. na:

1. złomowaniu jednostek pływających wycofywanych z eksploatacji;
2. modernizacji floty połowowej (wymiana silników i poszycia, modernizacja urządzeń pokładowych takich jak wyciągarki, sortownie, pakowarki czy chłodnie itp.) oraz zakupu nowych jednostek;
3. wprowadzaniu (w tym wymiana) sprzętu i narzędzi połowowych o większej selektywności w celu ograniczenia wpływu rybactwa na gatunki niekomercyjne;
4. wprowadzaniu technik i sposobów produkcji przyczyniających się do poprawy stanu i ochrony środowiska;
5. przysposabianiu dotychczasowych jednostek połowowych do pełnienia innych funkcji niezwiązanych z rybactwem, takich jak badania i monitoring, czy kontrola lub do świadczenia usług transportowych lub turystycznych;
6. wymianie i rozbudowie taboru transportowego w tym samochodów i łodzi motorowych;
7. utrzymywaniu lub wdrażaniu tradycyjnych form rybactwa, ograniczających presję na środowisko i zasoby;
8. wymianie i zakupie nowych urządzeń technicznych i/lub sprzętu połowowego;

C) zamierzenia o charakterze systemowo-instytucjonalnym takie jak:

1. wzmocnienie, poprawa i rozwój skutecznych systemów i wspólnych przedsięwzięć w zakresie zarządzania zasobami połowowymi;
2. promocja nowoczesnych, innowacyjnych i przyjaznych dla środowiska technik połowu, gospodarowania zasobami i przetwórstwa;
3. promocja i wdrażanie systemów zarządzania w zakresie jakości, środowiska i bhp;

4. badania i monitoring;
5. nadzór;

D) zamierzenia o charakterze ekonomiczno-społecznym takie jak:

1. rekompensaty za trwale lub czasowe wycofanie się z działalności połowowej lub dobrowolne obniżanie nakładu połowowego;
2. podnoszenie kwalifikacji zawodowych w tym przekwalifikowanie osób odchodzących z zawodu rybaka;

5. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE ŚRODOWISKO, A W SZCZEGÓLNOŚCI NA RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ, LUDZI, ZWIERZĘTA, ROŚLINY, WODĘ, POWIETRZE, POWIERZCHNIĘ ZIEMI, KRAJOBRAZ, KLIMAT, ZASOBY NATURALNE, ZABYTKI, DOBRA MATERIALNE, Z UWZGLĘDNIENIEM ZALEŻNOŚCI MIĘDZY TYMI ELEMENTAMI ŚRODOWISKA I MIĘDZY ODDZIAŁYWANIAM NA TE ELEMENTY

Ze względu na ogólność celów i kierunków działań Strategicznych oraz konieczną spójność w tym zakresie Prognozy oddziaływania na środowisko, ocena oddziaływania na środowisko ma charakter jakościowy a nie ilościowy. Ocenę oddziaływania celów operacyjnych na środowisko zaprezentowano w postaci macierzy oddziaływań ze wskazaniem ich kierunku, rodzaju i trwałości.

W celu wskazania potencjalnego oddziaływania poszczególnych działań posłużono się strefami funkcjonalno-przestrzennymi wyodrębnionymi w Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020:

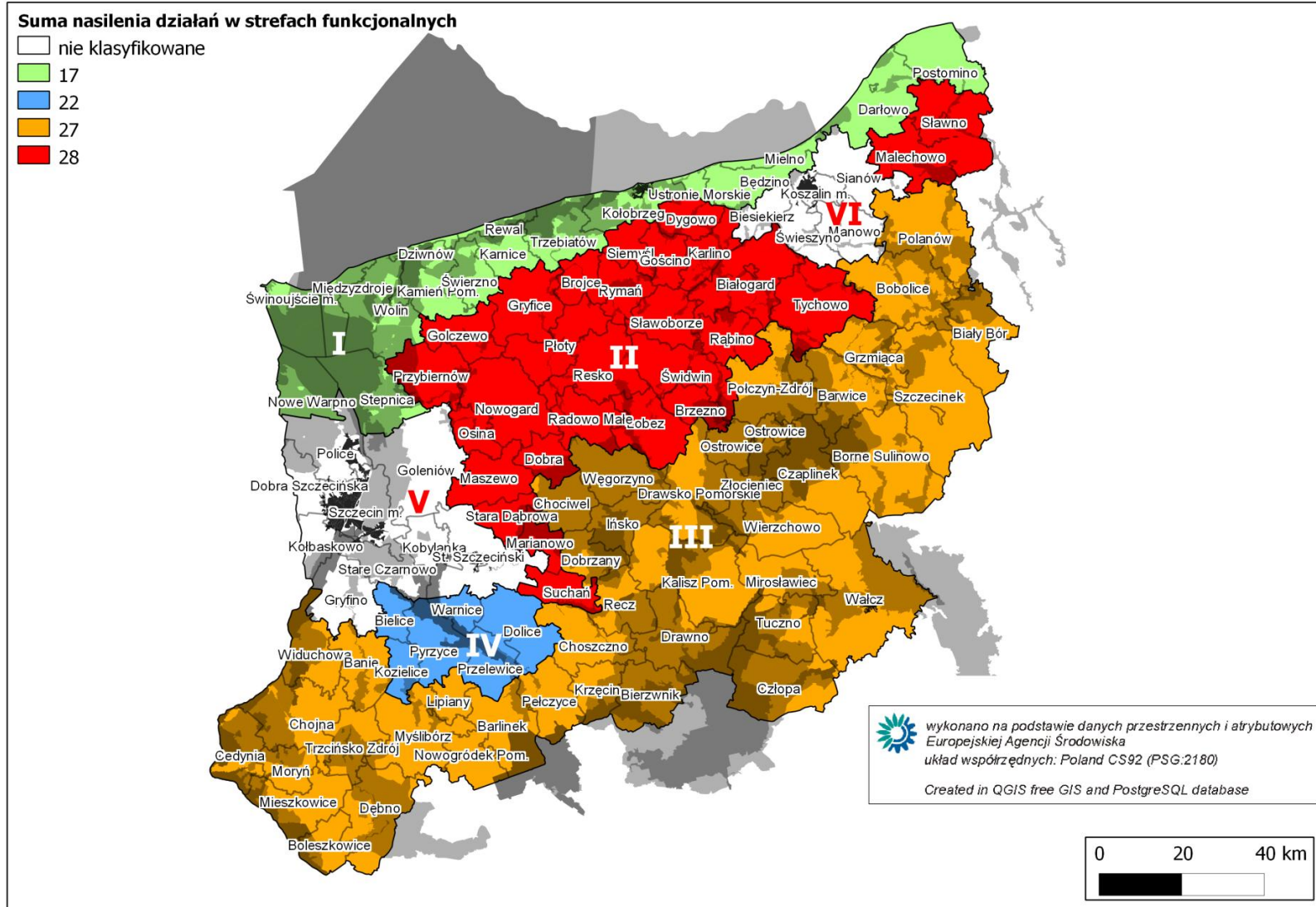
- I. Strefa nadmorska intensywnego selektywnego rozwoju, której specyfikę kształtują: gospodarka morska i rybacka, obsługa turystyczno-uzdrowiskowa o znaczeniu krajowym, rolnictwo i przetwórstwo surowców lokalnych. Kluczowym zadaniem tej strefy jest utrzymanie funkcji ochronnych środowiska oraz zasobów wód podziemnych i powierzchniowych, promowanie rolnictwa ekologicznego oraz zachowanie walorów przyrodniczo-turystycznych. Równie ważna jest współpraca przygraniczna z Niemcami w obszarze infrastruktury technicznej, rozwoju małych struktur portowych oraz zintegrowania zarządzania strefą przybrzeżną. W planie zagospodarowania przestrzennego bardzo mocno akcentuje się też intensywną ochronę i rehabilitację środowiska, przeciwdziałającą tendencjom pasmowej zabudowy strefy brzegowej. Włączając do analizy różne kierunki inwestowania, zwłaszcza w budownictwo i urządzenia rekreacyjne, jest to obszar wyróżniający się największą dynamiką wzrostu w województwie. Najkorzystniejsze wyniki osiąga również w porównaniach w sferze przekształceń własnościowych oraz funkcjonalno-przestrzennych. W strukturze funkcjonalnej maleje znaczenie rolnictwa, przy intensywnym rozwijaniu pozostałych funkcji na obszarach wiejskich. Jednocześnie nastąpił znaczny przyrost terenów zurbanizowanych.
- II. Strefa gospodarki rolnej i wielofunkcyjnej aktywizacji gospodarczej, na którą składa się turystyka, agroturystyka, rolnictwo tradycyjne i ekologiczne, przetwórstwo rolno-spożywcze, gospodarka rolno-leśna. Wielofunkcyjny rozwój obszarów zurbanizowanych oraz zachowanie i kreowanie nowych form ochrony w aspekcie zrównoważonego rozwoju gospodarczego.

Strefa ta została wydzielona na południe od strefy nadmorskiej i przebiega równoleżnikowo od Nowogardu do Białogardu. Obejmuje tereny rolnicze, użytkowane do 1992 r. przez państwowe gospodarstwa rolne przejęte do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa. Poza ośrodkami miejskimi będącymi głównym miejscem zatrudnienia dzięki znaczącemu poziomowi ożywienia gospodarczego, brakuje miejsc pracy, zwłaszcza w wiejskich ośrodkach popegeerowskich charakteryzujących się wysokim stopniem dekapitalizacji majątku trwałego.

- III. Strefa gospodarki rolno-leśnej, selektywnej aktywizacji gospodarczej, w tym rozwoju turystyki, obejmująca obszar utrzymania i rozwijania funkcji ochronnej i rekreacyjnej, turystycznej (sportu wyczynowego) i rolniczej, nie zapominając o współpracy przygranicznej. Obejmuje rozwój rolnictwa ekologicznego i specjalistycznego, leśnictwa, przemysłu rolno-spożywczego i przetwórczego, a także wydobywania kopalin. Ważną cechą tej strefy jest zachowanie walorów środowiska i wysoki stopień ochrony przyrody ze szczególnym uwzględnieniem wybranych obszarów, gdyż cechuje się największym udziałem terenów przyrodniczych podlegających ochronie prawnej. Rozwój ma charakter selektywny i ukierunkowany na turystykę pobytową i wodną. Poziom rozwoju obszarów wiejskich strefy jest zróżnicowany, część z nich została zaliczona do obszarów problemowych wymagających wsparcia oraz do obszarów z niewykorzystanym potencjałem produkcyjnym. Struktura agrarna mało stabilna, co ma swoje źródło między innymi w zasobie rolniczej przestrzeni produkcyjnej, rozdysponowanej w formie dzierżawy z Agencji Nieruchomości Rolnych.
- IV. Strefa intensywnej gospodarki rolnej, charakteryzująca się bardzo intensywnym rolnictwem i przemysłem rolno-spożywczym oraz rozwojem funkcji usługowo-produkcyjnej i aktywizacji gospodarczej, natomiast w południowej części rozwojem turystyki. Na tę strefę składa się obszar powiatu pyrzyckiego z dominującą funkcją rolniczą, co wynika w znacznej mierze z wysokiej przydatności rolniczej przestrzeni produkcyjnej.
- V. Strefa koncentracji procesów urbanizacyjnych – szczeciński obszar metropolitalny – to obszar intensywnej urbanizacji, ale także specjalistycznego rolnictwa, centrum administracyjno-gospodarczo-kulturalne, obszar węzłowy intensywnego rozwoju i przekształceń przestrzennych, z zachowaniem funkcji ochronnych i oddziałujący transgranicznie. Jest to nadal obszar największych procesów zachodzących w zakresie przekształceń w obrębie samej struktury. Pod względem przyrodniczym usankcjonowano prawnie kilkanaście różnych form ochrony przyrody, zarówno w samym Szczecinie, jak i w gminach sąsiadujących. Ostatecznie zostały uformowane leśne Kompleksy Promocyjne „Puszcze Szczecińskie”, tj. Puszcza Bukowa, Wkrzańska, południowa część Puszczy Goleniowskiej i lasy komunalne Szczecina.
- VI. Strefa intensywnego, wielofunkcyjnego rozwoju i urbanizacji – koszaliński obszar węzłowy – strefa dynamicznej aktywizacji gospodarczej, intensywnego wielofunkcyjnego rozwoju i

przekształceń przestrzennych w Koszalinie i na terenach otaczających. Komplementarny w stosunku do Szczecina ośrodek obsługi regionu, centrum gospodarczo–naukowo–kulturalne, ośrodek obsługi ruchu turystycznego. Na północy i południu tej strefy występują obszary chronionego krajobrazu. Urbanizacja w tej strefie skupiała się na ograniczaniu funkcji rolniczej w strefie podmiejskiej i wielofunkcyjnym intensywnym rozwoju przyległych obszarów wiejskich.

W oddziaływaniu pominięto strefy V i VI gdyż, nie są one bezpośrednio związane z strategicznymi kierunkami rozwoju obszarów rolnych a raczej procesami urbanizacyjnymi. Na rycinie 7, przedstawiono zsumowane natężenia działań dla poszczególnych stref funkcjonalno-przestrzennych. Największe natężenie działań dotyczyć będzie strefy II, która ze względu na małą ilość obszarów cennych przyrodniczo, nie powinna podlegać specjalnej presji. Najmniejsze natężenie działań dotyczy strefy nadmorskiej posiadającej znaczny potencjał turystyczny.

Ryc. 7. Suma nasilenia działań dla poszczególnych stref funkcjonalnych na tle obszarów NATURA 2000

CEL STRATEGICZNY NR 1

PODNIESIENIE JAKOŚCI I POZIOMU ŻYCIA NA OBSZARACH WIEJSKICH

CEL OPERACYJNY:

1.1. MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ I TECHNICZNEJ NA OBSZARACH WIEJSKICH

W ramach realizacji tego celu zaplanowano działania, głównie inwestycyjne, zmierzające do poprawy jakości i poziomu życia na obszarach wiejskich. Działania w tym zakresie mają na celu poprawę relacji między stopniem zaspokojenia własnych potrzeb przez jednostki zamieszkujące obszary wiejskie a zasobami otoczenia. Takie działania wiążą się ze zwiększonym wykorzystaniem zasobów otoczenia w tym środowiska, ale jednocześnie stworzenie technicznych warunków do korzystania z nich ma pozytywny wpływ na stan środowiska.

Dla zaspokojenia potrzeb ludności zamieszkującej obszary wiejskie województwa zachodniopomorskiego zaplanowano działania z zakresu budowy nowych i modernizacji istniejących obiektów infrastruktury społecznej, turystycznej i technicznej.

W zakresie infrastruktury społecznej i turystycznej zaplanowano budowę i modernizację obiektów, zwiększających przede wszystkim atrakcyjność turystyczną i rekreacyjną regionu. W zakresie rozwoju infrastruktury technicznej najistotniejsze znaczenie mają inwestycje o charakterze liniowym m.in. budowa i modernizacja dróg, budowa sieci wodociągowych i kanalizacyjnych, budowa i modernizacja sieci elektrycznych, gazowych, telefonicznych i Internetu. Rola tych inwestycji w rozwoju obszarów wiejskich nie zamyka się na poziomie poprawy standardu życia mieszkańców, ale oddziałuje także na zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej obszarów wiejskich.

Oddziaływanie na środowisko tego rodzaju działań ma charakter zarówno niekorzystny jak i korzystny. Wśród negatywnego oddziaływania na środowisko najistotniejsza jest faza realizacji tych przedsięwzięć, podczas której następuje wzrost zużycia surowców i energii, wzrasta również znacząco ilość wytwarzanych odpadów. Inwestycje infrastrukturalne wiążą się nieodwracalnie ze zmianą sposobu użytkowania terenu poprzez wyłączanie gruntów z produkcji.

Faza realizacyjna przedsięwzięć infrastrukturalnych i jej niekorzystne oddziaływanie na środowisko ma charakter głównie okresowy. Faza eksploatacyjna przedsięwzięć infrastrukturalnych poprawiających warunki życia na wsi zasadniczo korzystnie wpływa na stan środowiska. Zamiana zbiorników bezodpływowych na system kanalizacyjny, czy doprowadzenie gazu, który zastąpi tradycyjne paliwa stałe lub nawet odpady, na bardziej przyjazne środowisku nośniki energii, mimo

negatywnych oddziaływań na środowisko na etapie realizacyjnym są niewątpliwie korzystne dla środowiska na etapie ich eksploatacji.

Przy realizacji przedsięwzięć infrastrukturalnych, szczególnie o charakterze inwestycji liniowych (sieciowych) należy liczyć się z możliwością wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na różnorodność biologiczną i obszary Natura 2000. Konflikty między ekonomiczną a ekologiczną stroną planowanych przedsięwzięć mają charakter szczególny i wynikają z planowanego przebiegu tych inwestycji w kontekście granic obszarów przyrodniczo cennych. W warunkach wystąpienia takiego konfliktu, przy braku możliwości alternatywnego przebiegu planowanej inwestycji, należy uwzględnić kompensację przyrodniczą, która będzie wpływać na czas i koszty realizacji planowanych przedsięwzięć.

Poprawa atrakcyjności inwestycyjnej obszarów wiejskich na skutek poprawy dostępności do infrastruktury technicznej może spowodować pośrednie niekorzystne oddziaływania na środowisko w związku z możliwością lokalizacji na tych terenach przedsięwzięć z grupy znacząco oddziałujących na środowisko.

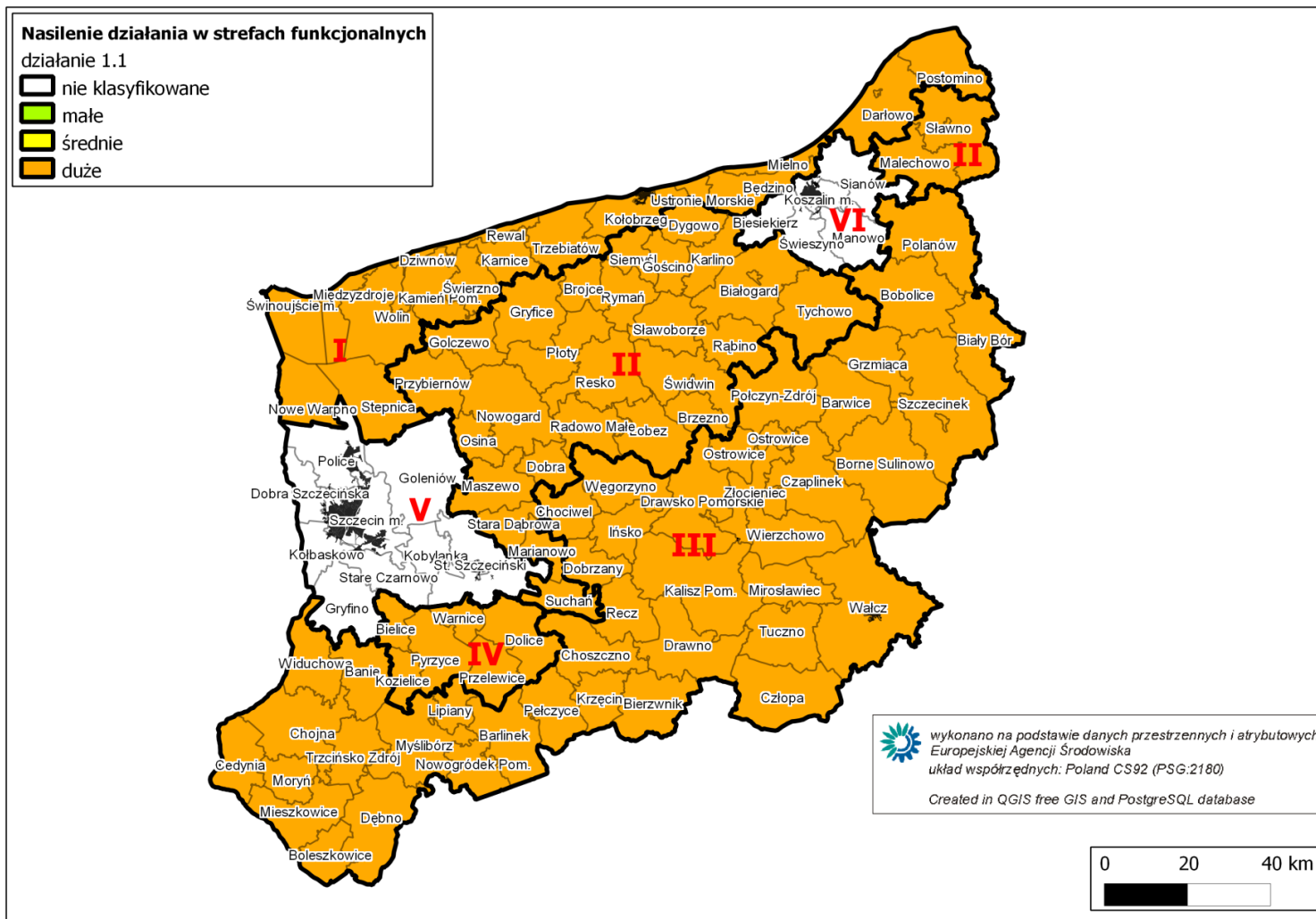
Poprawa warunków życia na wsi oraz poprawa skomunikowania obszarów wiejskich z miastem może pogłębić postępujący samoczynnie proces suburbanizacji, przejawiający się „rozlewaniem” miast na tereny obszarów wiejskich. Negatywne skutki środowiskowe tego procesu obejmują przede wszystkim zmiany sposobów użytkowania gruntów przez wyłączenie ich z produkcji. Proces ten jednak dotyczy obszarów sąsiadujących z dużymi miastami, gdzie stan wyposażenia w infrastrukturę techniczną jest zadowalający i zmiany w tym zakresie nie będą miały charakteru bardzo dynamicznego, raczej będą pogłębiały istniejący trend w tym zakresie.

We wszystkich strefach funkcjonalno-przestrzennych województwa zaplanowano działania infrastrukturalne o takim samym, dużym natężeniu (ryc. 8).

1.1. MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ I TECHNICZNEJ NA OBSZARACH WIEJSKICH

PRZEDMIOT OCHRONY	ODDZIAŁYWANIA												
CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE					
	trwałość oddziaływania												
	STALE			CHWILOWE				STALE			CHWILOWE		
	okresowość oddziaływania												
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania												
	BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY			SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE		SKUMULOWANY	
RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE					
	trwałość oddziaływania												
	STALE			CHWILOWE				STALE			CHWILOWE		
	okresowość oddziaływania												
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania												
	BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY			SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE		SKUMULOWANY	
LUDZI I ZWIERZĘTA	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE					
	trwałość oddziaływania												
	STALE			CHWILOWE				STALE			CHWILOWE		
	okresowość oddziaływania												
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania												
	BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY			SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE		SKUMULOWANY	
ROŚLINY	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE					
	trwałość oddziaływania												
	STALE			CHWILOWE				STALE			CHWILOWE		
	okresowość oddziaływania												
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania												
	BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY			SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE		SKUMULOWANY	
WODA	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE					
	trwałość oddziaływania												
	STALE			CHWILOWE				STALE			CHWILOWE		
	okresowość oddziaływania												
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania												
	BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY			SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE		SKUMULOWANY	
POWIETRZE	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE					
	trwałość oddziaływania												
	STALE			CHWILOWE				STALE			CHWILOWE		
	okresowość oddziaływania												
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-	

	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
POWIERZCHNIA ZIEMI	ZNACZĄCE POZYTYWNE				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
KRAJOBRAZ	ZNACZĄCE POZYTYWNE				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
KLIMAT	ZNACZĄCE POZYTYWNE				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
ZASOBY NATURALNE	ZNACZĄCE POZYTYWNE				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
ZABYTKI	ZNACZĄCE POZYTYWNE				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
DOBRA MATERIALNE	ZNACZĄCE POZYTYWNE				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY

Ryc. 8. Nasilenie działań w poszczególnych strefach funkcjonalnych, działanie - 1.1. modernizacja infrastruktury społecznej i technicznej na obszarach wiejskich (strefy funkcjonalno-przestrzenne na podstawie Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020)

CEL OPERACYJNY:

1.2. RÓŻNICOWANIE DZIAŁALNOŚCI NA OBSZARACH WIEJSKICH

Działania zmierzające do osiągnięcia zamierzonego celu polegają na wspieraniu tworzenia nowych i już działających przedsiębiorstw, z uwzględnieniem rozszerzenia nowych usług i innych form przedsiębiorczości na obszarach wiejskich. Oczekiwania wobec tych działań koncentrują się na wzroście dochodów ludności poprzez zwiększenie zatrudnienia w rozwijających się MŚP. Podejmowane działania adresowane do rolników i rybaków mają charakter działań miękkich, nie inwestycyjnych. Osiągnięcie założonego celu ma realizować się poprzez szkolenia i promocję.

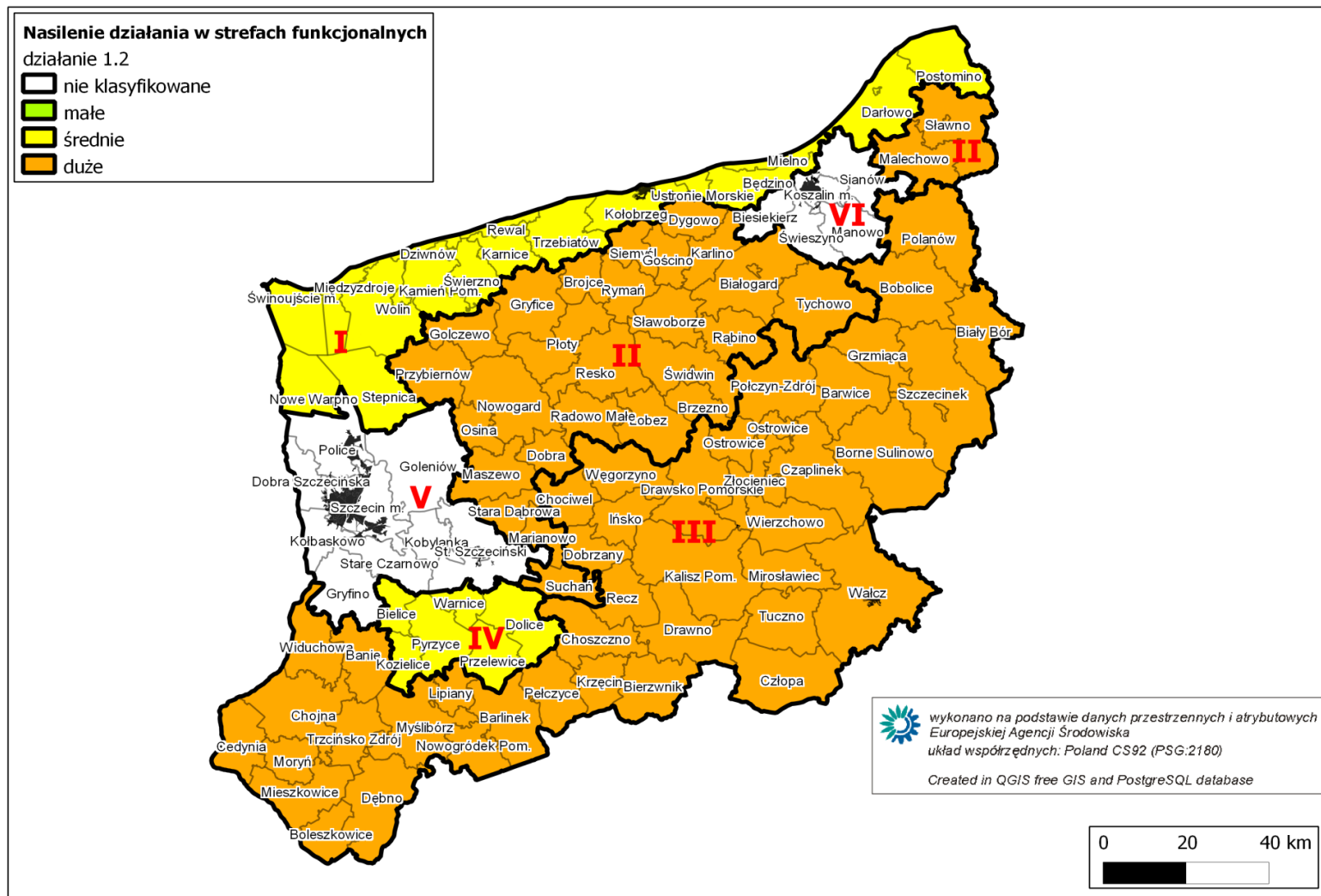
Zaplanowane działania nie mają bezpośredniego znaczącego wpływu na stan środowiska. Nie uwzględniają zwiększania wykorzystania zasobów środowiska czy wytwarzania odpadów, nie mają też bezpośredniego wpływu na bioróżnorodność i inne walory przyrodnicze regionu. Nie oznacza to jednak, że pozostają bez wpływu pośredniego na stan i zmiany zachodzące w środowisku. Osiągnięcie celu polegającego na zwiększeniu aktywności gospodarczej na obszarach wiejskich poprzez działania szkoleniowe i promocyjne może skutkować zarówno pozytywnymi jak i negatywnymi formami oddziaływania na środowisko. Korzystne oddziaływania będą pochodną wzrostu świadomości ekologicznej wraz z realizacją programu szkoleń. W zależności od szczegółowych programów szkoleniowych, w różnym stopniu uwzględniających zasady zrównoważonego rozwoju, zmianie będzie ulegał poziom świadomości ekologicznej beneficjentów tych działań, którzy będą mieli wpływ na środowisko poprzez rodzaj i natężenie swojej aktywności gospodarczej. Zasadniczo jednak zaplanowane działania nie będą miały znaczącego wpływu na stan środowiska.

Nasilenie planowanych działań w strefach funkcjonalno-przestrzennych województwa jest zróżnicowane. Na obszarze strefy I i IV zaplanowano działania o natężeniu średnim a w II i III o natężeniu dużym (ryc. 9).

1.2. RÓŻNICOWANIE DZIAŁALNOŚCI NA OBSZARACH WIEJSKICH

1.2. RÓŻNICOWANIE DZIAŁALNOŚCI NA OBSZARACH WIEJSKICH															
PRZEDMIOT OCHRONY CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU	ODDZIAŁYWANIA														
	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE							
	trwałość oddziaływania														
	STAŁE			CHWILOWE				STAŁE			CHWILOWE				
	okresowość oddziaływania														
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			
	Charakter oddziaływania														
BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY	
RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ	ZNACZĄCE POZYTYWNE														
	trwałość oddziaływania														
	STAŁE			CHWILOWE			STAŁE			CHWILOWE					
	okresowość oddziaływania														
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-		KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-				
	Charakter oddziaływania														
	BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY
LUDZI I ZWIERZĘTA	ZNACZĄCE POZYTYWNE														
	trwałość oddziaływania														
	STAŁE			CHWILOWE			STAŁE			CHWILOWE					
	okresowość oddziaływania														
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-		KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-				
	Charakter oddziaływania														
	BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY
ROŚLINY	ZNACZĄCE POZYTYWNE														
	trwałość oddziaływania														
	STAŁE			CHWILOWE			STAŁE			CHWILOWE					
	okresowość oddziaływania														
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-		KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-				
	Charakter oddziaływania														
	BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY
WODA	ZNACZĄCE POZYTYWNE														
	trwałość oddziaływania														
	STAŁE			CHWILOWE			STAŁE			CHWILOWE					
	okresowość oddziaływania														
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-		KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-				
	Charakter oddziaływania														
	BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY
POWIETRZE	ZNACZĄCE POZYTYWNE														
	trwałość oddziaływania														
	STAŁE			CHWILOWE			STAŁE			CHWILOWE					
	okresowość oddziaływania														
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-		KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-				
	Charakter oddziaływania														
	BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY

POWIERZCHNIA ZIEMI	ZNACZĄCE POZYTYWNE				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
KRAJOBRAZ	ZNACZĄCE POZYTYWNE				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
KLIMAT	ZNACZĄCE POZYTYWNE				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
ZASOBY NATURALNE	ZNACZĄCE POZYTYWNE				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
ZABYTKI	ZNACZĄCE POZYTYWNE				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
DOBRA MATERIALNE	ZNACZĄCE POZYTYWNE				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY

Ryc. 9. Nasilenie działań w poszczególnych strefach funkcjonalnych, działanie - 1.2. Różnicowanie działalności na obszarach wiejskich (strefy funkcjonalno-przestrzenne na podstawie Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020)

1.3. POPRAWA USŁUG PUBLICZNYCH NA TERENACH WIEJSKICH

Przewidziane do realizacji działania koncentrują się na poprawie warunków życia na wsi poprzez podniesienie poziomu dostępności do usług medycznych i edukacyjnych oraz możliwość zwiększonego udziału mieszkańców w aktywności kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej, z uwzględnieniem aktywnej walki z patologią środowisk tj. ubóstwo, alkoholizm czy wykluczenie. Mechanizm oddziaływania zmienionych warunków życia na wsi ma wpłynąć korzystnie na zdrowie mieszkańców obszarów wiejskich i ich komfort życia. Osiągnięcie tego stanu zaplanowano poprzez działania miękkie, głównie o charakterze szkoleniowym i organizacyjnym.

Poprawa zdrowia mieszkańców obszarów wiejskich korzystnie koresponduje ze wzrostem świadomości ekologicznej społeczności wiejskiej i promocją jej zachowań proekologicznych, wpływających na stan zdrowia np. w zakresie gospodarki odpadami i promocji zdrowej żywności.

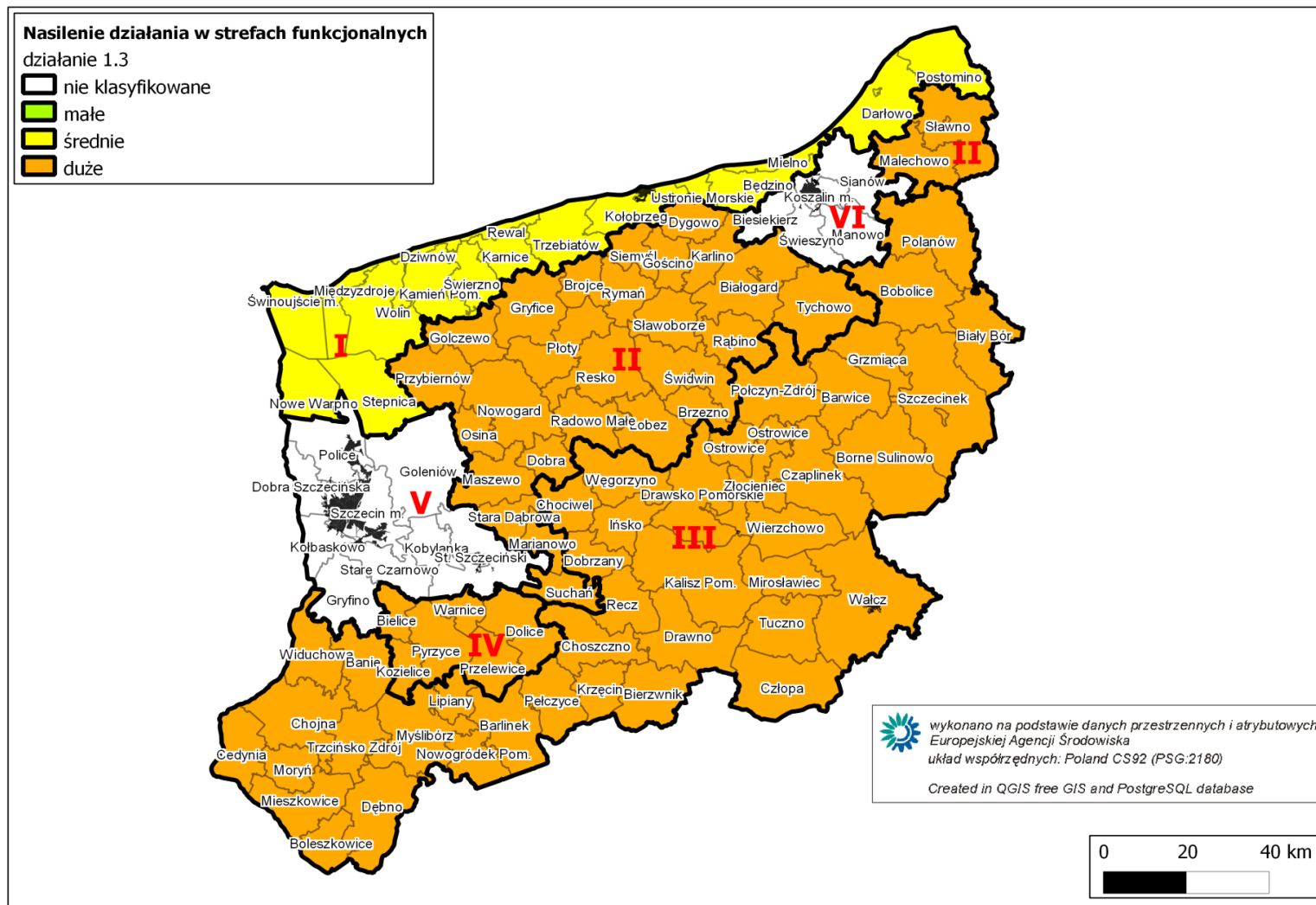
Działania nie będą miały bezpośredniego znaczącego oddziaływania na środowisko, ale wdrożenia zachowań proekologicznych mieszkańców objętych działaniami, mogą przyczynić się do poprawy stanu środowiska poprzez wyeliminowanie zachowań takich jak np. porzucanie odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych czy nielegalne odprowadzanie ścieków. Działania te nie będą jednak miały znaczącego wpływu na środowisko.

Na terenie województwa zaplanowano działania o średnim natężeniu w strefie funkcjonalno-przestrzennej nr I i duże w pozostałych strefach obejmujących obszary wiejskie tj. II, III i IV (ryc. 10).

1.3. POPRAWA USŁUG PUBLICZNYCH NA TERENACH WIEJSKICH

1.3. POPRAWA USŁUG PUBLICZNYCH NA TERENACH WIEJSKICH															
PRZEDMIOT OCHRONY	ODDZIAŁYWANIA														
CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE							
	trwałość oddziaływania														
	STAŁE			CHWILOWE				STAŁE			CHWILOWE				
	okresowość oddziaływania														
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			
	Charakter oddziaływania														
BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY	
RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE							
	trwałość oddziaływania														
	STAŁE			CHWILOWE				STAŁE			CHWILOWE				
	okresowość oddziaływania														
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			
	Charakter oddziaływania														
BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY	
LUDZI I ZWIERZĘTA	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE							
	trwałość oddziaływania														
	STAŁE			CHWILOWE				STAŁE			CHWILOWE				
	okresowość oddziaływania														
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			
	Charakter oddziaływania														
BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY	
ROŚLINY	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE							
	trwałość oddziaływania														
	STAŁE			CHWILOWE				STAŁE			CHWILOWE				
	okresowość oddziaływania														
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			
	Charakter oddziaływania														
BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY	
WODA	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE							
	trwałość oddziaływania														
	STAŁE			CHWILOWE				STAŁE			CHWILOWE				
	okresowość oddziaływania														
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			
	Charakter oddziaływania														
BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY	
POWIETRZE	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE							
	trwałość oddziaływania														
	STAŁE			CHWILOWE				STAŁE			CHWILOWE				
	okresowość oddziaływania														
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			
	Charakter oddziaływania														
BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY	

POWIERZCHNIA ZIEMI	ZNACZĄCE POZYTYWNE				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
KRAJOBRAZ	ZNACZĄCE POZYTYWNE				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
KLIMAT	ZNACZĄCE POZYTYWNE				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
ZASOBY NATURALNE	ZNACZĄCE POZYTYWNE				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
ZABYTKI	ZNACZĄCE POZYTYWNE				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
DOBRA MATERIALNE	ZNACZĄCE POZYTYWNE				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY

Ryc. 10. Nasilenie działań w poszczególnych strefach funkcjonalnych, działanie - 1.3. Poprawa usług publicznych na terenach wiejskich (strefy funkcjonalno-przestrzenne na podstawie Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020)

1.4. TWORZENIE INFRASTRUKTURY INFORMATYCZNEJ

Działania na rzecz tworzenia infrastruktury informatycznej na obszarach wiejskich regionu mają polegać na budowie i unowocześnianiu infrastruktury informatycznej, która stworzy warunki do realizacji programów społeczeństwa informacyjnego. Poza działaniami infrastrukturalnymi zaplanowano działania szkoleniowe zwiększające wykorzystanie Internetu do nauki i pracy w tym telepracy. Poza działaniami zorientowanymi na poprawę warunków życia mieszkańców wsi poprzez zwiększenie dostępu do sieci informatycznej i informacji w niej zawartych, poprawa infrastruktury informatycznej ma zwiększyć atrakcyjność inwestowania na obszarach wiejskich regionu.

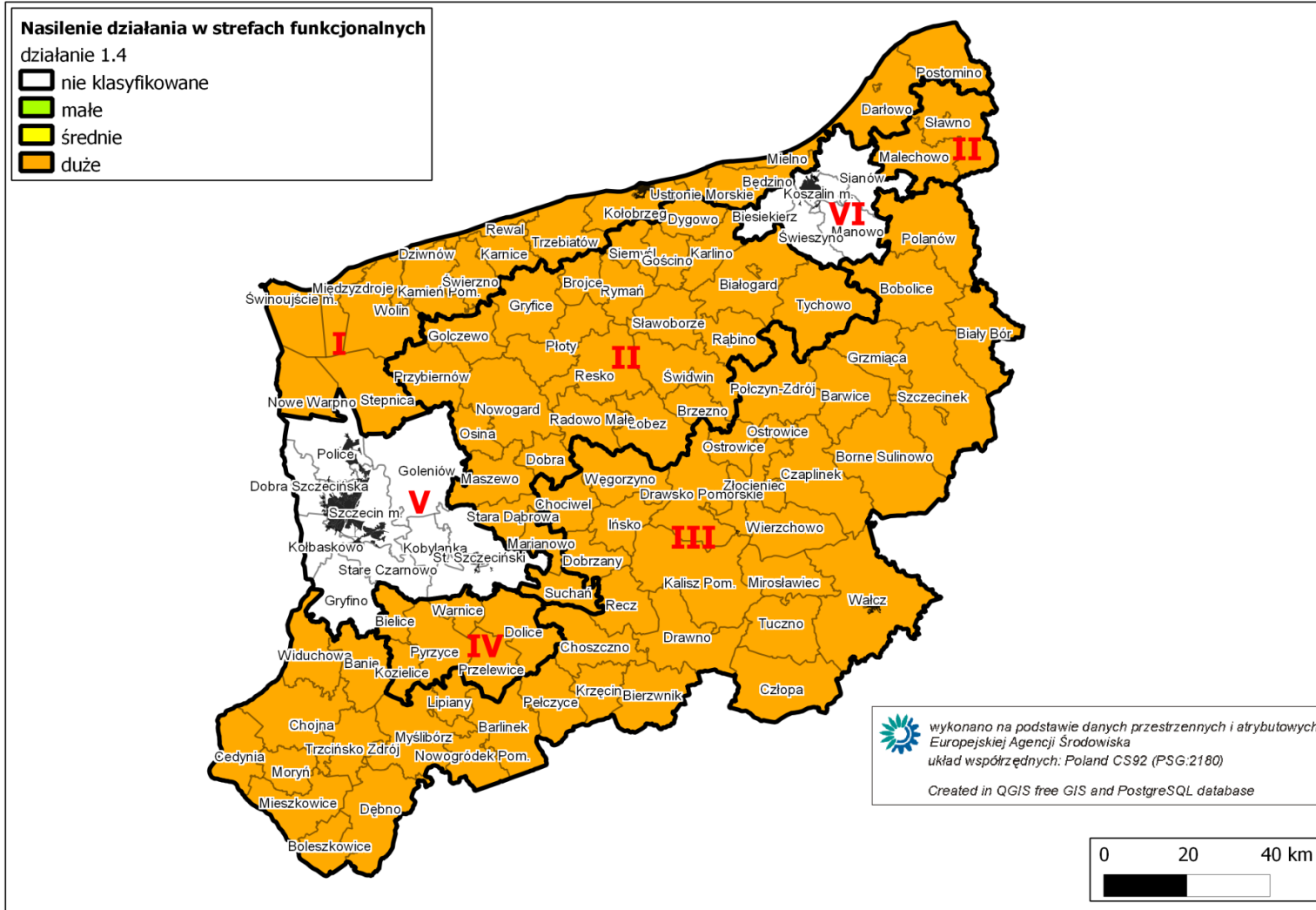
Zaplanowane działania będą miały korzystny wpływ na edukację dzieci, młodzieży i dorosłych na obszarach wiejskich. Można, więc spodziewać się korzystnego, pośredniego wpływu na środowisko aktywności mieszkańców wsi. Działania te nie będą jednak miały znaczącego wpływu na stan środowiska.

We wszystkich strefach funkcjonalno-przestrzennych województwa zaplanowano działania o tym samym, dużym natężeniu (ryc. 11).

1.4. TWORZENIE INFRASTRUKTURY INFORMATYCZNEJ

PRZEDMIOT OCHRONY	ODDZIAŁYWANIA												
CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE					
	trwałość oddziaływania												
	STAŁE			CHWILOWE				STAŁE			CHWILOWE		
	okresowość oddziaływania												
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania												
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY				BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		
RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE					
	trwałość oddziaływania												
	STAŁE			CHWILOWE				STAŁE			CHWILOWE		
	okresowość oddziaływania												
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania												
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY				BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		
LUDZI I ZWIERZĘTA	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE					
	trwałość oddziaływania												
	STAŁE			CHWILOWE				STAŁE			CHWILOWE		
	okresowość oddziaływania												
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania												
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY				BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		
ROŚLINY	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE					
	trwałość oddziaływania												
	STAŁE			CHWILOWE				STAŁE			CHWILOWE		
	okresowość oddziaływania												
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania												
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY				BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		
WODA	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE					
	trwałość oddziaływania												
	STAŁE			CHWILOWE				STAŁE			CHWILOWE		
	okresowość oddziaływania												
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania												
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY				BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		
POWIETRZE	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE					
	trwałość oddziaływania												
	STAŁE			CHWILOWE				STAŁE			CHWILOWE		
	okresowość oddziaływania												
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania												
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY				BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		

POWIERZCHNIA ZIEMI	ZNACZĄCE POZYTYWNE				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
KRAJOBRAZ	ZNACZĄCE POZYTYWNE				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
KLIMAT	ZNACZĄCE POZYTYWNE				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
ZASOBY NATURALNE	ZNACZĄCE POZYTYWNE				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
ZABYTKI	ZNACZĄCE POZYTYWNE				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
DOBRA MATERIALNE	ZNACZĄCE POZYTYWNE				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY

Ryc. 11. Nasilenie działań w poszczególnych strefach funkcjonalnych, działanie - 1.4. Tworzenie infrastruktury informatycznej (strefy funkcjonalno-przestrzenne na podstawie Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020)

2.1. POPRAWA JAKOŚCI I EFEKTYWNOŚCI PRODUKCJI ROLNEJ I PRZETWÓRSTWA

Zaplanowane działania adresowane są do rolników i przetwórców w regionie. Wiążą się z działaniami modernizacyjnymi zarówno w gospodarstwach rolnych jak i przedsiębiorstwach zajmujących się przetwórstwem produktów rolnych. Działania w zakresie gospodarstw zmierzają do zwiększenia efektywności produkcji poprzez transfer ziemi do większych i wydajniejszych gospodarstw oraz koncentrację produkcji zwierzęcej z wykorzystaniem potencjału gospodarstw. Działania modernizacyjne uwzględniają zasady zrównoważonego rozwoju i zmierzają do poprawy dobrostanu zwierząt oraz ograniczenia negatywnego wpływu produkcji zwierzęcej na środowisko. Zaplanowane działania uwzględniają także zwiększenie areалу produkcji biomasy z przeznaczeniem jej na cele energetyczne. Zwiększenie areалу gospodarstw oraz ich specjalizacja ma przynieść wzrost dochodowości gospodarstw a także zabezpieczyć odpowiednią ilość i jakość surowców dla lokalnego przetwórstwa produktów rolnych. Działania w sektorze przetwórstwa mają zwiększyć ich konkurencyjność poprzez unowocześnienie bazy przetwórczej, pozwalającej na zwiększenie wydajności i poprawę jakości wytwarzanych produktów.

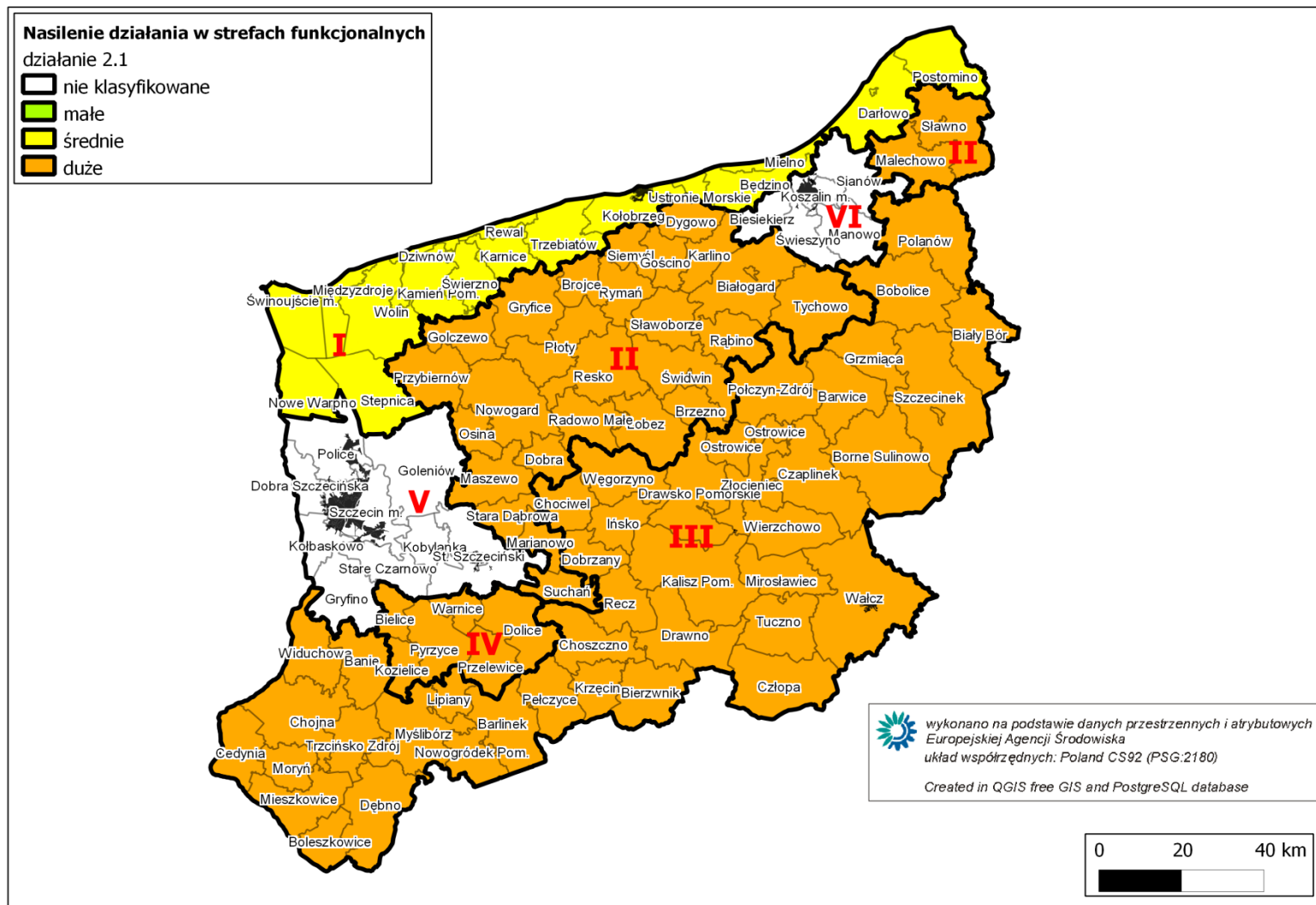
Zaplanowane działania mogą mieć dwubiegunowy wpływ na stan środowiska. Z jednej strony koncentracja i specjalizacja gospodarstw oraz zwiększenie potencjału produkcyjnego zakładów przetwórczych może niekorzystnie wpłynąć na stan środowiska przez zwiększenie emisji i innych obciążeń środowiska. Wśród elementów środowiska poddanych największej presji będą powietrze, woda i gleba. Z drugiej strony zaplanowane działania mają uwzględniać zasady zrównoważonego rozwoju, przyczyniać się do poprawy dobrostanu zwierząt a także zwiększyć potencjał produkcyjny biomasy wykorzystywanej do celów energetycznych. Działania te będą miały pośredni korzystny wpływ na stan środowiska.

Zaplanowane działania, z wyjątkiem I strefy funkcjonalno-przestrzennej mają być realizowane z dużym nasileniem (ryc. 12).

2.1. POPRAWA JAKOŚCI I EFEKTYWNOŚCI PRODUKCJI ROLNEJ I PRZETWÓRSTWA

PRZEDMIOT OCHRONY	ODDZIAŁYWANIA														
CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE							
	trwałość oddziaływania														
	STALE			CHWILOWE				STALE			CHWILOWE				
	okresowość oddziaływania														
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-			DLUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-			DLUGO-			
	Charakter oddziaływania														
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY				BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY				
RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE							
	trwałość oddziaływania														
	STALE			CHWILOWE				STALE			CHWILOWE				
	okresowość oddziaływania														
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-			DLUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-			DLUGO-			
	Charakter oddziaływania														
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY				BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY				
LUDZI I ZWIERZĘTA	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE							
	trwałość oddziaływania														
	STALE			CHWILOWE				STALE			CHWILOWE				
	okresowość oddziaływania														
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-			DLUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-			DLUGO-			
	Charakter oddziaływania														
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY				BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY				
ROŚLINY	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE							
	trwałość oddziaływania														
	STALE			CHWILOWE				STALE			CHWILOWE				
	okresowość oddziaływania														
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-			DLUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-			DLUGO-			
	Charakter oddziaływania														
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY				BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY				
WODA	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE							
	trwałość oddziaływania														
	STALE			CHWILOWE				STALE			CHWILOWE				
	okresowość oddziaływania														
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-			DLUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-			DLUGO-			
	Charakter oddziaływania														
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY				BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY				
POWIETRZE	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE							
	trwałość oddziaływania														
	STALE			CHWILOWE				STALE			CHWILOWE				
	okresowość oddziaływania														
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-			DLUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-			DLUGO-			
	Charakter oddziaływania														
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY				BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY				

	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
POWIERZCHNIA ZIEMI	ZNACZĄCE POZYTYWNE				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
KRAJOBRAZ	ZNACZĄCE POZYTYWNE				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
KLIMAT	ZNACZĄCE POZYTYWNE				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
ZASOBY NATURALNE	ZNACZĄCE POZYTYWNE				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
ZABYTKI	ZNACZĄCE POZYTYWNE				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
DOBRA MATERIALNE	ZNACZĄCE POZYTYWNE				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY

Ryc. 12. Nasilenie działań w poszczególnych strefach funkcjonalnych, działanie - 2.1. Poprawa jakości i efektywności produkcji rolnej i przetwórstwa (strefy funkcjonalno-przestrzenne na podstawie Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020)

2.2. WZROST POZIOMU KWALIFIKACJI I TRANSFER WIEDZY

Przewidziane działania zmierzające do wzrostu poziomu kwalifikacji i transferu wiedzy mają charakter działań miękkich adresowanych do rolników, przetwórców, jednostek naukowo-badawczych, firm i instytucji doradczych oraz Lokalnych Grup Działania. W grupie zaplanowanych działań uwzględniono kształcenie zawodowe, upowszechnianie wiedzy z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju a także upowszechnienie korzystania z zakresu działalności firm doradczych i szkoleniowych. Zaplanowano zwiększenie transferu wiedzy między sektorem naukowym i przetwórczym, który ma na celu zwiększenie wykorzystania potencjału jednostek naukowo-badawczych do unowocześnienia bazy przetwórczej i stosowanie nowoczesnych metod gospodarowania. Działania z zakresu upowszechniania zasad zrównoważonego rozwoju mają na celu poprawę stanu środowiska i dobrostanu zwierząt.

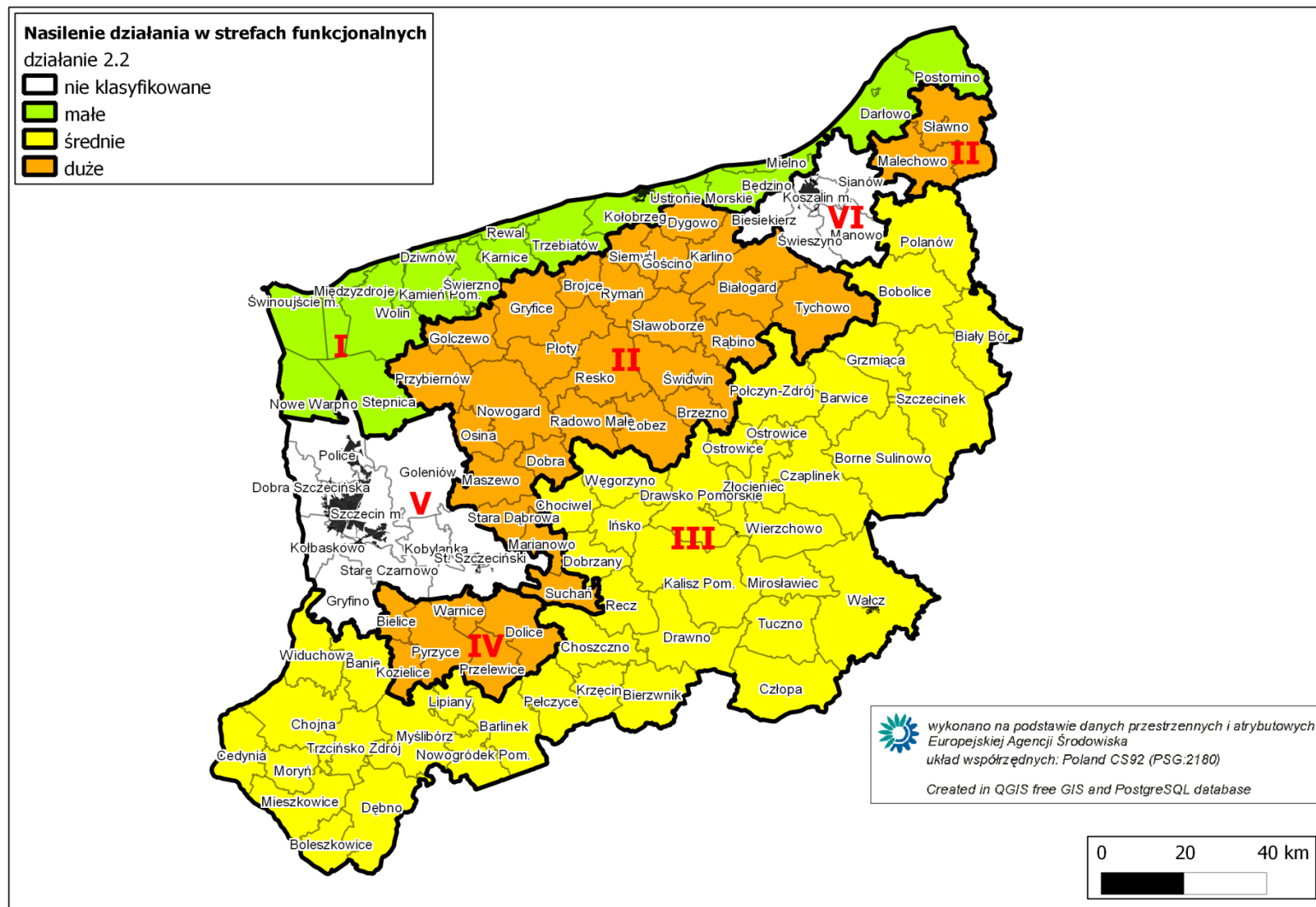
Działania zaplanowane w ramach niniejszego celu operacyjnego, nie będą miały znaczącego wpływu na stan środowiska, choć należy się spodziewać, że pośrednio efekty przeprowadzonych działań będą miały korzystny wpływ na środowisko. Mechanizm tego korzystnego wpływu będzie wiązał się ze wzrostem świadomości i wiedzy beneficjentów działań, które mogą przełożyć się na aktywność korzystną dla środowiska.

W poszczególnych strefach funkcjonalno-przestrzennych zaplanowano różne natężenie zaplanowanych działań: od małego w strefie I, przez średnie w strefie III, po duże w strefach II i IV (ryc. 13).

2.2. WZROST POZIOMU KWALIFIKACJI I TRANSFER WIEDZY

2.2. WZROST POZIOMU KWALIFIKACJI I TRANSFER WIEDZY															
PRZEDMIOT OCHRONY	ODDZIAŁYWANIA														
CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE							
	trwałość oddziaływania														
	STAŁE			CHWILOWE				STAŁE			CHWILOWE				
	okresowość oddziaływania														
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			
	Charakter oddziaływania														
BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY	
RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE							
	trwałość oddziaływania														
	STAŁE			CHWILOWE				STAŁE			CHWILOWE				
	okresowość oddziaływania														
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			
	Charakter oddziaływania														
BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY	
LUDZI I ZWIERZĘTA	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE							
	trwałość oddziaływania														
	STAŁE			CHWILOWE				STAŁE			CHWILOWE				
	okresowość oddziaływania														
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			
	Charakter oddziaływania														
BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY	
ROŚLINY	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE							
	trwałość oddziaływania														
	STAŁE			CHWILOWE				STAŁE			CHWILOWE				
	okresowość oddziaływania														
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			
	Charakter oddziaływania														
BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY	
WODA	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE							
	trwałość oddziaływania														
	STAŁE			CHWILOWE				STAŁE			CHWILOWE				
	okresowość oddziaływania														
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			
	Charakter oddziaływania														
BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY	
POWIETRZE	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE							
	trwałość oddziaływania														
	STAŁE			CHWILOWE				STAŁE			CHWILOWE				
	okresowość oddziaływania														
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			
	Charakter oddziaływania														
BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY	

POWIERZCHNIA ZIEMI	ZNACZĄCE POZYTYWNE				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
KRAJOBRAZ	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY	BRAK LUB NIEZNACZĄCE	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
	ZNACZĄCE POZYTYWNE					ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
Charakter oddziaływania				Charakter oddziaływania					
KLIMAT	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY	BRAK LUB NIEZNACZĄCE	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
	ZNACZĄCE POZYTYWNE					ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
Charakter oddziaływania				Charakter oddziaływania					
ZASOBY NATURALNE	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY	BRAK LUB NIEZNACZĄCE	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
	ZNACZĄCE POZYTYWNE					ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
Charakter oddziaływania				Charakter oddziaływania					
ZABYTKI	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY	BRAK LUB NIEZNACZĄCE	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
	ZNACZĄCE POZYTYWNE					ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
Charakter oddziaływania				Charakter oddziaływania					
DOBRA MATERIALNE	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY	BRAK LUB NIEZNACZĄCE	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
	ZNACZĄCE POZYTYWNE					ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
Charakter oddziaływania				Charakter oddziaływania					

Ryc. 13. Nasilenie działań w poszczególnych strefach funkcjonalnych, działanie - 2.2. Wzrost poziomu kwalifikacji i transfer wiedzy (strefy funkcjonalno-przestrzenne na podstawie Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020)

2.3. KSZTAŁTOWANIE WŁAŚCIWEJ STRUKTURY AGRARNEJ

Zaplanowane działania mają na celu zwiększenie konkurencyjności zachodniopomorskiego rolnictwa poprzez wzmocnienie dużych i wyspecjalizowanych gospodarstw. Zwiększenie potencjału dużych gospodarstw towarowych ma się dokonać poprzez scalanie gruntów oraz ich pozyskiwanie z Zasobu Własności Skarbu Państwa, tak aby przeciwdziałać dekoncentracji upraw i chowu zwierząt. Zmiany strukturalne w rolnictwie mają sprzyjać zwiększeniu dochodowości i utrzymaniu jej na stabilnym poziomie w wyspecjalizowanych gospodarstwach towarowych. W przypadku gospodarstw niskotowarowych działania zmierzają do ich konsolidacji.

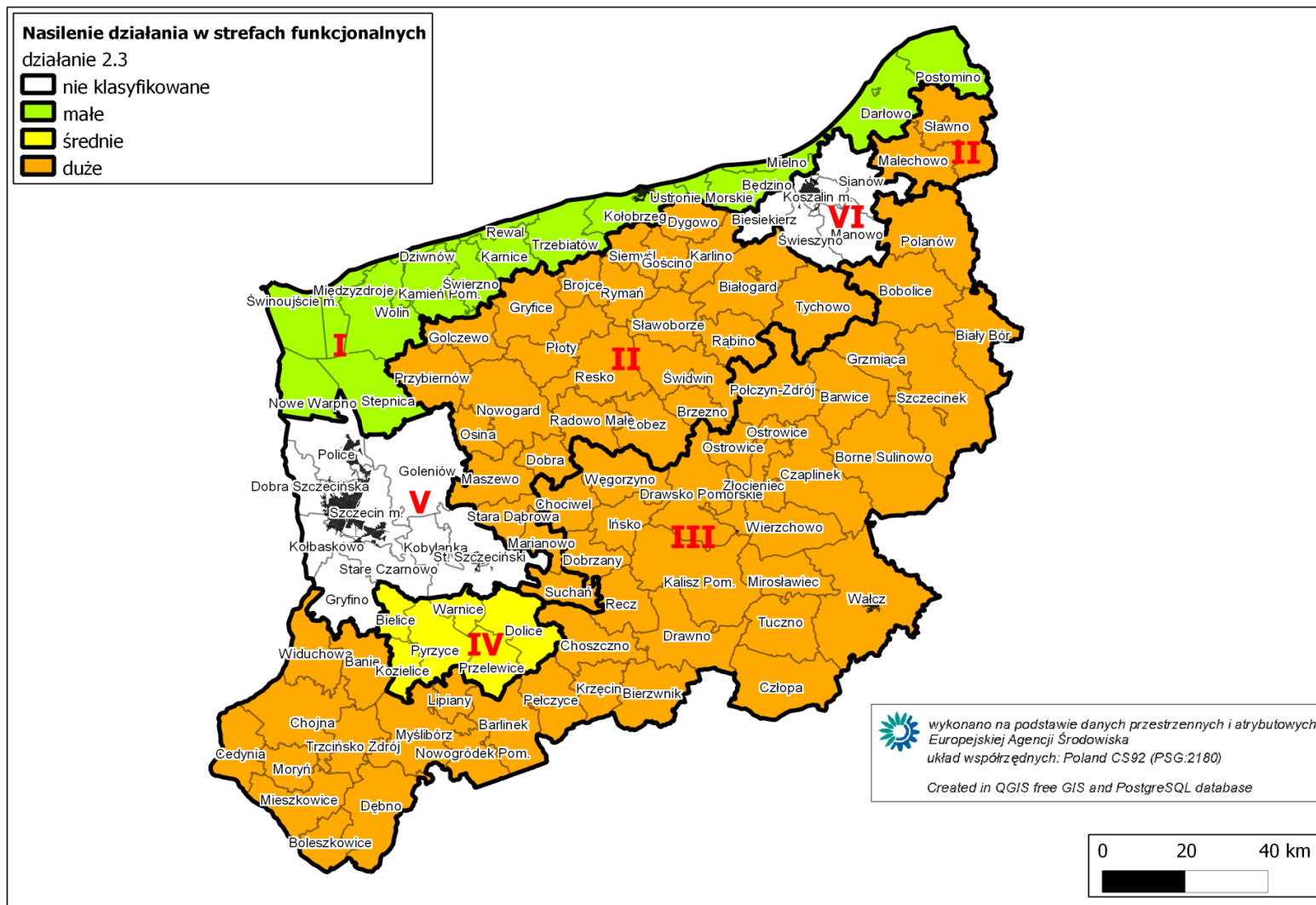
Specjalizacja i podniesienie towarowości gospodarstw rolnych będzie miało niekorzystny wpływ na stan środowiska. Zwiększenie areалу upraw i intensywności gospodarowania wiąże się ze zwiększonym zużyciem nawozów i środków ochrony roślin wykorzystywanych w produkcji roślinnej. Koncentracja produkcji zwierzęcej sprzyja powstawaniu problemów związanych z zagospodarowaniem nawozów naturalnych, szczególnie płynnych powstających w technologii chowu bezściółowego. Scalanie gruntów ma niekorzystny wpływ na bioróżnorodność, przez eliminację gatunków roślin i zwierząt charakterystycznych dla ekstensywnego rolnictwa, zbiorowisk łąk i nieużytków.

Zaplanowane działania mają być realizowane z różnym natężeniem w strefach funkcjonalno-przestrzennych województwa zachodniopomorskiego. W strefie I zaplanowano działania o natężeniu niskim, w strefie IV – średnim a w strefach II i III działania te będą realizowane z dużym nasileniem (ryc. 14).

2.3. KSZTAŁTOWANIE WŁAŚCIWEJ STRUKTURY AGRARNEJ

PRZEDMIOT OCHRONY	ODDZIAŁYWANIA																
CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE									
	trwałość oddziaływania																
	STAŁE			CHWILOWE				STAŁE			CHWILOWE						
	okresowość oddziaływania																
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DLUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DLUGO-					
	Charakter oddziaływania																
	BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY			SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY	
	RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE								
		trwałość oddziaływania															
		STAŁE			CHWILOWE				STAŁE			CHWILOWE					
okresowość oddziaływania																	
KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DLUGO-		KRÓTKO-			ŚREDNIO-		DLUGO-						
Charakter oddziaływania																	
BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY			BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY		
LUDZI I ZWIERZĘTA		ZNACZĄCE POZYTYWNE							BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE							
		trwałość oddziaływania															
		STAŁE			CHWILOWE					STAŁE			CHWILOWE				
	okresowość oddziaływania																
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DLUGO-		KRÓTKO-			ŚREDNIO-		DLUGO-					
	Charakter oddziaływania																
	BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY			BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY	
	ROŚLINY	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE		ZNACZĄCE NEGATYWNE							
		trwałość oddziaływania															
		STAŁE			CHWILOWE					STAŁE			CHWILOWE				
okresowość oddziaływania																	
KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DLUGO-		KRÓTKO-			ŚREDNIO-		DLUGO-						
Charakter oddziaływania																	
BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY			BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY		
WODA		ZNACZĄCE POZYTYWNE							BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE							
		trwałość oddziaływania															
		STAŁE			CHWILOWE					STAŁE			CHWILOWE				
	okresowość oddziaływania																
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DLUGO-		KRÓTKO-			ŚREDNIO-		DLUGO-					
	Charakter oddziaływania																
	BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY			BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY	
	POWIETRZE	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE		ZNACZĄCE NEGATYWNE							
		trwałość oddziaływania															
		STAŁE			CHWILOWE					STAŁE			CHWILOWE				
okresowość oddziaływania																	
KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DLUGO-		KRÓTKO-			ŚREDNIO-		DLUGO-						

POWIERZCHNIA ZIEMI	Charakter oddziaływania				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
	ZNACZĄCE POZYTYWNE					ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-		KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-		
KRAJOBRAZ	Charakter oddziaływania				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
	ZNACZĄCE POZYTYWNE					ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-		KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-		
KLIMAT	Charakter oddziaływania				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
	ZNACZĄCE POZYTYWNE					ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-		KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-		
ZASOBY NATURALNE	Charakter oddziaływania				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
	ZNACZĄCE POZYTYWNE					ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-		KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-		
ZABYTKI	Charakter oddziaływania				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
	ZNACZĄCE POZYTYWNE					ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-		KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-		
DOBRA MATERIALNE	Charakter oddziaływania				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
	ZNACZĄCE POZYTYWNE					ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-		KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-		

Ryc. 14. Nasilenie działań w poszczególnych strefach funkcjonalnych, działanie - 2.3. Kształtowanie właściwej struktury agrarnej (strefy funkcjonalno-przestrzenne na podstawie Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020)

2.4. WSPIERANIE DZIAŁAŃ INTEGRUJĄCYCH PRODUCENTÓW I PRZETWÓRCÓW

Zaplanowane działania nakierowane są na wspieranie integracji producentów i przetwórców, konsolidowanie podmiotów zajmujących się przetwórstwem i dystrybucją produktów rolnych oraz tworzenie lokalnych rynków dystrybucyjnych. Działania te mają na celu odniesienie korzyści z efektu skali wspólnego działania w grupie producentów i przetwórców, co powinno sprzyjać zwiększeniu dochodowości gospodarstw rolnych, rybackich oraz przedsiębiorców z sektora przetwórczego. Wśród oczekiwanych korzyści położono nacisk na zwiększenie konkurencyjności zachodniopomorskiego rolnictwa.

Działania konsolidacyjne i integracyjne mogą spowodować niekorzystne oddziaływanie na środowisko poprzez lokalną koncentrację i wzrost natężenia aktywności podmiotów gospodarczych korzystających z zasobów środowiska. Nie należy jednak spodziewać się oddziaływań znaczących.

Natężenie realizacji zaplanowanych działań w strefach funkcjonalnych województwa będzie zróżnicowane. Najmniejsze natężenie będzie miało miejsce w strefie I, średnie w strefie IV i duże w strefie II i III (ryc. 15).

2.4. WSPIERANIE DZIAŁAŃ INTEGRUJĄCYCH PRODUCENTÓW I PRZETWÓRCÓW

PRZEDMIOT OCHRONY	ODDZIAŁYWANIA												
CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE					
	trwałość oddziaływania							trwałość oddziaływania					
	STAŁE			CHWILOWE				STAŁE			CHWILOWE		
	okresowość oddziaływania							okresowość oddziaływania					
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania							Charakter oddziaływania					
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE		WTÓRNY	SKUMULOWANY	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
RÓZNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE					
	trwałość oddziaływania							trwałość oddziaływania					
	STAŁE			CHWILOWE				STAŁE			CHWILOWE		
	okresowość oddziaływania							okresowość oddziaływania					
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania							Charakter oddziaływania					
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE		WTÓRNY	SKUMULOWANY	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
LUDZI I ZWIERZĘTA	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE					
	trwałość oddziaływania							trwałość oddziaływania					
	STAŁE			CHWILOWE				STAŁE			CHWILOWE		
	okresowość oddziaływania							okresowość oddziaływania					
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania							Charakter oddziaływania					
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE		WTÓRNY	SKUMULOWANY	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
ROŚLINY	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE					
	trwałość oddziaływania							trwałość oddziaływania					
	STAŁE			CHWILOWE				STAŁE			CHWILOWE		
	okresowość oddziaływania							okresowość oddziaływania					
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania							Charakter oddziaływania					
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE		WTÓRNY	SKUMULOWANY	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
WODA	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE					
	trwałość oddziaływania							trwałość oddziaływania					
	STAŁE			CHWILOWE				STAŁE			CHWILOWE		
	okresowość oddziaływania							okresowość oddziaływania					
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania							Charakter oddziaływania					
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE		WTÓRNY	SKUMULOWANY	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
POWIETRZE	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE					
	trwałość oddziaływania							trwałość oddziaływania					
	STAŁE			CHWILOWE				STAŁE			CHWILOWE		
	okresowość oddziaływania							okresowość oddziaływania					
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-	

POWIERZCHNIA ZIEMI	Charakter oddziaływania				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
	ZNACZĄCE POZYTYWNE					ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
KRAJOBRAZ	Charakter oddziaływania				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
	ZNACZĄCE POZYTYWNE					ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
KLIMAT	Charakter oddziaływania				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
	ZNACZĄCE POZYTYWNE					ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
ZASOBY NATURALNE	Charakter oddziaływania				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
	ZNACZĄCE POZYTYWNE					ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
ZABYTKI	Charakter oddziaływania				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
	ZNACZĄCE POZYTYWNE					ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
DOBRA MATERIALNE	Charakter oddziaływania				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
	ZNACZĄCE POZYTYWNE					ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	

2.5. WSPIERANIE PRZEDSIĘWZIĘĆ ZMIERZAJĄCYCH DO DYWERSYFIKACJI GOSPODARSTW

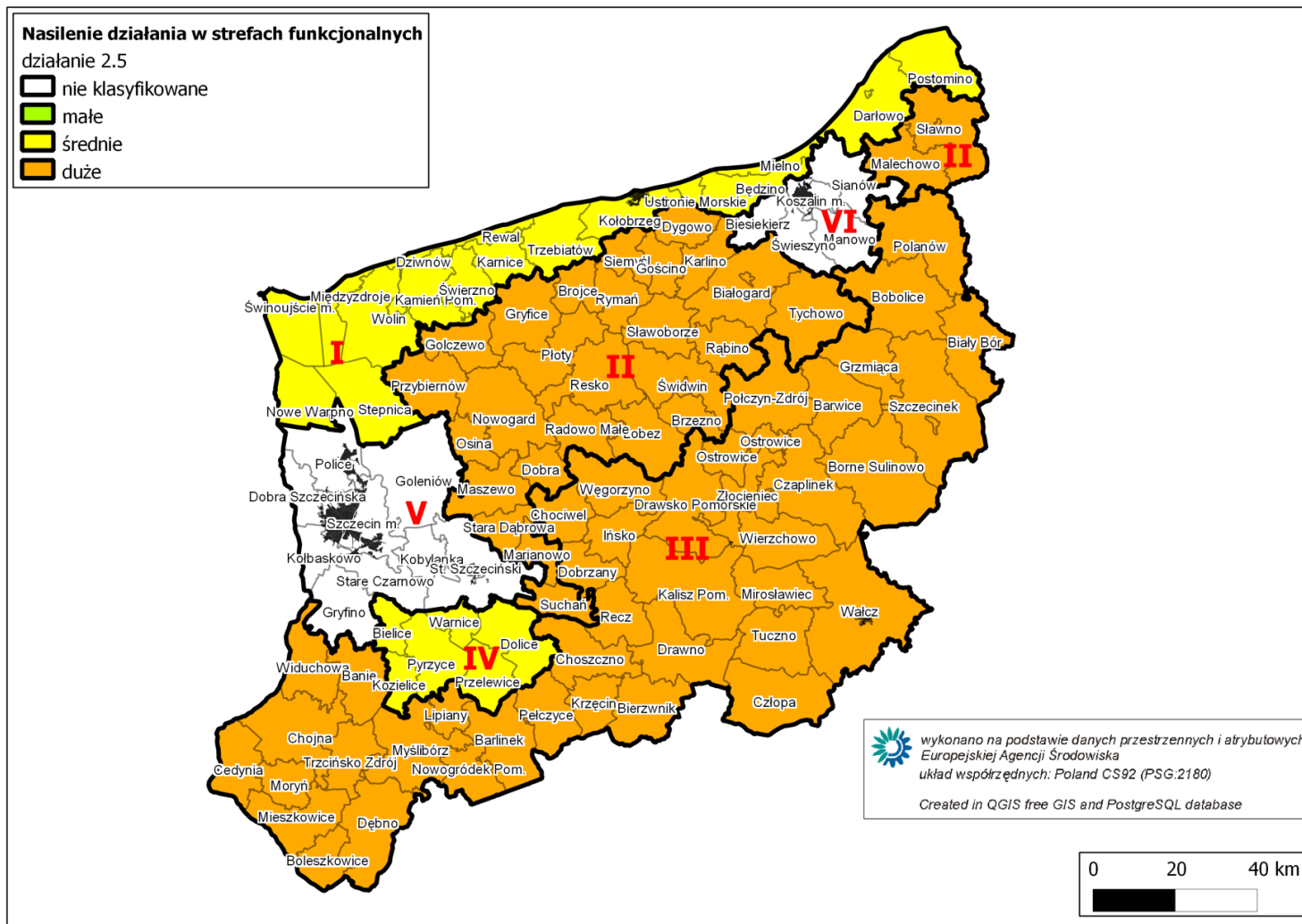
Zaplanowane działania zmierzają do osiągnięcia wzrostu przedsiębiorczości na obszarach wiejskich, co umożliwi pozyskanie alternatywnych dochodów gospodarstw wiejskich i ustabilizowanie ich sytuacji. Lokalna przedsiębiorczość na obszarach wiejskich ma też przyczynić się do wzrostu zatrudnienia i tym samym zmniejszenia bezrobocia. Założone cele mają zostać osiągnięte poprzez wspieranie przedsiębiorczości na obszarach wiejskich i szkolenia z zakresu dywersyfikacji produkcji.

Oddziaływanie bezpośrednie na środowisko planowanych działań należy uznać za nieznaczące. Planowane działania mają charakter nieinwestycyjny. Osiągnięcie zamierzonych efektów w toku realizacji zaplanowanych działań może spowodować niekorzystne oddziaływanie na środowisko, w sytuacji, jeżeli zainicjowana działalność przedsiębiorstw na obszarach wiejskich będzie należeć do grupy przedsięwzięć znacząco oddziaływujących na środowisko. Na poziomie przygotowanego dokumentu rodzaje wspieranej i inicjowanej działalności nie zostały zidentyfikowane, co uniemożliwia określenie rodzaju, skali i elementów środowiska poddanych presji tej działalności.

Natężenie realizacji zaplanowanych działań będzie średnie w strefach I i IV a duże w strefach II i III (ryc. 16)

2.5. WSPIERANIE PRZEDSIĘWZIĘĆ ZMIERZAJĄCYCH DO DYWERSYFIKACJI GOSPODARSTW

PRZEDMIOT OCHRONY	ODDZIAŁYWANIA														
CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE							
	trwałość oddziaływania							trwałość oddziaływania							
	STAŁE			CHWILOWE				STAŁE			CHWILOWE				
	okresowość oddziaływania							okresowość oddziaływania							
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			
	Charakter oddziaływania							Charakter oddziaływania							
BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY	
RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE							
	trwałość oddziaływania							trwałość oddziaływania							
	STAŁE			CHWILOWE				STAŁE			CHWILOWE				
	okresowość oddziaływania							okresowość oddziaływania							
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			
	Charakter oddziaływania							Charakter oddziaływania							
BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY	
LUDZI I ZWIERZĘTA	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE							
	trwałość oddziaływania							trwałość oddziaływania							
	STAŁE			CHWILOWE				STAŁE			CHWILOWE				
	okresowość oddziaływania							okresowość oddziaływania							
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			
	Charakter oddziaływania							Charakter oddziaływania							
BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY	
ROŚLINY	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE							
	trwałość oddziaływania							trwałość oddziaływania							
	STAŁE			CHWILOWE				STAŁE			CHWILOWE				
	okresowość oddziaływania							okresowość oddziaływania							
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			
	Charakter oddziaływania							Charakter oddziaływania							
BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY	
WODA	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE							
	trwałość oddziaływania							trwałość oddziaływania							
	STAŁE			CHWILOWE				STAŁE			CHWILOWE				
	okresowość oddziaływania							okresowość oddziaływania							
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			
	Charakter oddziaływania							Charakter oddziaływania							
BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY	
POWIETRZE	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE							
	trwałość oddziaływania							trwałość oddziaływania							
	STAŁE			CHWILOWE				STAŁE			CHWILOWE				
	okresowość oddziaływania							okresowość oddziaływania							
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			
	Charakter oddziaływania							Charakter oddziaływania							

Ryc. 16. Nasilenie działań w poszczególnych strefach funkcjonalnych, działanie - 2.5. Wsparcie przedsięwzięć zmierzających do dywersyfikacji gospodarstw (strefy funkcjonalno-przestrzenne na podstawie Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020)

3.1. POPRAWA WARUNKÓW EDUKACJI I ROZWOJU ZAWODOWEGO

Wśród zaplanowanych działań uwzględniono zarówno przedsięwzięcia infrastrukturalne jak i działania o charakterze „miękkim”. Wśród przedsięwzięć infrastrukturalnych uwzględniono budowę i modernizację infrastruktury edukacyjnej na obszarach wiejskich. W zakresie organizacyjnym zaplanowano tworzenie lokalnych centrów szkolenia i edukacji o charakterze ustawicznym. Przewidziano także działania z zakresu wspierania szkół w pozyskiwaniu środków przeznaczonych na równanie szans edukacyjnych, tworzenia funduszy stypendialnych dla najzdolniejszej młodzieży oraz stworzenie funduszu małych grantów dla placówek edukacyjnych funkcjonujących na obszarach wiejskich. Zaplanowane działania mają przyczynić się do wzmocnienia edukacji na obszarach wiejskich, z uwzględnieniem ułatwień do dalszego kształcenia młodych mieszkańców wsi, co ma przyczynić się do zmniejszenia bezrobocia na obszarach wiejskich.

Niekorzystne oddziaływanie na środowisko planowanych przedsięwzięć objętych działaniami ogranicza się do zmian krótkoterminowych z fazy realizacyjnej przedsięwzięć w zakresie budowy i modernizacji bazy edukacyjnej. Brak skali planowanych działań ogranicza możliwość oszacowania wielkości takich oddziaływań jak emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych czy ilość wytwarzanych odpadów.

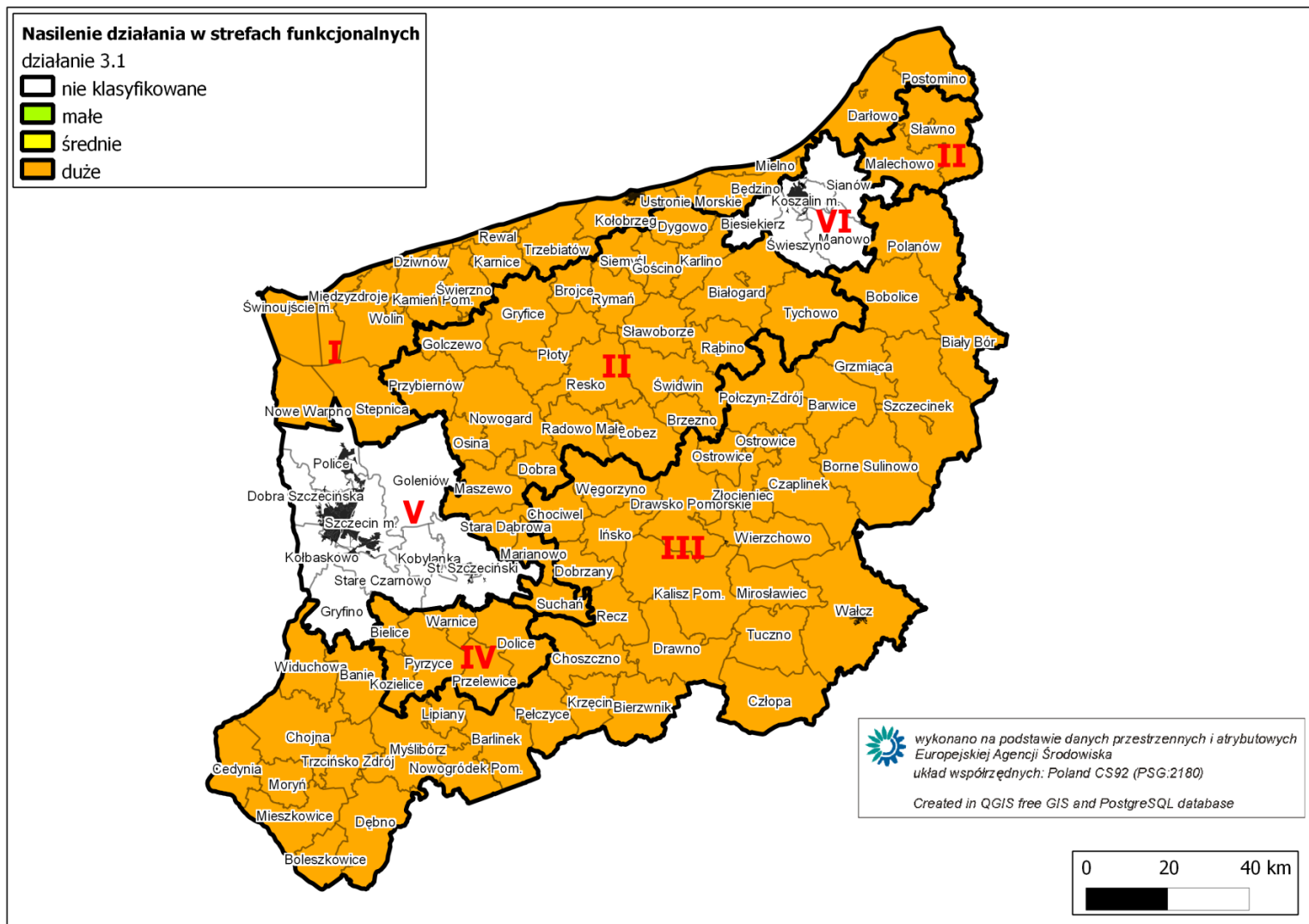
Zasadniczo jednak działania objęte niniejszym celem operacyjnym związane ze wzrostem poziomu edukacji a tym samym świadomości należy uznać za korzystne. Z powodu braku informacji czy działania te będą związane bezpośrednio z zasadami zrównoważonego rozwoju i dobrej praktyki rolniczej, oddziaływanie na środowisko należy uznać za nieznaczące.

We wszystkich strefach funkcjonalno-przestrzennych województwa zaplanowano działania o takim samym, dużym natężeniu (ryc. 17)

3.1. POPRAWA WARUNKÓW EDUKACJI I ROZWOJU ZAWODOWEGO

3.1. POPRAWA WARUNKÓW EDUKACJI I ROZWOJU ZAWODOWEGO															
PRZEDMIOT OCHRONY	ODDZIAŁYWANIA														
CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE							
	trwałość oddziaływania							trwałość oddziaływania							
	STAŁE			CHWILOWE				STAŁE			CHWILOWE				
	okresowość oddziaływania							okresowość oddziaływania							
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			
	Charakter oddziaływania							Charakter oddziaływania							
BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY	
RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE							
	trwałość oddziaływania							trwałość oddziaływania							
	STAŁE			CHWILOWE				STAŁE			CHWILOWE				
	okresowość oddziaływania							okresowość oddziaływania							
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			
	Charakter oddziaływania							Charakter oddziaływania							
BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY	
LUDZI I ZWIERZĘTA	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE							
	trwałość oddziaływania							trwałość oddziaływania							
	STAŁE			CHWILOWE				STAŁE			CHWILOWE				
	okresowość oddziaływania							okresowość oddziaływania							
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			
	Charakter oddziaływania							Charakter oddziaływania							
BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY	
ROŚLINY	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE							
	trwałość oddziaływania							trwałość oddziaływania							
	STAŁE			CHWILOWE				STAŁE			CHWILOWE				
	okresowość oddziaływania							okresowość oddziaływania							
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			
	Charakter oddziaływania							Charakter oddziaływania							
BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY	
WODA	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE							
	trwałość oddziaływania							trwałość oddziaływania							
	STAŁE			CHWILOWE				STAŁE			CHWILOWE				
	okresowość oddziaływania							okresowość oddziaływania							
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			
	Charakter oddziaływania							Charakter oddziaływania							
BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY	
POWIETRZE	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE							
	trwałość oddziaływania							trwałość oddziaływania							
	STAŁE			CHWILOWE				STAŁE			CHWILOWE				
	okresowość oddziaływania							okresowość oddziaływania							
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			
	Charakter oddziaływania							Charakter oddziaływania							
BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY	

POWIERZCHNIA ZIEMI	ZNACZĄCE POZYTYWNE				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
KRAJOBRAZ	ZNACZĄCE POZYTYWNE				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
KLIMAT	ZNACZĄCE POZYTYWNE				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
ZASOBY NATURALNE	ZNACZĄCE POZYTYWNE				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
ZABYTKI	ZNACZĄCE POZYTYWNE				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
DOBRA MATERIALNE	ZNACZĄCE POZYTYWNE				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY

Ryc. 17. Nasilenie działań w poszczególnych strefach funkcjonalnych, działanie - 3.1. Poprawa warunków edukacji i rozwoju zawodowego (strefy funkcjonalno-przestrzenne na podstawie Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020)

3.2. WSPIERANIE DZIAŁALNOŚCI LGD

Działania zmierzające do wsparcia działalności Lokalnych Grup Działania zorientowano na zwiększenie aktywności i zaangażowania ludności wiejskiej w zorganizowanej formie lokalnych stowarzyszeń lub innych form organizacji. Zaplanowane działania koncentrują się na pomocy w zawiązywaniu i funkcjonowaniu LDG oraz wzmocnieniu ich aktywności poprzez szkolenie liderów lokalnych w zakresie pozyskiwania, wykorzystania i rozliczania środków pozyskiwanych z funduszy zewnętrznych. Zaplanowane działania mają charakter organizacyjny, dzięki któremu mają powstać korzystne warunki do integracji społeczności lokalnych oraz promocji idei subsydiarności (pomocniczości) wśród nich.

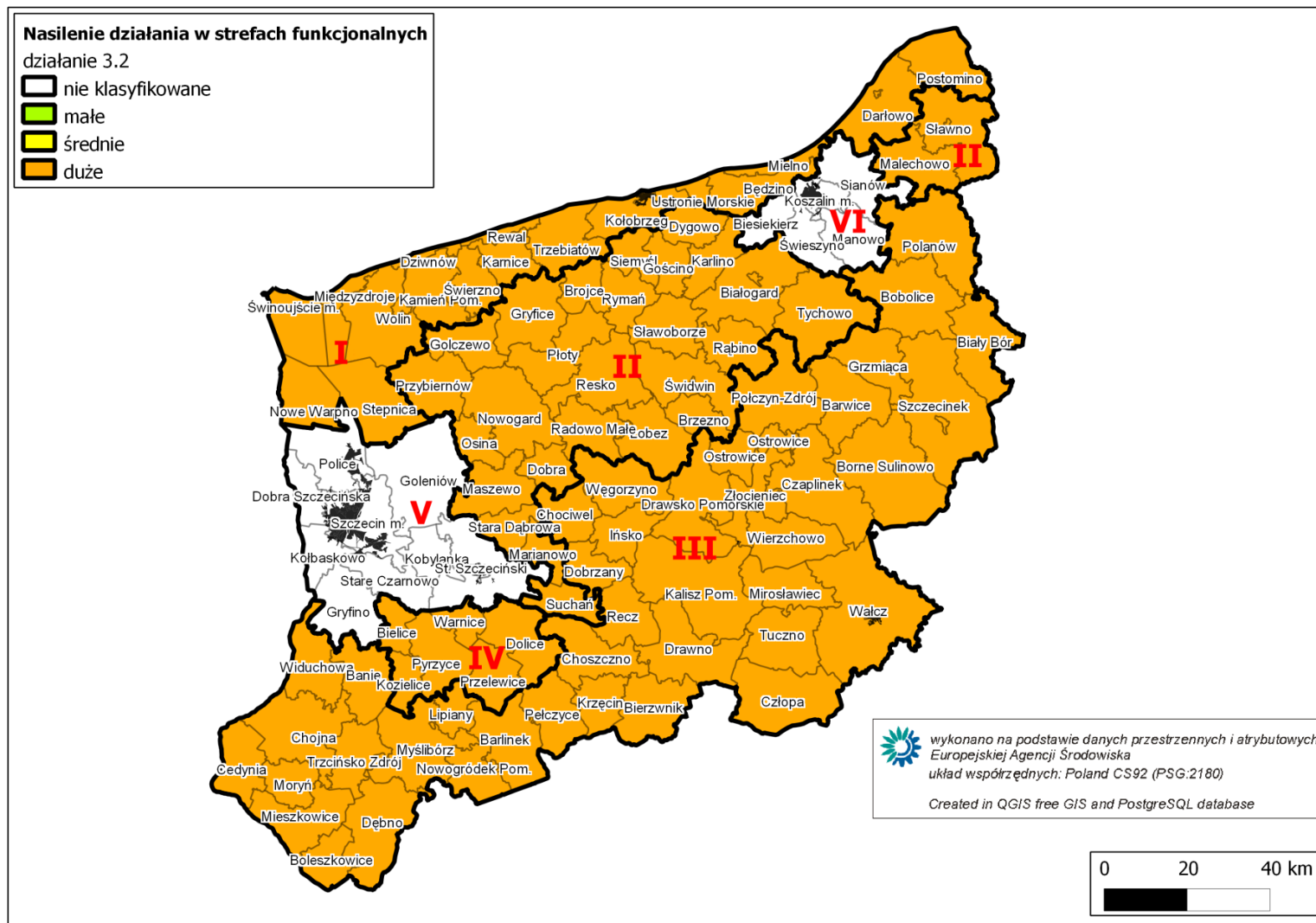
Zaplanowane działania nie będą miały bezpośredniego wpływu na stan środowiska i jego poszczególne elementy. Charakter działań pośrednich, choć korzystny poprzez zwiększenie aktywności społecznej na rzecz lokalnych wspólnot, należy uznać za nieznaczący.

We wszystkich strefach funkcjonalno-przestrzennych województwa zaplanowano takie samo, duże natężenie działań (ryc. 18).

3.2. WSPIERANIE DZIAŁALNOŚCI LGD

3.2. WSPIERANIE DZIAŁALNOŚCI LGD															
PRZEDMIOT OCHRONY	ODDZIAŁYWANIA														
CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE							
	trwałość oddziaływania							trwałość oddziaływania							
	STAŁE			CHWILOWE				STAŁE			CHWILOWE				
	okresowość oddziaływania							okresowość oddziaływania							
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			
	Charakter oddziaływania							Charakter oddziaływania							
BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY	
RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE							
	trwałość oddziaływania							trwałość oddziaływania							
	STAŁE			CHWILOWE				STAŁE			CHWILOWE				
	okresowość oddziaływania							okresowość oddziaływania							
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			
	Charakter oddziaływania							Charakter oddziaływania							
BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY	
LUDZI I ZWIERZĘTA	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE							
	trwałość oddziaływania							trwałość oddziaływania							
	STAŁE			CHWILOWE				STAŁE			CHWILOWE				
	okresowość oddziaływania							okresowość oddziaływania							
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			
	Charakter oddziaływania							Charakter oddziaływania							
BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY	
ROŚLINY	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE							
	trwałość oddziaływania							trwałość oddziaływania							
	STAŁE			CHWILOWE				STAŁE			CHWILOWE				
	okresowość oddziaływania							okresowość oddziaływania							
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			
	Charakter oddziaływania							Charakter oddziaływania							
BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY	
WODA	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE							
	trwałość oddziaływania							trwałość oddziaływania							
	STAŁE			CHWILOWE				STAŁE			CHWILOWE				
	okresowość oddziaływania							okresowość oddziaływania							
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			
	Charakter oddziaływania							Charakter oddziaływania							
BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY	
POWIETRZE	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE							
	trwałość oddziaływania							trwałość oddziaływania							
	STAŁE			CHWILOWE				STAŁE			CHWILOWE				
	okresowość oddziaływania							okresowość oddziaływania							
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			
	Charakter oddziaływania							Charakter oddziaływania							
BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY		SKUMULOWANY	

POWIERZCHNIA ZIEMI	ZNACZĄCE POZYTYWNE				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
KRAJOBRAZ	ZNACZĄCE POZYTYWNE				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
KLIMAT	ZNACZĄCE POZYTYWNE				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
ZASOBY NATURALNE	ZNACZĄCE POZYTYWNE				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
ZABYTKI	ZNACZĄCE POZYTYWNE				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
DOBRA MATERIALNE	ZNACZĄCE POZYTYWNE				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY

Ryc. 18. Nasilenie działań w poszczególnych strefach funkcjonalnych, działanie - 3.2. Wspieranie działalności LPG (strefy funkcjonalno-przestrzenne na podstawie Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020)

3.3. AKTYWIZOWANIE POPRZEZ SZKOLENIA I DORADZTWO

Zaplanowane działania uwzględniają szeroki wachlarz tematyczny szkoleń adresowanych do mieszkańców obszarów wiejskich, w różnych grupach wiekowych i pracujących i bezrobotnych. Celem zaplanowanych działań jest wzrost poziomu wykształcenia ludności wiejskiej a w konsekwencji zwiększenie ich aktywności. Wśród zaplanowanej tematyki szkoleń uwzględniono popularyzację zasad dobrej praktyki rolniczej i szkolenia zawodowe otwierające mieszkańcom wsi dostęp do rynku pracy. W planowanych działaniach uwzględniono wsparcie doradztwa rolniczego i wzmocnienie ośrodków edukacyjnych i centrów szkolenia ustawicznego. Realizacja planowanych działań ma się przyczynić do zmniejszenia bezrobocia wśród ludności wiejskiej, zwiększenia jej dochodów z działalności pozarolniczej, poprzez udział w rozwiniętym rynku pracy na obszarach wiejskich.

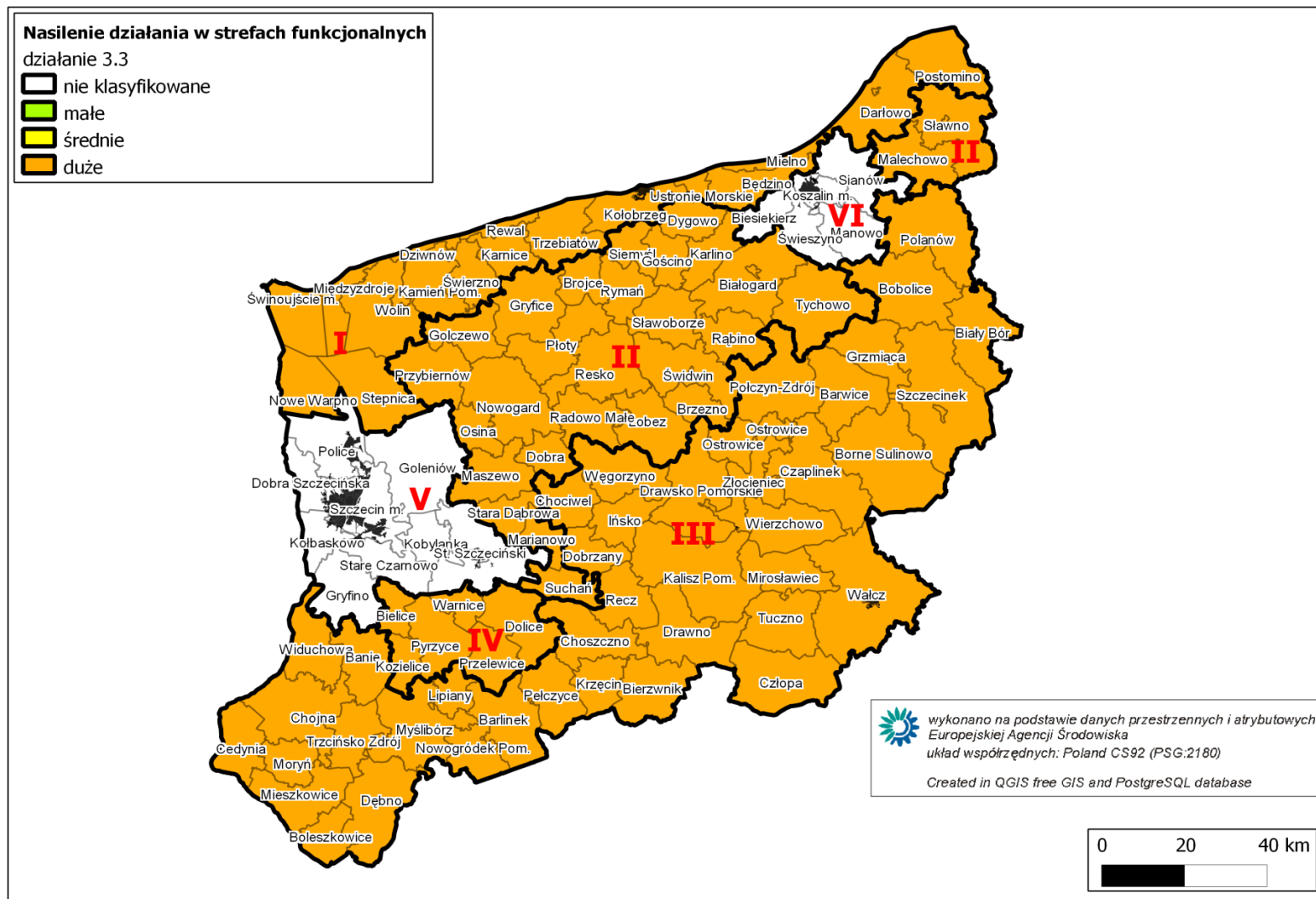
Planowane działania należy uznać za korzystnie oddziaływujące na środowisko, poprzez pośredni charakter oddziaływania. Pośrednie korzystne oddziaływanie na środowisko będzie się dokonywać poprzez wzrost świadomości beneficjentów działań. Poziom i trwałość tego wzrostu świadomości w tym także świadomości ekologicznej i znajomości zasad dobrej praktyki rolniczej będzie uzależniona od szczegółowej tematyki i form szkoleń oraz właściwego doboru beneficjentów działań szkoleniowych. W zależności od wagi nadanej podczas szkoleń tematyce ekologicznego, zrównoważonego gospodarowania należy oczekiwać zróżnicowanego poziomu korzystnych zmian pośrednich w stanie środowiska, poprzez ograniczanie niewłaściwych praktyk rolniczych (w zakresie nawożenia, stosowania środków ochrony roślin) i związanych z funkcjonowaniem na obszarach wiejskich (gospodarowanie ściekami, odpadami, ochrona przyrody).

We wszystkich strefach funkcjonalno-przestrzennych województwa zaplanowano realizację działań o takim samym, dużym natężeniu (ryc. 19).

3.3. AKTYWIZOWANIE POPRZEZ SZKOLENIA I DORADZTWO

PRZEDMIOT OCHRONY	ODDZIAŁYWANIA														
CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE							
	trwałość oddziaływania														
	STAŁE			CHWILOWE				STAŁE			CHWILOWE				
	okresowość oddziaływania														
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			
	Charakter oddziaływania														
	BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY			SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY	
RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE							
	trwałość oddziaływania														
	STAŁE			CHWILOWE				STAŁE			CHWILOWE				
	okresowość oddziaływania														
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			
	Charakter oddziaływania														
	BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY			SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY	
LUDZI I ZWIERZĘTA	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE							
	trwałość oddziaływania														
	STAŁE			CHWILOWE				STAŁE			CHWILOWE				
	okresowość oddziaływania														
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			
	Charakter oddziaływania														
	BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY			SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY	
ROŚLINY	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE							
	trwałość oddziaływania														
	STAŁE			CHWILOWE				STAŁE			CHWILOWE				
	okresowość oddziaływania														
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			
	Charakter oddziaływania														
	BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY			SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY	
WODA	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE							
	trwałość oddziaływania														
	STAŁE			CHWILOWE				STAŁE			CHWILOWE				
	okresowość oddziaływania														
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			
	Charakter oddziaływania														
	BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY			SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY	
POWIETRZE	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE							
	trwałość oddziaływania														
	STAŁE			CHWILOWE				STAŁE			CHWILOWE				
	okresowość oddziaływania														
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			
	Charakter oddziaływania														
	BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY			SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE		POŚREDNIE		WTÓRNY	

POWIERZCHNIA ZIEMI	ZNACZĄCE POZYTYWNE				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
KRAJOBRAZ	ZNACZĄCE POZYTYWNE				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
KLIMAT	ZNACZĄCE POZYTYWNE				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
ZASOBY NATURALNE	ZNACZĄCE POZYTYWNE				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
ZABYTKI	ZNACZĄCE POZYTYWNE				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
DOBRA MATERIALNE	ZNACZĄCE POZYTYWNE				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY

Ryc. 19. Nasilenie działań w poszczególnych strefach funkcjonalnych, działanie - 3.3. Aktywizowanie poprzez szkolenia i doradztwo (strefy funkcjonalno-przestrzenne na podstawie Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020)

3.4. RÓŻNICOWANIE DZIAŁALNOŚCI ROLNICZEJ

Zaplanowane działania mają przyczynić się do wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich m.in. poprzez tworzenie sieci powiązań rolnictwa z turystyką, rybactwem, leśnictwem, gastronomią przy wykorzystaniu lokalnych zasobów regionu. Działania te mają wspomóc promocję wizerunku wsi zachodniopomorskiej, opartego na dziedzictwie kulturowym i wielofunkcyjnym wykorzystaniu zasobów szczególnie w sektorze różnorodnych usług. Planowane działania mają także sprzyjać ograniczeniu bezrobocia wśród mieszkańców wsi. Wzrost ich aktywności i tworzenie mikroprzedsiębiorstw ma przyczynić się do wzrostu dochodów ze zróżnicowanej działalności gospodarstw rolnych. Usługi świadczone przez rolników i rybaków będących beneficjentami tych działań adresowane są zarówno do mieszkańców wsi jak i miast. W grupie odbiorców zewnętrznych największy nacisk w zakresie usług położono na rozwój agroturystyki i towarzyszących jej usług promujących dziedzictwo kulturowe regionu.

W trakcie realizacji planowanych działań mogą zaistnieć niekorzystne oddziaływania na środowisko o charakterze pośrednim i trwałym w związku z rozwojem agroturystyki. Poziom tego oddziaływania należy uznać za nieznaczący przy założeniu, że liczba gospodarstw agroturystycznych oraz liczba miejsc noclegowych w poszczególnych gospodarstwach nie będą duże. Wpływ na skalę oddziaływania agroturystyki na środowisko ma koncentracja tej formy aktywności i towarzyszące tej formie usług wyposażenie wsi w infrastrukturę techniczną, zwłaszcza komunalną.

Zasadniczo różnicowanie działalności rolniczej na obszarach wiejskich należy uznać za charakteryzujące się korzystnym wpływem na środowisko przy zabezpieczeniu odpowiedniego wyposażenia obszarów wiejskich w infrastrukturę techniczną.

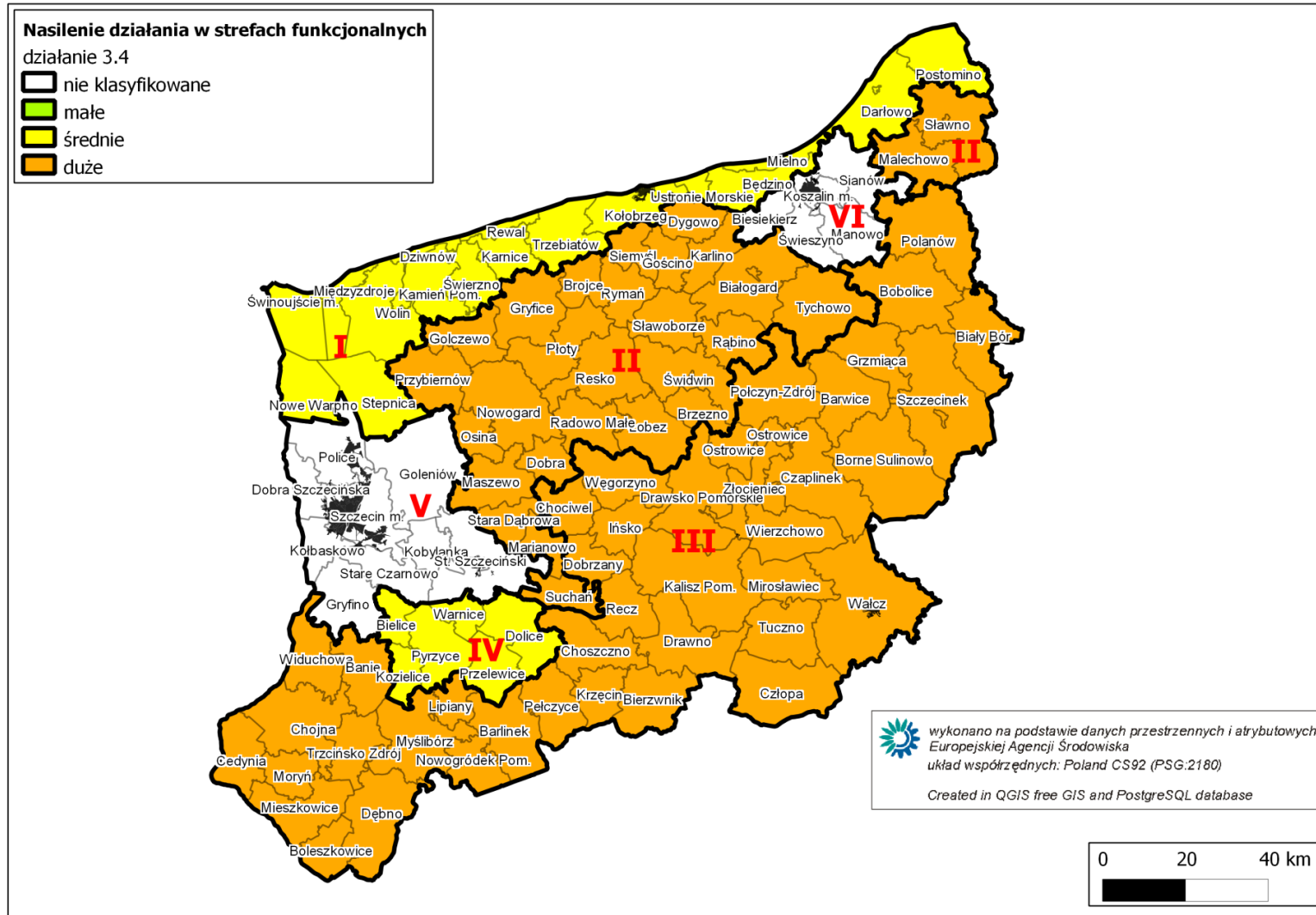
Zaplanowane działania mają przede wszystkim charakter działań miękkich, pozbawionych tworzenia trwałej infrastruktury, której realizacja mogłaby niekorzystnie wpływać na stan środowiska.

Zaplanowane działania będą realizowane w zróżnicowanym natężeniu w strefach funkcjonalno-przestrzennych województwa. W strefie I i IV ich natężenie będzie średnie a w II i III – duże (ryc. 20).

3.4. RÓŻNICOWANIE DZIAŁALNOŚCI ROLNICZEJ

3.4. RÓŻNICOWANIE DZIAŁALNOŚCI ROLNICZEJ													
PRZEDMIOT OCHRONY	ODDZIAŁYWANIA												
CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE					
	trwałość oddziaływania												
	STAŁE			CHWILOWE				STAŁE			CHWILOWE		
	okresowość oddziaływania												
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania												
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY				BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		
RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE					
	trwałość oddziaływania												
	STAŁE			CHWILOWE				STAŁE			CHWILOWE		
	okresowość oddziaływania												
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania												
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY				BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		
LUDZI I ZWIERZĘTA	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE					
	trwałość oddziaływania												
	STAŁE			CHWILOWE				STAŁE			CHWILOWE		
	okresowość oddziaływania												
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania												
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY				BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		
ROŚLINY	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE					
	trwałość oddziaływania												
	STAŁE			CHWILOWE				STAŁE			CHWILOWE		
	okresowość oddziaływania												
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania												
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY				BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		
WODA	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE					
	trwałość oddziaływania												
	STAŁE			CHWILOWE				STAŁE			CHWILOWE		
	okresowość oddziaływania												
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania												
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY				BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		
POWIETRZE	ZNACZĄCE POZYTYWNE						BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE					
	trwałość oddziaływania												
	STAŁE			CHWILOWE				STAŁE			CHWILOWE		
	okresowość oddziaływania												
	KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-			KRÓTKO-		ŚREDNIO-		DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania												
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY				BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		

POWIERZCHNIA ZIEMI	ZNACZĄCE POZYTYWNE				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
KRAJOBRAZ	ZNACZĄCE POZYTYWNE				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
KLIMAT	ZNACZĄCE POZYTYWNE				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
ZASOBY NATURALNE	ZNACZĄCE POZYTYWNE				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
ZABYTKI	ZNACZĄCE POZYTYWNE				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
DOBRA MATERIALNE	ZNACZĄCE POZYTYWNE				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY

Ryc. 20. Nasilenie działań w poszczególnych strefach funkcjonalnych, działanie - 3.4. Różnicowanie działalności rolniczej (strefy funkcjonalno-przestrzenne na podstawie Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020)

3.5. IDENTYFIKACJA I PROMOCJA PRODUKTÓW ROLNICTWA I RYBOŁÓWSTWA O CHARAKTERZE TRADYCYJNYM

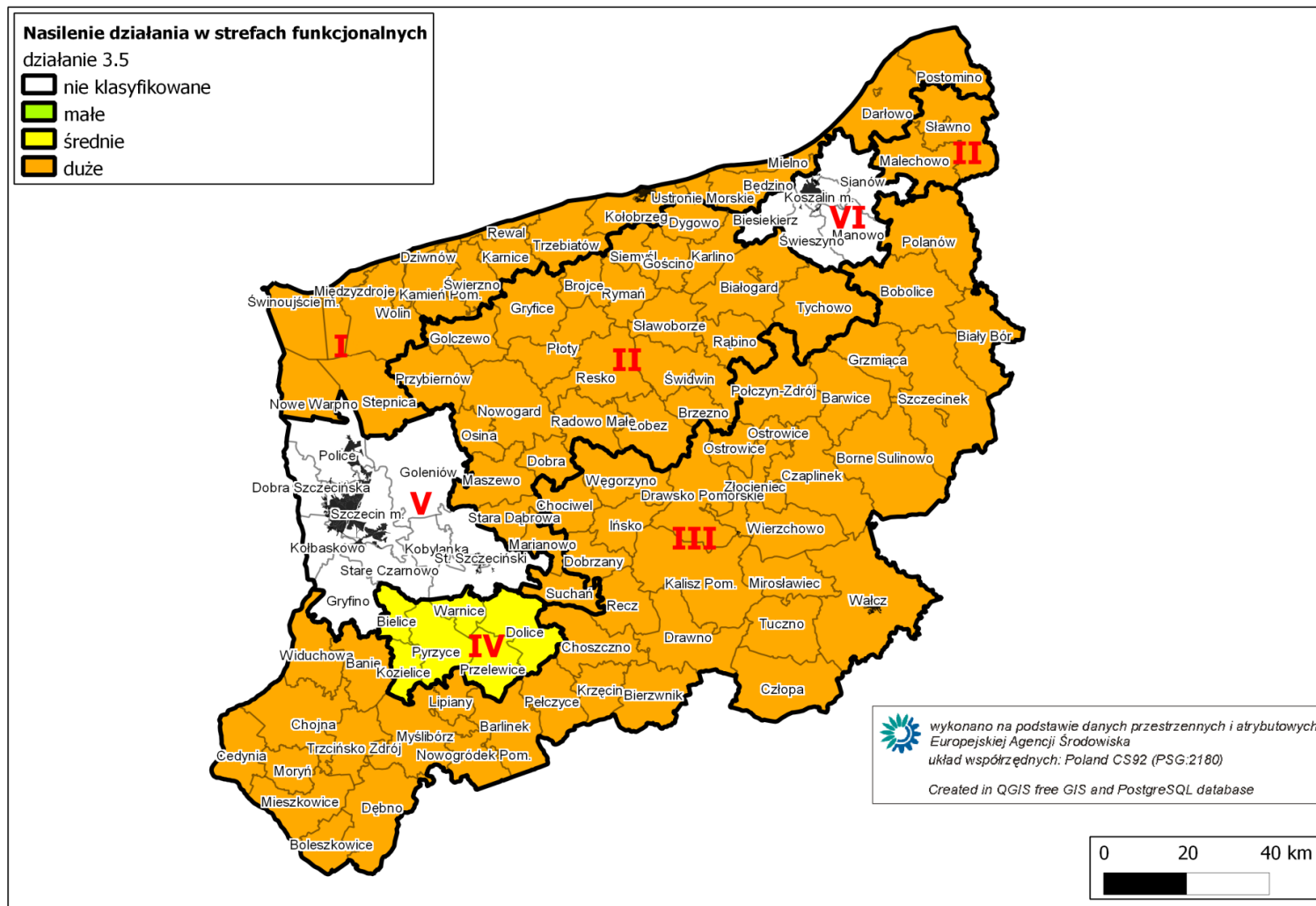
Działania adresowane do rolników i rybaków mają na celu zidentyfikowanie i promocję lokalnych produktów i usług opartych o zasoby przyrodnicze i kulturowe regionu. Wykorzystanie tych zasobów ma przyczynić się do umocnienia tożsamości lokalnej społeczności województwa zachodniopomorskiego z zachowaniem tradycji i dziedzictwa kulturowego Pomorza Zachodniego. Zaangażowanie mieszkańców wsi w te działania ma przyczynić się do rozwoju drobnego przetwórstwa produktów o charakterze lokalnym, co powinno wpłynąć na wzrost dochodów gospodarstw rolniczych i rybackich.

Wśród planowanych działań przeważają działania organizacyjne i promocyjne, których oddziaływanie na środowisko można uznać za nieznaczące. Towarzyszące tym działaniom drobne przetwórstwo produktów regionalnych może mieć charakter inwestycyjny, ale ograniczony do granic istniejących gospodarstw, zgodnie z ideą drobnego przetwórstwa regionalnego. Trudno ocenić wpływ poszczególnych przedsięwzięć na środowisko, ale z założenia powinny mieć one ograniczoną skalę i opierać się o tradycyjne metody przetwórstwa, których bezpośrednie oddziaływanie na środowisko nie powinno być znaczące, szczególnie w przypadku oddziaływań o charakterze niekorzystnym.

Zaplanowane działania mogą mieć niekorzystny pośredni wpływ na środowisko poprzez intensyfikację agroturystyki i innych form korzystania z zasobów środowiska przez osoby zachęcane atrakcyjnością oferty produktów regionalnych. Wpływ ten można ograniczyć poprzez działania związane ze stworzeniem odpowiedniej bazy turystycznej, oferującej standard usług zapewniający korzystanie ze środowiska bez wprowadzania niekorzystnych zmian takich jak porzucanie odpadów, niewłaściwa gospodarka ściekami itp.

Na znaczącej części obszarów wiejskich województwa działania będą prowadzone z dużym natężeniem, z wyjątkiem IV strefy funkcjonalno-przestrzennej, gdzie planuje się średnie natężenie działań (ryc. 21)

POWIERZCHNIA ZIEMI	ZNACZĄCE POZYTYWNE				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
KRAJOBRAZ	ZNACZĄCE POZYTYWNE				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
KLIMAT	ZNACZĄCE POZYTYWNE				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
ZASOBY NATURALNE	ZNACZĄCE POZYTYWNE				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
ZABYTKI	ZNACZĄCE POZYTYWNE				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY
DOBRA MATERIALNE	ZNACZĄCE POZYTYWNE				BRAK LUB NIEZNACZĄCE	ZNACZĄCE NEGATYWNE			
	trwałość oddziaływania					trwałość oddziaływania			
	STAŁE		CHWILOWE			STAŁE		CHWILOWE	
	okresowość oddziaływania					okresowość oddziaływania			
	KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-			KRÓTKO-	ŚREDNIO-	DŁUGO-	
	Charakter oddziaływania					Charakter oddziaływania			
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNY	SKUMULOWANY

Ryc. 21. Nasilenie działań w poszczególnych strefach funkcjonalnych, działanie - 3.5. Identyfikacja i promocja produktów rolnictwa i rybołówstwa o charakterze tradycyjnym (strefy funkcjonalno-przestrzenne na podstawie Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020)

PRZEDSTAWIENIE

1. ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

W projekcie Strategii zawarto działania, których realizacja może negatywnie oddziaływać na środowisko. Dotyczy to zwłaszcza działań inwestycyjnych, związanych z budową i modernizacją infrastruktury tj. kanalizacja, drogi, sieć elektryczna, gazowa itp. Pogodzenie najbardziej efektywnego ekonomicznie przebiegu takich inwestycji z interesem ochrony środowiska a zwłaszcza przyrody może sprawiać trudności.

Na terenie województwa zachodniopomorskiego, znaczny odsetek powierzchni regionu objęty jest ochroną prawną związaną z wysokimi walorami przyrodniczymi. W tym kontekście planowanie przebiegu poszczególnych inwestycji może wiązać się z ujawnieniem konfliktów lokalizacyjnych. W takich sytuacjach w procedurze postępowania w sprawie oceny oddziaływania poszczególnych przedsięwzięć na środowisko, inwestor jest zobligowany do wskazania możliwych konfliktów i zaproponowania rozwiązań alternatywnych, z uwzględnieniem także tych najbardziej korzystnych dla środowiska. W przypadku, kiedy zmiana lokalizacji lub inna modyfikacja planowanego przedsięwzięcia nie gwarantuje zapobiegania negatywnym oddziaływaniom na środowisko należy uwzględnić działania łagodzące (ograniczające niekorzystny wpływ) lub rekompensujące straty przyrodnicze (kompensacja przyrodnicza).

2. BIORĄC POD UWAGĘ CELE I GEOGRAFICZNY ZASIĘG DOKUMENTU ORAZ CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU – ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY

Wysoki poziom ogólności działań przewidzianych w dokumentach strategicznych na poziomie województwa uniemożliwia przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie. Rozwiązania alternatywne, zazwyczaj korzystniejsze z punktu widzenia ochrony środowiska, są możliwe do wskazania w kontekście konkretnych przedsięwzięć. Mechanizm ten jest związany z tym, że alternatywnie poddaje się najczęściej warunki lokalizacyjne planowanych przedsięwzięć, rzadziej technologię czy wielkość przedsięwzięcia. W Strategii nie zawarto informacji o konkretnych przedsięwzięciach i ich lokalizacji, dla których byłoby możliwe zbadanie konfliktów przyrodniczych i zaproponowanie ewentualnych korekt przebiegu w przypadku inwestycji liniowych lub lokalizacji przy inwestycjach punktowych.

Wskazania alternatywy korzystnej dla środowiska powinno zostać przeprowadzone zgodnie z obowiązującym prawem dla każdego konkretnego przedsięwzięcia, określonego pod względem rodzaju, skali i warunków lokalizacyjnych.

WAŻNIEJSZE WYKORZYSTANE ŹRÓDŁA

1. Baza danych regionalnych, GUS.
2. Charakterystyka obszarów wiejskich w 2008 r., GUS, 2010.
3. Dane Europejskiej Agencji Środowiska.
4. Dz.U. 2004 nr 257 poz. 2573. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko.
5. Dz.U. 2008 nr 199 poz. 1227 z późn. zm. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.
6. Dz.U. 2008 Nr 25 poz. 150 z późn. zm. USTAWA z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.
7. Dz.U. 2009 nr 151 poz. 1220. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.
8. Krajowa strategia ochrony środowiska przed trwałymi zanieczyszczeniami organicznymi. Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2002
9. Ochrona środowiska w województwie zachodniopomorskim w latach 2004-2006. GUS, 2007.
10. Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009- 2012 z perspektywą do roku 2016. Warszawa 2008
11. Polityka Klimatyczna Polski. Strategie redukcji emisji gazów cieplarnianych w Polsce do roku 2020. Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2003.
12. Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007-2013. Szczecin, 2007.
13. Rocznik statystyczny rolnictwa, GUS 2009.
14. Stan środowiska w województwie zachodniopomorskim w 2008 r., Szczecin 2009
15. Strategia Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich Województwa Zachodniopomorskiego w latach 2002-2015, Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego, Szczecin 2003.
16. Strategia rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich województwa zachodniopomorskiego na lata 2002-2015, Szczecin 2003
17. Strategia Rozwoju Rybołówstwa i Program Operacyjny „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich na lata 2007-2013” . Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, 2004.
18. Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2015. Szczecin 2000 r.